

obrtnik podjetnik

ozs.si/obrtnik
podjetnik.si

19. Forum:

***Vladi bomo predstavili letošnje
Zahteve slovenske obrti
in podjetništva***

Aktualne informacije spremljajte na prenovljeni spletni strani

www.ozs.si

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v okviru

Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom zbira humanitarno pomoč za oškodovance ob naravnih in drugih nesrečah. Posamezniki lahko sredstva prispevate s poslanim SMS sporočilom s ključno besedo OBRTNIK10 na 1919.

Tokrat vašo pomoč potrebuje Rafael Škufca, gostinec z Raven na Koroškem. Pomagajte mu lahko tudi z nakazilom na račun Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom

Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana

Poslovni račun pri NLB d.d.:

SI56 0201 3025 7684 878

BIC banke: LJBASL2X

Namen: **Pomagajmo Škufci**

Koda namena: CHAR

Sklic: 00 10-1073

Pravne osebe lahko nakazilo humanitarne pomoči uveljavite tudi za zmanjšanje davčne osnove.

Za enostavno nakazilo uporabite QR kodo

*Povezani
smo močnejši*

Že od leta 1969

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Stop birokratizaciji

Bliža se 19. Forum obrti in podjetništva, na katerem bomo predsedniku vlade in ministrski ekipi predstavili ključne zahteve slovenske obrti in podjetništva. Rdeča nit tokratnih zahtev je debirokratizacija, zato smo k sodelovanju na forumu povabili tudi predsednika Obrtne zbornice za München in Zgornjo Bavarsko Franza Xaverja Peteranderla, ki bo predstavil ukrepe na področju debirokratizacije v Nemčiji. Cilj je, da bodo letošnje zahteve ne le slišane, temveč v največji možni meri tudi realizirane.

Primer, ki nazorno pokaže, kako se stvari lotevajo v Nemčiji in kako pri nas, je denimo pravilnik o premeščanju bremen. Ta se bo začel uporabljati 1. avgusta, prve analize, ki smo jih opravili med našimi člani, pa kažejo, da bo pravilnik prinesel težave zlasti podjetjem z majhnim številom zaposlenih. In medtem ko je v Nemčiji podoben pravilnik zgolj priporočilo, je ta pri nas obveza. Vsekakor si bomo prizadevali, da še pred 1. avgustom pravilnik ustrezno spremenimo, da to ne bo še ena v nizu novih birokratskih ovir za obrtnike in podjetnike.

Tudi spremembe na področju evidentiranja delovnega časa ostajajo v zraku, saj s strani ministrstva za delo do tega trenutka še nismo prejeli zelene luči, da bo evidentiranje delovnega časa po novem veljalo zgolj za kršitelje. Veliko stvari in obljub torej ostaja še nedorečenih.

Tudi problem pomanjkanja kadra bi zagotovo lažje in hitreje reševali, če bi imeli manj birokratskih ovir. Kot vemo, so številni obrtniki in podjetniki primorani delovno silo uvažati iz Indije, s Filipinov in drugih držav izven Evrope. Veliko oviro pri zaposlovanju tujcev pa predstavljajo dolgotrajni postopki pri pridobivanju ustreznih dovoljenj. V OZS smo zato na ministra za delo naslovili pobudo, da bi pohitili postopke na področju zaposlovanja delovne sile iz tujine, in sicer po vzoru zaposlovanja delavcev po lanskoletnih poplavih. Po izdaji dovoljenja ali soglasja zavoda RS za zaposlovanje bi tako tujec takoj pričel z delom v Sloveniji, in to še preden bi pridobil enotno dovoljenje. Gre za t. i. zaposlovanje na zaupanje, ki ga imajo tudi v nekaterih sosednjih državah.

Četudi so mediji poročali o ponovni oživitvi socialnega dialoga v maju, pa tudi to še ostaja v zraku. Na srečanju s predsednikom vlade konec aprila smo sicer dorekli, da se bo določil protokol, na podlagi katerega bi se socialni dialog lahko obudil. Kot veste, smo izstopili iz ESS zaradi kršitev, ki so se dogajale pri sprejemanju zakonov. V kolikor se bo socialni dialog obudil, pa pričakujemo, da bomo vse te zakone, kot so na primer zakon o dolgotrajni oskrbi, zakon o čezmejnem izvajanju storitev in o evidentiranju delovnega časa, ponovno obravnavali. Vse zakonske spremembe pa je potrebno sprejemati v dialogu z vsemi socialnimi partnerji, torej tudi z delodajalci!

Spoštovani člani, kot vidite, se na vse možne načine trudimo izboljšati poslovno okolje, da bi vi lažje delali in razvijali svoja podjetja. Vendar pa vsega tega ne bi mogli početi brez vaše številčne podpore. Hvala, ker nam zaupate in ostajate naši člani. Povezani smo močnejši!

Blaž Cvar, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrtnik
podjetnik**

Kolofon

Letnik LIII, številka 5, maj 2024

Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;

e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:

www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559

Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja skupine za komuniciranje, novinarka:

Mira Črešnar, tel. 01 58 30 823

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina

60 evrov (5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij in

priprava za tisk: Žiga Okorn in Barbara Sirk,

www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje

ISSN 2385-9849

*Na mobilni telefon si naložite novo spletno stran **ozs.si***

Operacijski sistem iOS (iPhone):

1. odprite spletno stran **www.ozs.si** v aplikaciji Safari
2. na dnu zaslona izberite ikono za deljenje vsebine

3. izberite Add to Home screen

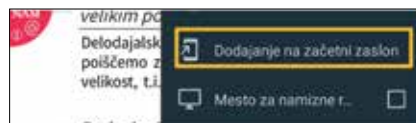

Operacijski sistem Android in drugi:

1. odprite spletno stran **www.ozs.si** v brskalniku
2. izberite ikono za izbor več možnosti

3. izberite možnost Dodajanje na začetni zaslon/
Add to home screen

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Že od leta 1969

AKTUALNO

4-15

IZ OZS

16-27

PODJETNO

28-34

OBRTHNIKOV SVETOVALEC

35

SEKCIJE

55-69

00Z

70-79

EEN

80-81

NAŠI ČLANI

82-84

OBRTHNIKOVA BORZA

86-88

NASLOVNICA
Žiga Okorn

Zaposlovanje tujcev ▶

Pomanjkanje kadra predstavlja velik problem za slovensko gospodarstvo, zato so številni obrtniki in podjetniki primorani zaposlovati delavce iz tujine.

Žal pa so postopki pri pridobivanju ustreznih dovoljenj za delo predolgi. OZS je zato na ministra za delo naslovila pobudo, da bi pohitili postopke na področju zaposlovanja delovne sile iz tujine, po vzoru zaposlovanja delavcev po lanskoletnih poplavih. [stran 14](#)

Bigstock

Strokovno srečanje kovinarjev in plastičarjev

Strokovni sekciji sta tudi letos pripravili skupno strokovno srečanje. Izobraževanje, povezovanje in druženje med stanovskimi kolegi postavljata na prvo mesto svojih aktivnosti. Letos so se spet srečali v Zrečah, kjer so se zbrali številni kovinarji in plastičarji ter njihovi partnerji in pokrovitelji dogodka.

[stran 56](#) ▶

OBRTHNIKOV SVETOVALEC

35

Uspešni mladi kleparji in krovci

Sekcija kleparjev krovcev pri OZS je ponovno organizirala državno prvenstvo mladih kleparjev in krovcev. Dvodnevni dogodek je bogato poplačal velika prizadevanja organizatorjev iz vrst sekcije, nepogrešljivo podporo pokroviteljev in iskreno navdušenje mladih kleparjev in krovcev, ki so se pomerili med seboj. [stran 60](#)

Pravilnik o premeščanju bremen **nova** **birokratska ovira**

Medtem ko še ni povsem jasno, kaj bo s spremembami pri evidentiranju delovnega časa, obrtnike in podjetnike že skrbi nov pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen. Ta se bo začel uporabljati 1. avgusta, prve analize pa kažejo, da bo pravilnik prinesel težave zlasti podjetjem z majhnim številom zaposlenih.

Da je treba poskrbeti za zdravje in varnost zaposlenih na delovnem mestu, je uvodoma poudaril **predsednik OZS Blaž Cvar** in obenem izrazil skrb, kako se bo pravilnik izvajal v praksi: »Opravili smo analizo v različnih panogah, ki je pokazala, da bo pravilnik o premeščanju bremen prizadel številne panoge, zlasti trgovino, gradbeništvo in vrtnarstvo. Za mala podjetja, kjer je že sedaj težava s pomanjkanjem delovne sile, bo uvedba pravilnika povzročila administrativne in finančne težave. Rotiranje na delovnih mestih, kot ga je predlagalo ministrstvo za delo, v praksi torej ni izvedljivo.«

Do uvedbe pravilnika je bil kritičen tudi **direktor OZS Danijel Lamperger**. »Pri sprejemu pravilnika smo se zgledovali po nemškem modelu, a tega smo sprejeli na tipično slovenski način, to je tako, da smo ga zaostri. Meje vrednosti, kdaj so obremenitve za delavca previsoke, so pri nas hitreje v rdečem kot v Nemčiji, hkrati pa je pravilnik v Nemčiji zgolj priporočilo, pri nas pa obveznost. Pravilnik je treba zato še pred uveljavitvijo ustrezno spremeniti,« je dejal Lamperger.

Na seji tudi o sodelovanju z vlado

Predsednik Cvar je ob robu seje pojasnil tudi dogajanje na srečanju socialnih partnerjev s predsednikom vlade: »Zaključek sestanka je, da se sprejme protokol, kjer bodo zajete vse naše zah-

teve glede delovanja ESS. Mi od teh naših zahtev ne bomo odstopili. Če bomo protokol uskladili, potem ostaja upanje, da se bo način delovanja ESS popravil oz. spremenil.« Cvar je dejal, da je zahteva delodajalcev, da se bodo posamezni zakoni, ko se socialni dialog obudi, znova odprli. Gre za zakon o dolgotrajni oskrbi, zakon o čezmejnem opravljanju storitev, zagotovo bo treba spregovoriti tudi o zakonu o evidencah na področju dela in socialne varnosti.

Podpredsednik OZS Peter Pišek je v razpravi dejal, da pogreša posluh vlade za gospodarstvo: »Za nas ni pomembno, ali je vlada leva ali desna, za nas je pomembno, da dela v korist gospodarstvu, ki polni državno blagajno.«

Da je treba predsedniku vlade povedati, da tako več ne gre, pa je menil **podpredsednik OZS Zoran Simčič**. Tudi **Bogdan Oblak, predsednik OOO Logatec**, se strinja, da je treba stvari premakniti z mrtve točke. »Samo čakati na to, da bo bolje, ne moremo. Gospodarstvo nima več časa. Že zdaj se ve, na katerih področjih bodo obremenitve gospodarstva,« je dejal.

Od številnih članov UO OZS je bilo slišati pozive, da je treba pred predsednikom vlade nastopiti ostreje. *Zahteve obrti in podjetništva bodo obrtniki in podjetniki sicer predsedniku vlade in ministrom predstavili na 19. Forumu obrti in podjetništva, ki bo 24. maja v Ljubljani.*

MIRA ČREŠNAR

Predstavljene bodo na Forumu obrti in podjetništva

Čeprav je debirokratizacija rdeča nit letošnjih Zahtev slovenske obrti in podjetništva ter razprave na prihajajočem Forumu obrti in podjetništva, pa te vseeno vsebujejo tudi večne teme, ki posegajo na področja administrativnih ovir, davčnega sistema, trga dela, zdravstvenega sistema, izobraževalnega sistema, digitalizacije in znanj za zeleni prehod ter podpornega okolja.

V letošnji zbirki je 137 zahtev, ki jih bo zbornica predstavila na 19. Forumu obrti in podjetništva, **ki bo 25. maja v Ljubljani** (hotel Mons). Osrednji gost bo predsednik Vlade RS dr. Robert Golob, veseli pa nas, da se bo foruma udeležil tudi Franz Xaver Peteranderl, predsednik Obrtne zbornice za München in Zgornjo Bavarsko, ki bo na forumu predstavil izkušnje in prakso naše sorodne stanovske organizacije na področju debirokratizacije v Nemčiji.

Na Forumu bodo razpravljali o aktualnih razmerah v slovenskem gospodarstvu, v ospredju pa bodo letošnje Zahteve slovenske obrti in podjetništva. 137 zahtev in predlogov rešitev zanje, so razdeljeni v pet sklopov, in sicer trg dela, zdravstveni sistem, davčni izzivi, izobraževalni sistem in znanje za zeleni prehod ter podporno okolje, digitalizacija in odprava administrativnih ovir. V nadaljevanju izpostavljam najpomembnejše:

I. TRG DELA

- Sistemska ureditev za pohitritev postopkov za zaposlovanje delovne sile iz tujine.
- Določitev novega odpovednega razloga (redefinicija odpovednega razloga).
- Spremembe glede vodenja evidenc delovnega časa – administrativna razbremenitev.
- Polna pokojnina in nadaljevanje dejavnosti ter sprememba pri ureditvi upokojevanja – dogovor glede nadaljnje zaposlitve ob izpolnjevanju pogojev.

II. ZDRAVSTVENI SISTEM

- Breme nadomestil v času bolniškega staleža mora preiti z delodajalca na ZZZS po 20 koledarskih dneh.
- Drugačna ureditev regresnih zahtevkov zavodov do delodajalcev v primeru poškodbe pri delu.
- ZZZS naj sam obračuna in izplačuje denarno nadomestilo neposredno zavarovancu.

III. DAVČNI IZZIVI

- Sprememba dohodninske lestvice in znižanje prispevkov (razvojna kapica).
- Ugodnejša davčna obravnava nepotenih delavcev.
- Uvedba znižane stopnje davka od dohodkov pravnih oseb za mala podjetja ter zvišanje praga za vstop v sistem DDV na 100.000 EUR.
- Uvedba nižje stopnje DDV za osebne storitve s pretežnim deležem ročnega dela in za izdelke domače in umetnostne obrti ter znižanje stopnje DDV pri gostinskih storitvah.
- Zahteve glede morebitne nove obdavčitve nepremičnin in premoženja.
- Uvedba investicijskih olajšav za vlaganja v nepremičnine, namenjene poslovnim rabam.

IV. IZOBRAŽEVALNI SISTEM, PROMOCIJA IN ZNANJE ZA ZELENI PREHOD

- Sistemski, celovit in nacionalno koordiniran pristop k aktivnostim promocije poklicev ter vključitev vseh deležnikov

(učenci, šole, starši, delodajalci) v "imidž kampanjo" obrtnih poklicev.

- Učinkovitejši sistem poklicnega izobraževanja, ki bo, s spremenjenimi programi, prilagojen potrebam gospodarstva, podjetništva in obrti.
- Zagotovitev sredstev za sofinanciranje mojstrskih izpitov.

V. PODPORNO OKOLJE, ODPRAVA ADMINISTRATIVNIH OVIR, DIGITALIZACIJA

- Hitrejša pridobitev soglasij in dovoljenj za umeščanje objektov v prostor.
- Plačilo enotnega zneska nadomestila za avtorske pravice za vse kolektivne organizacije preko ene položnice.
- Sistemsko financiranje reprezentativnih zbormic.
- Finančna pomoč prevzemnikom družinskih podjetij.

MAJA RIGAČ

Zahteve slovenske obrti in podjetništva 2024 so v celotnem obsegu objavljene na spletni strani OZS, kot običajno pa bodo zahteve na voljo tudi v obliki knjižice, ki jo bo mogoče dobiti na OZS oziroma na območnih zbornicah.

Nacionalna partnerja:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
TURIZEM IN ŠPORT

Srebrni pokrovitelj:

RAZOČARANJE GOSPODARSKEGA KROGA

Gospodarstveniki pričakovali konstruktivno sodelovanje s predsednikom vlade, a ostali brez rešitev in konsenza

Gospodarski krog je na predsednika Vlade RS dr. Roberta Goloba naslovil pismo, v katerem so ga gospodarska in kmetijska združenja in organizacije opozorile, da njihovi dogovori in želja po konstruktivnem sodelovanju niso izpolnjeni. Zaskrbljeni so, saj je jasno, da ni posluha za gospodarstvo, katerega konkurenčnost se zato poslabšuje, kar posledično slabo vpliva na blaginjo v družbi.

Predsednik Vlade dr. Robert Golob se je decembra 2023 in januarja letos večkrat srečal s predsednicami in predsedniki organizacij združenih v Gospodarski krog. Izmenjali so si poglede in stališča glede aktualnih razmer v gospodarstvu ter opredelili ključna odprta vprašanja (zdravstvo, novela evidentiranja delovnega časa, davki in prispevki). Januarja letos sta bili, po enem od to-

vrstnih srečanj, na predlog predsednika, ustanovljeni dve delovni skupini, in sicer Ad-hoc delovna skupina za davke in Delovna skupina za odpravo administrativnih ovir, v istem času pa tudi Strateški svet za davke pri Ministrstvu za finance.

Od ustanovitve delovnih skupin do danes so pretekli že trije meseci, toda predsednice in predsedniki Gospodar-

skega kroga so ugotovili, da rešitev ni na vidiku, prav tako ne konsenza, razlogi za to pa so:

1. Delovanje Ad-hoc delovne skupine za davke in Strateškega sveta za davke

- Ad-hoc delovna skupina (DS) za davke, ki je začela delovati 14. februarja, je na štirih sejah obravnavala področja, ki jih v gospodarskih zbornicah

Bigstock

in združenjih prepoznavajo kot izredno pomembna za ohranitev, okrepitev in nadaljnji razvoj gospodarstva: razbremenitev dela (sprememba dohodninske lestvice), razvojna kapica, davčna obravnava napotenih delavcev, udeležba delavcev pri dobičku in spremembe pri olajšavah s področja davka od dohodkov pravnih oseb.

- Na sejah so utemeljevali potrebo po spremembi davčne obravnave napotenih delavcev, saj ugotavljajo, da podjetja prenašajo poslovanje in preza-poslujejo delavce v bolj ugodna davčna okolja. Predlaganih je bilo več zakonskih sprememb. Šele na zadnji seji so bili obveščeni, da zaradi prenove poročanja o plačah Ministrstvo za finance ne more v razumnem času pripraviti analize. Anketa, ki jo je med podjetji glede napotenih delavcev izvedla GZS, pa ni bila upoštevana kot ustrezen nadomestni podatkovni vir, kar Gospodarski krog ocenjuje kot neustrezno.

- Pri razvojni kapici so pridobili podatke o javno-finančnih učinkih na osnovi različnih višin (mej) in oblik (na različne vrste prispevkov), vendar je bila zaznana velika nenaklonjenost pristojnih državnih institucij do njene uvedbe, kar gospodarstvenike ob dejstvu, da razvojno kapico pozna kar dve tretjini držav v EU, preseneča.

- Pri olajšavah za DDPO so gospodarstveniki predlagali nekatere rešitve, ki bi olajšale dostopnost oziroma administrativno razbremenile upravičene zavezanke pri uveljavljanju olajšav, do katerih pa se Ministrstvo za finance ni opredelilo. Na 4. seji DS za davke so bili že v uvodu s strani Ministrstva za finance obveščeni, da bi bilo smiselno, da delovna skupina preneha z delovanjem, ker naj bi po njihovem mnenju izpolnila pričakovanja. To pobudo pa je dal prav predsednik Vlade na Strateškem svetu za davke teden dni prej. Argument o podvajanju dela s strateškega sveta za davke je nesmisel, ker je bila delovna skupina za davke namenjena pridobitvi celovite analize kot podlage za kasnejše oblikovanje rešitev na področju razbremenitev gospodarstva (npr. razbremenitev stroškov dela...), medtem ko je bil strateški svet za davke ustanovljen kot

pomoč davčnih strokovnjakov ministru za finance pri vodenju davčne politike. Na šestih sejah sveta so bile obravnavane predvsem teme, kjer je bil jasno izkazan interes države k večanju davčnih prilivov oz. prispevkov. Tudi predlogi sprememb davčne zakonodaje, ki jih je predlagalo ministrstvo za finance (spremembe ugotavljanja davčne osnove po normiranih odhodkih, uvedba dodatnega davka od premoženja, širitev osnove pri dohodkih iz zaposlitve), kažejo na to, da Vlada RS nima posluha za razbremenitev gospodarstva in dvig učinkovitosti javne porabe. Dejstvo je tudi, da so gospodarske zbornice in združenja v strateškem svetu za davke na podlagi zahteve ministrstva za finance predlagale več izkušenih in uglednih strokovnjakov, med katerimi je Ministrstvo za finance izbralo dva, sindikalno stran pa v tem strateški svet za davke zastopata osebi z izvršno funkcijo v svojih institucijah.

2. Delovanje Delovne skupine za odpravo administrativnih ovir žal ni doseglo zelenih rezultatov na področju debirokratizacije. Fokus je bil na odpravi novih birokratskih ovir pri evidentiranju delovnega časa. Kljub srečanju z ministrom Lukom Mescem in predstavljenim argumentom, da zakon prinaša le dodatno birokracijo, ne sledi novim oblikam dela, dodatno stroškovno obremenjuje delodajalce in ga v praksi v številnih panogah in poklicih ni mogoče izvajati, do napovedane spremembe zakona ni prišlo. Rezultat srečanj so bili številni javni nastopi in izjave ministra, da razume argumente delodajalcev in bo sprememba zakona sledila birokratski razbremenitvi. Napovedane spremembe ministra so bile, da se bo evidentiranje vrnilo na stanje, kot je veljalo pred novelo zakona, nov način evidentiranja pa bo veljal le za kršitelje. Takšno rešitev je pričakovala tudi širša javnost, tako delodajalci kot zaposleni, ki so na novelo podali številne pripombe. Žal do teh sprememb kljub javnim napovedim do danes ni prišlo. Posledično se dogajajo spremembe področne zakonodaje, ki za posamezne skupine zaposlenih (v javnem sektorju) uvajajo poenostavljeno evidentiranje, kar v družbo vnaša neenakost in vzne-

mirja številne zaposlene in delodajalce v gospodarstvu, ki teh razbremenitev kljub že danim obljubam niso deležni. Nesprejemljivo je, da te spremembe niso realizirane, saj nas na področju debirokratizacije čakajo še številni izzivi odprave birokratskih ovir in počasnih postopkov pri zaposlovanju tujcev, umeščanju objektov v prostor, v zdravstvu, itd.

3. Decembra 2023 so gospodarstveniki skupaj s predsednikom Vlade in pristojno ministrico iskali **rešitve za odpravo administrativnih ovir na področju zdravstva**, veliko razprave pa je bilo namenjene naraščajoči problematiki **absentizma**. V prvih treh mesecih leta 2024 so pričakovali vsaj pripravo izhodišč za zakonodajne spremembe na področju zdravstva, ki bi se nanašale na razbremenitev gospodarstva z uvedbo kapice na višino prispevkov. Ureditev v državah članicah EU je namreč takšna, da imajo praviloma tiste države, ki imajo navzgor omejeno višino nadomestila za bolniško odsotnost, tudi navzgor omejeno prispevno stopnjo. Vendar na tem področju do danes ni bilo narejenega nobenega napredka. Zato gospodarstvo upravičeno sklepa, da tudi v prihodnje ne morejo računati na kakršnekoli pozitivne premike niti pri reševanju problematike absentizma.

Navedeni primeri več kot očitno kažejo, da Vlada ne izkazuje pravega razumevanja za gospodarstvo, zdi se tudi, da ni pripravljenosti narediti koraka v smeri njegove razbremenitve in s tem večje konkurenčnosti. Trenutno je videti, da Vlada zgolj išče nove vire za dodatno obremenitev gospodarstva in za dvig javne porabe. Takšno držo gospodarstvo obžaluje, saj so verjeli, da so nastale skupine uvod v ponovno vzpostavitev tripartitnega socialnega dialoga, ki zagotavlja enakopravno obravnavo vseh partnerjev in prinaša najboljše rešitve za celotno družbo. Upravičeno in z obžalovanjem zdaj sklepajo, da so bila oblikovana delovna telesa namenjena le sama sebi, sicer velikim angažiranjem strokovnjakov iz vrst gospodarstva, a brez posluha za njihove predloge. Zato je videti, kot da ni želje po konstruktivnem sodelovanju.

MIRA ČREŠNAR

MARKO LOTRIČ, PREDSEDNIK DRŽAVNEGA SVETA RS

Dobri predlogi morajo najti prostor v zakonodaji

Predsednik Državnega sveta RS Marko Lotrič, ki je na čelo drugega doma slovenskega parlamenta stopil pred dobrim letom in pol, stavi na ljudi in moč argumentov. Prepričan je, da lahko z argumenti, sodelovanjem in dialogom pridemo do precej boljše zakonodaje. Ta mora, kot pravi, čim bolje poskrbeti za tiste, ki se jih tiče.

• **Kaj ste s svojo naravnostjo in načinom dela prinesli v državni svet, glede na to, da prihajate iz gospodarstva?**

»Izkušnje, ki jih pridobiš skozi delovno dobo, zagotovo vplivajo na način dela in razmišljanja. Tisto, kar me zaznamuje in kar sem tudi prenesel v državni svet, je skrb in odgovornost za ljudi. Državni svet RS je zastopstvo socialnih, gospodarskih, poklicnih in lokalnih interesov. Zelo različni ljudje, ki jih seveda ne izbereš sam, morajo znati sodelovati. Pomembno je, kako je delo organizirano znotraj sveta, da delujemo povezano ter da se med seboj čim bolj jasno slišimo in razumemo. Še posebej pa sem vesel, da imam v kabinetu ljudi, ki so delovni in zanesljivi. To je ključno in mi res veliko pomeni.

Od zmeraj tudi prisegam na moč argumentov. Pomembno je namreč, da prepričamo z argumenti in da se tudi pustimo prepričati. Vesel sem, da Državni svet neguje kulturo dialoga. Na podlagi naše argumentacije smo med drugim v sodelovanju z državnim zborom uspeli sprejeti novelo zakona o volitvah v državni zbor, ki odpravlja omejitev volilne pravice osebam, postavljenim pod skrbništvo, po več letih pa nam je na ta način

uspelo spremeniti tudi zakon, ki določa postopek volitev v državni svet.

Ne nazadnje pa mi pri delu zelo pomaga tudi realen pogled na zadeve. Treba je imeti razlog, zakaj sploh posamezno temo obravnavati, in vedeti, kako se lotiti reševanja problemov. Po mojem mnenju je bistvo političnega udejstvovanja, da funkcionarji ne sedimo za štirimi stenami, ampak si ogledamo stanje na terenu, se pogovarjamo z ljudmi, da vemo, kaj jih pesti in kako lahko konec koncev pripomoremo k temu, da bomo vsi bolje živeli.«

• **Ste zadovoljni s trenutnim položajem in vlogo DS?**

»Treba je vedeti, da se je vloga državnega sveta s tem, ko ekonomsko-socialni svet ne deluje, nekoliko spremenila. Ko je ESS še deloval, smo na mizo dobili dokument, ki ga je obravnaval in potrdil ta organ. Glede na obrazložitve, ki smo jih dobili, je bilo naše delo lažje, ker smo obravnavali usklajene rešitve. Zdaj je naše delo bolj zahtevno in čutimo večjo odgovornost.

Še posebej v tem trenutku, se mi zdi, da se je pokazala tista zlahtnost demo-

kracije in dodana vrednost državnega sveta, ki kljub temu, da ekonomsko-socialni svet ne deluje, zagotavlja dodaten pogled različnih interesnih skupin na določeno temo in s tem pripomore k socialnemu dialogu. Ob tem lahko ponovno izrazim obžalovanje, da ni dialoga znotraj ESS, in spomnim, da smo ga delodajalci zapustili zaradi nespoštovanja naših predlogov in odsotnosti konstruktivnih razprav.

Morda se kdaj zdi, da je državni svet nekomu kamenček v čevlju. Smisel sprejemanja določenega stališča, tudi v primeru, ko gre za veto, je dati državnemu zboru oziroma predlagatelju zakonodaje možnost, da še enkrat razmisli, ali je rešitev res dobra. Nikoli ne zavrnejo česa kar tako, vedno to naredimo z obrazložitvijo, z argumenti in strokovnimi mnenji. Ko oblikujemo mnenja ali zakonodajne iniciative vedno iščemo ravnovesje.

Poleg tega smo začeli iskati dodaten mehanizem, ki bi ga državni svet lahko še uporabil pri svojem delu. S tem imam v mislih četrto branje zakonov, v katerem bi lahko državni svet opozoril le na določen člen, za katerega bi ocenil, da ni v skladu s pričakovanji stroke ali ljudi

ali morebiti celo ni v skladu z Ustavo RS in bi se nato ta člen dodatno uskladjil, sedaj lahko namreč le zavrnemo zakon v celoti, čeprav so vsi ostali deli zakona dobri. Za vpeljavo četrtega branja bi bil potreben dodaten politični angažma, a verjamem, da bi bil to lahko v prihodnje dober mehanizem, ki bi dvignil kakovost sprejetih zakonov.

Dodam naj še to, da je pri našem delu poleg vsebine izredno pomembna tudi procedura. In moja naloga je, da

poskrbim, da se držimo pravil in da ne naredimo napake v postopku.»

• OZS že vrsto let tesno sodeluje z državnim svetom. To se z vašim predsedovanjem ni spremenilo. Pri tem sodelovanju kaj pogrešate?

»Ne. Pravzaprav je tako, da bolj, ko smo aktivni, več lahko naredimo. Sicer nas zmožnosti, čas ali statuti nekoliko omejujejo, a se trudimo opraviti toliko dela, kot ga lahko. Nadaljevanje dela z

zbornico mi je v veselje. Tesno sodelujemo tako pri delu komisij in interesnih skupin kot tudi pri organizaciji posvetov. Pogosto se udeležim tudi sej njenege upravnega odbora, kar je pa še bolj pomembno pa je tesno sodelovanje s svetnikom Alešem Pulkom, ki v državnem svetu zastopa interese obrtnikov. S tega mesta ga moram pohvaliti, ker so predlogi, ki jih prinaša iz svoje sredi- ne, kakovostni in smo o njih še vedno razpravljali in glasovali. Sodelovanje pa

je pohvalno tudi na ravni strokovnih služb.

Ob tem naj omenim še tvorno sodelovanje vseh petih delodajalskih organizacij, ki se prav tako odraža v državnem svetu. Naše delo je odprto, pošteno in gre v smeri, ki si jo želimo. Zagotovo bi si vsi želeli realizacije predlogov, ki jih dajemo različnim ministrstvom in predsedniku vlade, ter da bi se iz teh predlogov, ki so tehtni in prihajajo iz prakse, rojevala tudi zakonodaja. Verjamem, da naše delo ni zaman. Ne bomo odnehal, saj smo prepričani, da dobri predlogi morajo najti prostor v zakonodaji.«

• **Gospodarstvu je skoraj z vsakim novim sprejetim zakonom naložena nova obremenitev. Kako to komentirate?**

»Gospodarstvo rabi predvsem predvidljivo poslovno okolje. Dejansko smo prišli v situacijo, ko poslovno okolje z vedno novimi obremenitvami ni niti dobro niti predvidljivo. Če začnem z zakonom o dohodnini, za katerega smo zahtevali ustavno presojo, menim, da je v nasprotju z dobrim poslovnim okoljem, zaradi zakona o čezmejnem opravljanju storitev so podjetja nekonkurenčna na tujih trgih in se selijo iz Slovenije, pri čemer izgubljam milijone evrov, lanski dan solidarnosti nas je stal dobrih 120 milijonov, zakon o dolgotrajni oskrbi je šel mimo dialoga, za zakon o evidentiranju delovnega časa, za katerega vemo, da ni izvedljiv v praksi, še nismo našli rešitve in tako naprej.

Različne konference, domače in tuje, na katerih različni deležniki opozarjajo, kako slovenska podjetja kršijo zakonodajo, slabo ravna s kadrom ... dajejo čudno in nepravo sporočilo.

Sam sporočam ravno nasprotno, da je slovensko podjetništvo pošteno, da temelji na zdravem odnosu, da so delavci spoštovani, da se namenja veliko energije in denarja za dobro počutje ... Dajati moramo jasno sporočilo, da smo zaposlovalci v Sloveniji lahko za zgled, vsi ki pa kršijo zakonodajo, mečejo izredno slabo luč na vse ostale, ki delajo pošteno. Zato moramo biti delodajalci tisti, ki moramo prvi stopiti na prste svojim kolegom, če vidimo nepravilnosti ali izkoriščanje.«

• **Kaj pa je treba storiti, da bo to slovensko okolje »prijazno« poslovnim subjektom?**

»Zanimivo je, da je pokazatelj prijaznega poslovnega okolja prihod tujega podjetja ali multinacionalke na določen trg, ali pa da so podjetja zanimiva za kadre iz tujine, ki imajo specifična znanja in talente.

Sicer pa prijazno poslovno okolje pomeni tudi to, da podjetnik ve, kaj ga čaka. Ob tem lahko povem, da višina davkov ni preveč pomembna, bolj je pomembno, da se ve, kateri in kolikšni so. Seveda pa je z vidika mednarodne konkurence dobro, da so tudi glede višine v povprečju držav, ki so naše trgovinske partnerice, naša konkurenca, tako na nivoju kadrov kot izdelkov, ki jih prodajamo.

Absolutno neprijazna je tudi prenormiranost. Zakoni, ki nekaj nalagajo, pa nimajo realne potrebe, so nesmiselni.

Na prijaznost okolja pa seveda vpliva tudi urejenost družbenih podsistemov, kot sta zdravstvo in šolstvo, tesna povezava med znanostjo in industrijo, ne nazadnje je pomembno tudi to, da se v okolju, v katerem živimo, počutimo dobro in varno.«

• **Ključna izziva aktualne vlade sta tudi davčna in zdravstvena reforma. Kaj pričakujete od snovalcev? Bodo imeli pred očmi tudi izboljšanje poslovnega okolja?**

»Želim si, da bi vse reforme prinesle nekaj dobrega vsem ljudem, vendar se bojim, da pogajanja za pripravo reform ne gredo v pravo smer. Spet gredo v smer postavljanja dodatnih administrativnih ovir in pobiranja dodatnega denarja.

V primeru davčne reforme je bil pripravljen dober pregled oziroma analiza, pri čemer smo vztrajale vse delodajalske organizacije. Vztrajali smo, da želimo celoten pregled obveznosti, ne glede na to, ali gre za davek, trošarino, prispevek, nadomestilo ali kaj drugega.

Na podlagi analize smo ponovno ugotovili, da so plače preveč obremenjene z davki, da dohodnino plačuje le tretjina aktivnih prebivalcev, da davčna zakonodaja ni sledila inflaciji in podobno. Na drugi strani pa so se državni odhodki v zadnjih letih zelo povečali.

Pri zdravstveni reformi pa je najbolj pomembno, da rešuje vprašanje absentiizma in dolgih čakalnih dob.

Ne glede na to, za katero reformo gre, bi morale vse iti v smer, da čim bolj poskrbijo za prebivalce.«

• **Bi na izboljšanje poslovnega okolja pozitivno vplivala tudi ustanovitev pokrajin?**

»Zagotovo. Če so v preteklosti občine poskrbele za razvoj infrastrukture, bi pokrajine po mojem mnenju poskrbele za razvojni potencial regije, za večje industrijske cone, za krajše postopke za umeščanje v prostor ... to bi regijam dalo dodaten zagon in bistveno prispevalo k enakomernemu razvoju Slovenije. Zagotovo bi bile pokrajine tudi uspešnejše pri koriščenju evropskih sredstev, kar bi morali v času, ko smo še neto prejemniki evropskih sredstev, izkoristiti. Decentralizacija bi pomenila tudi dolgoročno rešitev gneče na avtocestah in preobremenjenosti vpadnic okoli Ljubljane, saj bi za centre postavili tudi ostale regionalne centre.«

• **Katere so »gospodarske« teme, o katerih je ali bi bila, na primer v obliki posvetov, potrebna temeljita razprava v DS?**

»Teh tem je res veliko in se jih tudi redno lotevamo. V naslednjih nekaj mesecih bomo izvedli posvete o četrti razvojni osi, o izzivih upokojevanja in vzdržnosti pokojninske blagajne, o škodi, ki jo kmetijstvu povzroča divjad in podobno.«

EVA MIHELIČ

OZS ministru Mescu predlaga pohitritev postopkov zaposlovanja tujcev

Pomanjkanje kadra predstavlja velik problem za slovensko gospodarstvo, zato so številni obrtniki in podjetniki primorani zaposlovati delavce iz Indije, Filipinov, Bangladeša in drugih držav izven Evrope. Žal pa so postopki pri pridobivanju ustreznih dovoljenj za delo predolgi. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je zato na ministra za delo Luko Mesca naslovila pobudo, da bi pohitrili postopke na področju zaposlovanja delovne sile iz tujine, po vzoru zaposlovanja delavcev po lanskoletnih poplavih.

Tujci, ki jih želijo zaposliti slovenski delodajalci, potrebujejo enotno dovoljenje. Kot vemo, pa postopki za pridobitev enotnih dovoljenj trajajo tudi več mesecev. Pohitritev postopkov za njegovo pridobitev bi se zato moralo urediti po vzoru Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav iz zemeljskih plazov iz avgusta 2023, in sicer za vse poklice v vseh dejavnostih.

OZS tako predlaga, da bi upravna enota, ne glede na popolnost vloge za izdajo enotnega dovoljenja tujemu delavcu, Zavodu RS za zaposlovanje nemudoma poslala v obravnavo zahtevek za podajo soglasja, če bi bila k vlogi priložena dokazila o izpolnjevanju pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev. Po izdaji dovoljenja ali soglasja ZRSZ bi tako tujec takoj pričel z delom v Sloveniji, in to še preden bi pridobil enotno dovoljenje. Gre za t.i. zaposlovanje na zaupanje.

ZRSZ bi zahtevke obravnaval prednostno, in sicer v 10 dneh od prejema popolne vloge oziroma zahtevka na upravni enoti. Vlogo bi lahko vložil tako tujec kot tudi njegov delodajalec na katerikoli upravni enoti, ne glede na kraj bivanja tujca ali sedež delodajalca.

Obenem naj se poenoti postopke na upravnih enotah po vsej Sloveniji in se uvede boljši nadzor nad njimi, saj bi s tem pospešili odpravljanje zaostankov.

Kot rešitev za odpravo zaostankov, bi se lahko del pristojnosti upravnih enot delegiral na Zavod RS za zaposlovanje, saj so upravne enote preobremenjene in kadrovske podhranjene.

Pomanjkanje kadra delodajalci občutijo v različnih panogah, tako v gradbeništvu, gostinstvu, turizmu, prevozništvu in drugih dejavnostih. Glede na to, da se delodajalcem pogosto zelo mudi z zaposlitvijo tujca, bi bilo potrebno olajšati tudi oddajo prstnih odtisov tujcem na uprav-

nih enotah, ne samo na veleposlaništvih v tujini. S tovrstnim načinom bi prav tako pospešili postopek pridobivanja enotnega dovoljenja za tujce. Cilj je, da se torej odpravijo vse nepotrebne birokratske ovire v postopku zaposlovanja tuje delovne sile.

V OZS menimo, da bi na ta način pohitrili postopke zaposlovanja tujih delavcev in hitreje pridobili kader, ki ga v Sloveniji drastično primanjkuje.

MIRA ČREŠNAR

GARANCIJE SPS

Malim podjetjem 66 milijonov evrov garancij za zavarovanje bančnih kreditov

Mikro, mala in srednje velika podjetja bodo lahko tudi letos s pomočjo garancij Slovenskega podjetniškega sklada - SPS lažje, hitreje in ceneje pridobila bančne kredite za izvedbo tehnološko zahtevnejših oziroma manj zahtevnejših projektov s poudarkom na podpori projektom na področju digitalizacije, zelenega in krožnega gospodarstva.

Poleg garancij tudi nižje obrestne mere

Poleg garancije, ki jo nudi SPS, bodo podjetja letos upravičena tudi do znižane

obrestne mere in ostalih ugodnih pogojev najema kredita pri poslovnih bankah, ki sodelujejo s SPS. Podjetja bodo lahko zaprosila za garancije v višini 60 ali 80

odstotkov vrednosti kredita, za kredite v vrednosti do 1.250.000 evrov, z ročnostjo do deset let in koriščenje moratorija do dveh let, za kredite, ki jih bodo predhodno odobrile banke.

PODJETNICE ZAČETNICE

NATEČAJ ZA PODELITEV FINANČNIH SPODBUD ZA NAJBOLJŠI POSLOVNI MODEL

SPIRIT Slovenija vse podjetnice začetnice, ki so bile udeleženske usposabljanj ABC podjetništva, vabi, da se s svojimi podjetniškimi podjemi odzovejo na javni razpis za Natečaj za podelitev finančnih spodbud za najboljši poslovni model in njegovo predstavitev podjetnic začetnic 2024.

Namen javnega razpisa Natečaj za podelitev finančnih spodbud za najboljši poslovni model in njegovo predstavitev podjetnic začetnic 2024 je z izplačilom denarne spodbude v višini 3.000,00 evrov bruto nagraditi najboljših sto predstavljenih poslovnih modelov podjetnic začetnic v letu 2024 in jih tako spodbujati pri vzpostavljanju lastnega podjetja. Razpis bo odprt do vključno 24. 5. 2024 do 16.00 ure, več informacij in razpis pa najdete v spletni novici na spletni strani (www.ozs.si) v rubriki Aktualno.

A.Š.

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. V javni razpravi:

- Predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (do 6. maja 2024)
- Predlog zakona o digitalizaciji zdravstva (do 12. maja 2024)

2. Končane javne razprave:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev
- Predlog Zakona o medicinskih pripomočkih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih
- Predlog Zakona o Poslovnem registru Slovenije
- Osnutek Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o podpornem okolju za podjetništvo
- Predlog Podnebnega zakona

3. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah

4. Obravnava v državnem zboru:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah

5. Sprejeto v državnem zboru:

- Energetski zakon
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize

Predvsem za krepitev konkurenčnosti

Garancije SPS za bančne kredite so letos namenjene predvsem krepitvi konkurenčnih sposobnosti podjetij, razvoju ali uporabi zelenih tehnologij in digitalnih rešitev, ki omogočajo zmanjšanje porabe energije in prispevajo k ciljem blaženja podnebnih sprememb, prehodu na krožno gospodarstvo ter integraciji ali uporabi digitalnih tehnologij pri proizvodnih procesih.

Garancije za MSP in s.p.

Razpis je namenjen mikro, malim in srednje velikim podjetjem ter samostojnim podjetnikom posameznikom, ki delujejo na območju Republike Slovenije in načrtujejo investicije, ki zagotavljajo rast podjetja.

Roki, informacije in razpis

Vloge lahko podjetja oddajo v več rokih in sicer 15. in 25. maja 2024, 15. junija 2024, 5. julija 2024, 1. in 15. septembra

2024 ter 1. in 15. oktobra 2024 oziroma do porabe sredstev. Več informacij o javnem razpisu P1 plus 2024 - Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere lahko najdete v novici na spletni strani naše stanovske organizacije (www.ozs.si) v rubriki Aktualno, kjer je objavljenih tudi vrsto drugih novic o razpisanih spodbudah in kreditih.

ANTON ŠIJANEC

Izzive predstavljajo predvsem kadri

Aprila je predsednik OZS Blaž Cvar z ekipo obiskal OOO Žalec, ki združuje obrtnike in podjetnike iz kar šestih spodnjesavinjskih občin. Tokrat si je v družbi predsednika tamkajšnje zbornice in predsednika nadzornega odbora Matjaža Žganka in Gašperja Janiča ogledal podjetji Kronoterm v Gomilskem in Ograje Kočevar v Preboldu.

Specialisti za toplotne črpalke

Začetki podjetja Kronoterm segajo v leto 1976, ko je Rudi Kronovšek razvil svojo prvo sanitarno toplotno črpalke, leta 1990 pa sta z ženo Cvetko ustanovila podjetje, ki se je takrat imenovalo Termo-tehnika. Proizvodnja se je sčasoma razširila s sanitarnih toplotnih črpalk tudi na hladilne sisteme.

Podjetje je hitro raslo in pridobilo zupanje strank doma in v tujini. Danes v Kronotermu, ki ga od leta 2010 uspešno vodi Rudijev in Cvetkin sin Bogdan, dela 125 ljudi, izdelke pa večinoma izvozijo v Švico, Italijo in Avstrijo.

Vsaka toplotna črpalke je v celoti izdelana v poslovnem objektu v Savinjski dolini. Izredno so ponosni na lasten razvoj izdelkov, ki temelji na inovativnosti ter najsodobnejših materialih in tehnologijah, na testni laboratorij s tehnologijo najvišjega razreda in zanesljivo proizvodnjo. Na ta način so njihove rešitve

za varčno in okolju prijazno ogrevanje in hlajenje zelo učinkovite, uporabnikom pa omogočajo udobje in precejšnje prihranke.

Kot so povedali v Kronotermu je njihova proizvodnja najbolj zasedena v drugi polovici leta, sicer pa, so poudarili, na povpraševanje močno vplivajo tudi raz-

lične subvencijske sheme po evropskih državah.

Ob obisku predsednika so se med drugim dotaknili vprašanja kadrov in visokih stroškov poslovanja, ki vplivajo na konkurenčnost podjetja.

Več kot 180 kilometrov ograj na leto

Cvar je z ekipo obiskal tudi uspešno podjetje Ograje Kočevar, ki se ukvarja proizvodnjo, prodajo in montažo ograj in ograjnih vrat, vodi pa ga Zdenka Kočevar. Družinsko podjetje, ki se je sicer razvilo iz tradicije proizvodnje strojev za varjenje kovin, letos praznuje 20 let. Svojim strankam ponujajo celovite rešitve od svetovanja, izmere, izrisa načrtov, 3D vizualizacij, do končne montaže in servisa.

Proizvodni prostori podjetja so v prostorih nekdanje tekstilne tovarne v Pre-

boldu. Trenutno je v njem 80 zaposlenih, na leto pa izdelajo več kot 180 kilometrov ograj in realizirajo okrog 6.000 projektov, kar pomeni, da je podjetje Ograje Kočevar največji proizvajalec in prvi ponudnik ograjnih sistemov v Sloveniji.

Kot je povedala Zdenka Kočevar kupcem zagotavljajo izdelke vrhunske kakovosti in dizajna, ki so v celoti plod lastnega znanja in razvoja. Ograje in ograjna vrata uspešno prodajajo na slovenskem in tujih trgih, predvsem v Avstriji in na Hrvaškem.

Uspešno in po korakih se lotevajo tudi modernizacije ter digitalizacije proizvodnje in procesov.

V pogovoru s Cvarom je vodstvo podjetja izpostavilo predvsem problematiko kadrov. Glede na pomanjkanje določenih profilov, namreč občutijo precejšen pritisk na plače. Ob tem pa se borijo še s poplavo različnih garažnih proizvajalcev

in uvoznikov, ki jim kljub vprašljivi kakovosti hočeš nočeš predstavljajo konkurenco na trgu.

EVA MIHELIČ

Varno in zdravo delovno okolje v digitalni dobi

Kampanja Zdravo delovno okolje, ki jo organizira Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, je tokrat namenjena ozaveščanju o izzivih in tveganjih na področju varnosti in zdravja pri delu, ki izvirajo iz uporabe digitalnih tehnologij na delovnem mestu, ter o potrebi po njihovem varnem in zdravem upravljanju ter spodbujanju kulture preprečevanja tveganj.

Digitalne tehnologije zagotavljajo pomembne storitve in rešitve za vse gospodarske panoge in segmente družbe. Ne spreminjajo le načina dela, temveč vplivajo tudi na to, kje in kdaj delamo.

Robotika in umetna inteligenca (UI) podpirata in nadomeščata delavce, ki opravljajo delo v nevarnih okoljih, sistemi spremljanja procesov so učinkovitejši, delo na daljavo pa zaposlenim omogoča večjo samostojnost in prožnost.

Toda kljub koristim digitalizacije je

njen vpliv na varnost in zdravje pri delu še vedno razmeroma neraziskan. Morebitne izzive in tveganja digitalizacije je treba še temeljiteje proučiti ter regulativni okvir prilagoditi tako, da bo spodbujal in zagotavljal varnost in zdravje delavcev.

Kampanja Zdravo delovno okolje temelji predvsem na ugotovitvah in virih pregleda varnosti in zdravja pri delu v zvezi z digitalizacijo za obdobje 2020–2023, vključuje pa tudi raziskave agencije EU-OSHA na drugih področjih, kot so prognostične študije in pregled varnosti in zdravja pri delu v zvezi s podporo skladnosti. Obravnava pet prednostnih področij, in sicer so to: **delo na digitalnih platformah, avtomatizacija delovnih nalog, delo na daljavo in hibridno delo, upravljanje zaposlenih z umetno inteligenco** in pametni digitalni sistemi.

Cilji kampanje pa so:

- izpopolniti znanje o varni in produktivni uporabi digitalnih tehnologij v vseh gospodarskih panogah;
- ozaveščati o izzivih na področju varnosti in zdravja pri delu, povezanih z digitalno preobrazbo dela;
- širiti informacije o nastajajočih tveganjih in priložnostih;
- spodbujati ocenjevanje tveganj in

varno upravljanje digitalnih tehnologij v podjetjih;

- spodbujati izmenjavo informacij in dobrih praks med ustreznimi deležniki.

V njej lahko sodelujejo vsi zainteresirani posamezniki ter evropske in nacionalne organizacije, zlasti delodajalci, vodstveni delavci ter delavski zaupniki za varnost in zdravje pri delu, socialni partnerji, oblikovalci politiki, inšpektorati za delo in drugi. Na kakšen način se pridružiti kampanji, pa najdete na spletnem naslovu **www.healthy-workplaces.eu/**.

EVA MIHELIČ

DOBRA PRAKSA NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU 2024–2025

Ste razvili inovativno in učinkovito prakso preprečevanja tveganj za varnost in zdravje pri delu, povezano z uvajanjem digitalnih tehnologij? Prijavite se na **nacionalno tekmovanje za priznanja Dobra praksa na področju varnosti in zdravja pri delu 2024–2025**, ki ga organizira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Republike Slovenije. V okviru tekmovanja se iščejo inovativne in učinkovite prakse preprečevanja tveganj za varnost in zdravje pri delu iz resničnega življenja, ki **so povezane z uvajanjem digitalnih tehnologij pri delu ali oprte nanje**.

Podrobnejšo predstavitev tekmovanja najdete na spletni strani ministrstva – aktivnosti – dobre prakse. Tam je objavljena tudi prijavnica, ki jo **najkasneje do 16. septembra 2024 do 16. ure pošljete na e-naslov ministrstva: gp.mddsz@gov.si**.

Vabljeni na spletni seminar

Strokovne sekcije pri OZS organizirajo spletni seminar Izvajanje novega Pravilnika o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen v praksi, ki bo v četrtek, 9. maja ob 9. uri.

Pравilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen je začel veljati avgusta lani, **uporabljati pa se začne 1. avgusta letos**. V vmesnem obdobju naj bi delodajalci na novo ocenili tveganje za nastanek kostno-mišičnih obolenj in po potrebi določili preventivne ukrepe. Kostno-mišična obolenja so eden od glavnih razlogov za odsotnosti z dela v Sloveniji. Težave, ki se kažejo se razlikujejo po jakosti – od blagih do zelo hudih, in vse do kroničnih in izčrpavajočih bolezni. Novi pravilnik naj bi bolj učinkovito kot predhodni pripomogel k preprečevanju teh obolenj.

Spletni seminar, ki bo potekal **preko platforme Teams** organizirajo sekcija trgovcev, sekcija kovinarjev, sekcija plastičarjev, sekcija elektro dejavnosti, sekcija elektronikov, sekcija gradbincev, sekcija kleparjev in krovcev, sekcija instalaterjev-energetikov, sekcija avtoserviserjev, sekcija kamnosekov in sekcija slikopleskarjev.

Program spletnega seminarja:

- Vrste ročnega premeščanja bremen
- Obveznosti delodajalca pri ročnem premeščanju bremen
- Varnostne zahteve pri ročnem premeščanju bremen
- Posebni dejavniki tveganja pri prenašanju, dvigovanju ali držanju bremen
- Presejalni testi za tveganje za nastanek kostno – mišičnih obolenj
- Ocenjevanje in načrtovanje fizičnih delovnih obremenitev pri ročnem premeščanju bremen

- Ročno premeščanje bremen v praksi

Spletni seminar je namenjen:

- strokovnim delavcem na področju varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom,
- odgovornim osebam za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu,
- vodstvenim in vodilnim delavcem v podjetjih,
- varnostnim inženirjem v podjetjih,
- delodajalcem, ki sami vodijo strokovne naloge varnosti pri delu,
- koordinatorjem del ter
- drugim predstavnikom mikro, malih in srednje velikih podjetij.

O predavatelju

Mag. Janko Pahič je zaposlen na IVD Maribor. Opravlja dela in naloge s področja varnosti in zdravja pri delu s poudarkom na ocenjevanju tveganj, usposabljanja za varno delo in naloge strokovnega delavca pri delodajalcih. Opravljen ima strokovni izpit s področja

Udeležba na dogodku je za člane OZS brezplačna, za nečlane je cena 120 EUR + DDV. Obvezna pa je **predhodna prijava preko spletne prijavnice**, ki je objavljena na www.ozs.si/koledar.

čja varnosti pri delu in tečaj za notranje presojevalce OHSAS 18001:2007. Je soavtor strokovnega dela programske opreme EVPD za obvladovanje varnosti in zdravja na delovnih mestih. V letih 2021 in 2022 je izdelal oceno tveganja zaradi izpostavljenosti delavcev fizičnim obremenitvam na delovnih mestih za veliki logistični sistem v Sloveniji in sicer po BAUA metodologiji, ki je bila kasneje sprejeta tudi v zakonodaji.

DODATNE INFORMACIJE:

- **sekcija trgovcev:** Edina Zejnic, 01 58 30 586, edina.zejnic@ozs.si
- **sekcije kovinarjev, elektro dejavnosti, elektronikov in plastičarjev:** Valentina Melkič, 01 58 30 541, valentina.melkic@ozs.si
- **sekcije avtoserviserjev, cementninarjev, kamnosekov in teracerjev ter slikopleskarjev, fasaderjev in črkoslikarjev:** Igor Pipan, 01 58 30 568, igor.pipan@ozs.si
- **sekcije gradbincev, kleparjev in krovcev ter instalaterjev-energetikov:** Janko Rozman, 01 58 30 540, janko.rozman@ozs.si

Zagotovimo dobro zaščito

Slovenija je med vodilnimi državami po obolevnosti za kožnim rakom. Glede na to, da se začenja obdobje sončnega vremena in daljše izpostavljenosti soncu, je ustrezna zaščita za delavce nujna. Poleg pozitivnih učinkov, ki jih ima sonce na človeka, ima lahko tako kratkotrajna kot tudi dolgotrajna izpostavljenost številne negativne posledice na zdravje.

Delo na prostem navadno vključuje daljšo izpostavljenost rakotvornemu ultravijoličnemu sevanju in visokim temperaturam, zato pomeni tveganje za zdravje. Delavci, ki so pogosto izpostavljeni sončnim UV-žarkom, imajo večje tveganje za nastanek resnih posledic na zdravje. To so predvsem kmeti, pobiralci sadja ali zelenjave, gradbeni in cestni delavci, zaposleni v turizmu ... Dolgotrajna izpostavljenost soncu lahko vodi v resna obolenja, nenazadnje tudi smrt zaradi kožnega raka ali toplotne obremenitve, zato je pomembno, da se zaščitimo.

V Sloveniji kljub številnim opozorilom, zaščiti pred soncem še vedno ne dajemo zadostnega poudarka. Glede na incidenco obolevnosti za kožnim rakom se uvrščamo na sedmo, glede smrtnosti pa na prvo mesto, v primerjavi z ostalimi evropskimi državami. Po podatkih Mednarodne agencije za raziskovanje raka Slovenija sodi med države, kjer je delež melanoma, povezanega z UV-sevanjem, kar 90-odstoten, s čimer se povzpemo na 6. mesto med evropskimi državami.

Poznamo dve vrsti kožnega raka: melanomskega in nemelanomskega. Za nemelanomskim rakom je v Sloveniji od leta 2020 zbolelo 3.010 ljudi, medtem ko melanom predstavlja približno 15 % vseh kožnih rakov in je odgovoren za več kot 90 % vseh smrti zaradi raka kože. Glede na podatke je zaščita nujna, a ne le v času počitnic in poletnih dopustov, pač pa predvsem v delovnih

panogah in poklicih, ki so dnevno izpostavljeni soncu in sevanju nevarnih UV-žarkov.

Kako zaščititi delavce?

Pri delavcih, za katere bo poskrbljeno z ustrezno zaščito in preventivnimi ukrepi na delovnem mestu, lahko pričakujemo manj zdravstvenih težav, večje zadovoljstvo pri delu in manjšo bolniško odsotnost ter posledično večjo storilnost. V okviru sprejete politike na področju zdravja in varnosti pri delu je zato smiselno pripraviti usmerjen program promocije zdravja pri delu z ukrepi za varno delo na soncu. Ti lahko vključujejo organizacijo dela, opremo delovišča, zagotavljanje zaščitnih oblačil in

opreme, omogočanje uporabe zaščitnih krem ter sporočila in opomnike na vidnih mestih (ob vstopu na delovno mesto in na samem delovnem mestu). Program promocije zdravja mora vselej vsebovati dve vrsti ukrepov: prilagoditve delovnega okolja ter obveščanje, izobraževanje in usposabljanje zaposlenih.

Organizacija dela

Če delovni proces omogoča, naj se delo organizira tako, da se skrajša čas izpostavljenosti na soncu med 10. in 16. uro. Možni ukrepi so zgodnejši začetek dela, deljen delavnik, opravljanje težkih del zgodaj zjutraj, kombinacija dela na prostem in v zaprtih prostorih ali v senci.

Opremimo delovišče

Delovišče naj se opremi s premičnimi senčniki ali zastori, pod katerimi se lahko opravlja delo. V kolikor to ni mogoče, je treba delavcem omogočiti pogostejše krajše odmore in tudi daljši odmor za malico v senci oziroma hladnejšem prostoru. V senci naj bo na voljo dovolj osvežilne brezalkoholne pijače, najbolje voda. Premislek velja tudi o namestitvi senčil na delovnih strojih in opremi.

Zaščitna oblačila in oprema

Zaščitna oblačila naj bodo sestavljena iz majic ali srajc z dolgimi rokavi in dolgih hlač. Oblačila naj bodo iz ohlapnih in lahkih materialov, ki omogočajo hitro izhlapevanje znoja in zračenje telesa, vendar hkrati preprečujejo možnost UV-sevanja. Z rednim opozarjanjem in izobraževanjem je treba preprečevati delo v neustreznih oblačilih, kot je delo brez majice ali z majico s kratkimi rokavi, v kratkih hlačah, brez

zaščitnih pokrival glave, nosu, uhljev in vratu ... Nikar ne pozabimo tudi na sončna očala, ki morajo imeti deklarirano zaščito pred sevanjem UVA in UVB ter ustrezati evropskim zaščitnim standardom - gledamo oznake CE, UV 400. Očala morajo biti oblikovana tako, da preprečujejo tudi sevanje v oči od strani.

Redna uporaba zaščitnih krem

Pri uporabi zaščitnih krem ponudimo tiste, ki imajo zaščitni faktor vsaj 30 ali več in so vodoodporne. Delavcem naj bodo nastavljene na vidnih mestih in tam, kjer se zbirajo med delom. Zavedajmo se, da je zaščitna krema zgolj dopolnitev k preostalim ukrepom, namenjena tistim delom telesa, ki jih z

drugimi ukrepi ne moremo zaščititi. Kremo je treba nanašati na kožo v debelem sloju večkrat dnevno, kljub temu pa pri daljši izpostavljenosti pred opeklinami ne štiti popolnoma.

Poleg naštetih predlogov je treba zaposlene nenehno izobraževati o varnem delu na soncu, jih spodbujati k dosledni uporabi zaščitnih oblačil ter pogosto pregledovati delovišča in ukrepe ustrezno prilagajati.

KLINIČNI INŠTITUT ZA MEDICINO DELA,
PROMETA IN ŠPORTA UKC LJUBLJANA

univerzitetni
klinični center ljubljana
Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa

JAVNI NATEČAJ

Invalidom prijazno podjetje

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Republike Slovenije je objavilo Javni natečaj za podelitev letnih nagrad delodajalcem za dobro prakso na področju zaposlovanja invalidov za leto 2023. Podelitev nagrad bo 29. septembra v Portorožu.

Za nagrade lahko kandidirajo podjetja s sedežem v Sloveniji, pri čemer o izboru nagrajencev odloča:

- število in delež zaposlenih invalidov (ustvarjanje novih delovnih mest in ohranjanje obstoječih delovnih mest za invalide, enakovredno plačilo invalidom, enake možnosti kariernega razvoja, vlaganja v izobraževanja in prekvalifikacije ipd.),

- fizična in psihosocialna dostopnost (arhitektonska dostopnost objektov delodajalca, prilagoditve delovnega mesta, zagotavljanje prilagojenega transporta, fleksibilnost pri zagotavljanju delovnih mest invalidom, odnos delovnega okolja do invalidov ipd.),

- spodbujanje poklicne in zaposlitvene rehabilitacije invalidov ter programov za ohranjanje zaposlitve in vrnitve invalidov na delo,

- širši družbeni vpliv (sodelovanje z invalidskimi organizacijami, strokovna promocija procesov vključevanja invalidov v delovno okolje, osveščanje in promoviranje zaposlitvenih možnosti invalidov in enakopravnega vključevanja v družbo ipd.),

- inovativnost pri zagotavljanju enakih možnosti za zaposlovanje, zagotavljanje drugega ustreznega dela in ohranjanje zaposlitve invalidov (inovativni procesi prilagoditve delovnih procesov, projekti z visoko dodano vrednostjo na področju zaposlovanja invalidov ipd.).

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti oziroma Združenje izvajalcev zaposlitvene re-

habilitacije v RS, kateremu je zaupana izvedba natečaja in podelitev nagrad, vsako leto podeli po eno nagrado v šestih kategorijah, in sicer v kategoriji organizacija (zavod, ustanova, društvo), mikro in mala družba, srednja družba, velika družba, invalidsko podjetje in zaposlitveni center.

Kandidatura, ki jo lahko podjetja in organizacije oddajo **do 17. junija**, mora vsebovati izpolnjen obrazec (objavljen na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pod rubriko Javna naročila/javni razpisi), podatke o podjetju in utemeljitev kandidature. Predloge je treba poslati s priporočeno pošiljko na naslov

ZIZRS, Linhartova cesta 51, Ljubljana, s pripisom na ovojnic: »Javno naročilo za podelitev nagrade za dobro prakso na področju zaposlovanja invalidov za leto 2023«.

Podelitev nagrad delodajalcem bo 24. septembra 2024 v okviru letnega strokovnega izobraževanja REHA dnevi 2024 v Portorožu.

E. M.

**INVALIDOM
PRIJAZNO
PODJETJE**

Brezskrbno po Evropi. S tremi pametnimi rešitvami:

Prihranite čas in denar na približno **67.000 bencinskih servisih** po vsej Evropi.

Z **DKV BOX EUROPE** uživajte v prehodu številnih cestninskih postaj brez ustavljanja v 13 evropskih državah.

Z digitalnim asistentom **DKV LIVE** lahko občutno povečate učinkovitost vašega voznega parka.

dkv-mobility.com

YOU DRIVE, WE CARE.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 17. redni seji Upravnega odbora OZS dne 30. 1. 2024

objavlja RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA **OBRTNIK LETA 2024**

Priznanje »Obrtnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju obrtništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Obrtnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- do vključno 20 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Obrtnika leta« so, da:

- delo opravlja na obrtni način, skladno z opredelitvijo v Obrtnem zakonu,
- poslovna uspešnost,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja, v katerem posluje, in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 30. september 2024.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in sicer v elektronski obliki ali fizično poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Blaž Cvar

Predsednik OZS

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA PODJETNIK LETA 2024

Priznanje »Podjetnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju podjetništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Podjetnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- več kot 5 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Podjetnika leta« so, da:

- delo opravlja pretežno na industrijski način,
- poslovna uspešnost,
- strateška usmerjenost,
- globalno delovanje,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja, v katerem posluje, in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 30. september 2024.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice,
- v primeru, da ima prijaviteljenec v lasti več podjetij, mora predložiti konsolidirano bilanco od pooblaščenega revizorja.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in sicer v elektronski obliki ali fizično poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Blaž Cvar
Predsednik OZS

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 17. redni seji Upravnega odbora OZS dne 30. 1. 2024

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA NAJSTAREJŠI OBRTNIK LETA 2024

**Priznanje »Najstarejši obrtnik leta«
podeljuje zbornica enkrat letno.**

**Kandidate za podelitev priznanja
»Najstarejši obrtnik leta« lahko predlagajo:**

- predsednik zbornice in podpredsednik upravnega odbora zbornice,
- skupščina zbornice,
- upravni odbor zbornice,
- upravni odbor strokovne sekcije zbornice,
- upravni odbor ali predsednik območne obrtno-podjetniške zbornice.

**Kandidat mora za prijavo na razpis
izpolnjevati naslednji pogoj:**

- članstvo v zbornici.

Kriterij za izbor »Najstarejšega obrtnika leta« je:

- najdaljše obdobje opravljanja dejavnosti.

Izpolnjevanje kriterija se dokazuje s pisnimi dokazili, iz katerih je razvidno obdobje opravljanja dejavnosti, ki jih komisiji posreduje predlagatelj.

Rok za prijavo je 30. september 2024.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in sicer v elektronski obliki ali fizično poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Blaž Cvar
Predsednik OZS

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

V razpisu je zaradi preglednosti in lažje berljivosti uporabljena le moška slovnična oblika, pri čemer pa je enakopravno in smiselno mišljena tudi ženska oblika.

**”VEČKRAT ME JE
REŠILA MOŽNOST
PLAČILA NA
OBROKE.”**

**Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!**

Zaključek preteklega mednarodnega delovanja društva preko svojega novogoriškega odbora

Eno od pomembnih dejavnosti društva DUPOS je sodelovanje s sorodnimi organizacijami neposredno na mednarodnem področju. Pomembno je tudi, da je ta dejavnost koordinirana sicer s centrale društva, izvajana pa je na območnem nivoju, kjer dejansko poteka življenje članstva in poznavanje kolegov v čezmejnem prostoru. Sodelovanje se je začelo preko novogoriškega območnega odbora in goriškega odbora organizacije ANAP v Italiji.

Smo vseslovensko društvo, zato iz začetnih stikov in občasnega medsebojnega druženja v obeh državah je dorasla ideja, da skupno razpravljamo o perečih problemih, ki jih zaznavajo upokojeni obrtniki v obeh državah, do njih javno zavzemamo stališča ter sprejememo predloge za njihovo izboljšanje in takšne naše predloge tudi internacionaliziramo v skupnem gospodarskem prostoru EU.

Na teh podlagah je bila izvedena druga problemska konferenca v organizaciji društva DUPOS v Novi Gorici. Pri organizaciji sta poleg obeh goriških občin in občine Šempeter-Vrtojba pomagali tudi ZDUS in OZS. Ambicije takrat prisotnih glede razvoja te dejavnosti so bile, da se takšno sodelovanje razširi tudi na sorodne organizacije upokojenih obrtnikov in malih podjetnikov tudi iz drugih sosednjih držav, kot so Avstrija, Madžarska in Hrvaška za Slovenijo ter Švica in Francija za Italijo.

Iz takrat dogovorjenega je izšla zaveza, da obe organizaciji vsako drugo leto izmenično izvedeta podobno skupno problemsko konferenco.

11. aprila 2024 sta delegaciji DUPOS in ANAP, obeh organizatorjev prvih dveh konferenc, podpisali dvojezični skupni dokument o doseženih dogovorih na drugi konferenci in se dogovorili za pripravo tretje v Gorici v Italiji 12. septembra letos. Predvidevamo, da bi se na to konferenco vsebinsko pripravile vsaj

območne zbornične organizacije obrtnikov na obeh goriških področjih, saj je nesporno spoznanje, da je danes poslovno aktivno obrtništvo in malo podjetništvo izključna baza članstva v omenjenih upokojenskih organizacijah. Pa tudi, da imajo prav upokojeni obrtniki in podjetniki veliko specifičnih težav, ki jih običajni upokojenci nimajo, in zato skozi druge upokojenske organizacije le-teh pač ne morejo identificirati, prav tako pa te or-

Darinka Marinič, predsednica novogoriškega Območnega odbora DUPOS, in Teresa Bortolin, predsednica pokrajinskega Goriškega odbora ANAP Confiartigianato, podpisnici zaključnega dokumenta po izvedbi 2. čezmejne konference 11. aprila 2024 v Novi Gorici.

ganizacije ne morejo biti kvalificirane za pogovore z zakonodajalcem o razrešitvi njihovih problemov.

JOŽE ELERSIČ, PREDSEDNIK DUPOS

Komunikacija igra ključno vlogo

Komunikacija je temelj človeške interakcije in temeljno orodje za doseganje osebnega in poklicnega uspeha. Raziskave kažejo, da so dobre komunikacijske sposobnosti pogosto navedene med najpomembnejšimi lastnostmi uspešnih ljudi. Te spretnosti omogočajo jasnejše postopke odločanja in učinkovitejše reševanje problemov ter spodbujajo produktivno delovno okolje. Projekti propadejo predvsem zaradi komunikacijskih napak, zaradi česar podjetja vsako leto utrpijo velike finančne izgube.

Poleg poklicnega uspeha je učinkovita komunikacija enako pomembna tudi za osebno srečo in odnose. Posamezniki z dobrimi komunikacijskimi spretnostmi imajo običajno v svojih odnosih višjo stopnjo zadovoljstva. Te spretnosti ljudem omogočajo, da odkrito izražajo svoja čustva in misli ter zdravo in konstruktivno rešujejo konflikte.

Z izboljšanjem komunikacijskih spretnosti lahko vplivate na svoje odnose in srečo. Izboljšanje komunikacijskih spretnosti vodi do boljših zaposlitvenih možnosti, močnejših odnosov in bolj zadovoljnega življenja. Zato vam predstavljamo preprosto, a preverjeno tehniko, ki bo izboljšala vašo komunikacijo.

Trije ključni koraki za učinkovito komunikacijo

Za dobro komuniciranje, še posebej, ko so razmere zapletene in se stalno spreminjajo, je pomembno, da razumete sebe in ljudi okoli vas. Tukaj so predstavljeni trije koraki, kako to naredite:

1. spoznajte svoj način komunikacije,
2. ocenite način komunikacije sodelavcev,
3. prilagodite komunikacijo.

1. korak: Spoznajte in razumite svoj način komunikacije

Na komunikacijo močno vpliva vaš vedenjski stil. Vsak od nas pade v enega od štirih osnovnih vedenjskih tipov: dominantnega (D), iniciativnega (I), stabilnega (S) in korektnega (K). O tem ste brali v aprilski številki revije, ki jo držite v rokah.

To samozavedanje je ključnega pomena, saj vpliva na to, kako se odzivate v različnih situacijah, kako komunicirate in dojemate druge. Z ugotovitvijo, kakšen tip ste, lahko prepoznate svoje komunikacijske preference.

Prvi korak je, da prepoznate vaš vedenjski profil. Pri tem vam ponujamo dve možnosti.

Izpolnite **brezplačno DISK analizo**. Do nje pridete preko povezave: <https://proacta.si/brezplacna-analiza/> ali QR kode.

Druga možnost je, da se **prepoznate v spodnjem opisu**. Preberite tekst v nadaljevanju in odklikajte tiste trditve, ki vas najbolj opisujejo.

Visoki D – Dominantni:

- Ste neposredni in radi hitro preide-te k bistvu brez nepotrebnega pojasnjevanja.
- Cenite samostojnost in pogosto prevzamete pobudo, ne da bi čakali na druge.
- Pričakujete, da so pravila in odgovornosti izrecno navedene, in ne marate dvoumnosti.
- Močno vas motivira doseganje rezultatov in dokazovanje; ste tekmovalni.
- Ste nestrpni do zamud in nepotrebnih razprav, ki ne vodijo k rezultatom.

Visoki I – Iniciativni

- Z vsemi ravirate prijazno in neformalno ter pogosto odpravljate formalnosti, kot npr.: dajva se tikat.
- Radi se odkrito izražate in imate raje sproščeno družabno okolje.
- Raje imate lahkotne pogovore kot resne ali mračne razprave.

Štirje temperamenti, vir: wikipedia

• Cenite, da ste javno priznani in pohvaljeni za svoje prispevke.

• Niste ljubitelji ukvarjanja z zapletenimi podrobnostmi, zlasti v pisni obliki.

Visoki S – Stabilen

• K nalogam pristopate logično in sistematično ter tako zagotavljate za vas pomembno stabilnost pri svojem delu.

• Prizadevate si, da ustvarjate zanesljivo in varno vzdušje za vse.

• Zahtevate jasna navodila za izvajanje nalog in ne marate nenadnih sprememb brez ustreznih razlag.

• Cenite iskreno hvaležnost in se boste verjetno potrudili še dodatno, da bi pomagali drugim.

• Potrebujete čas in ustrezne informacije, da se prilagodite novim spremembam ali načrtom.

Visoki K – Korektni

• Strogo upoštevate zakone, pravila in smernice, da bi zagotovili natančnost in red.

• Najraje delate sami, kjer se lahko osredotočite brez prekinitev.

• Ste zadržani in se lahko drugim zdijo nekoliko odmaknjeni ali zadržani.

• Pri sprejemanju trenutnih odločitev se pogosto opirate na pretekle primere in izkušnje.

• Pri svojem delu ste natančni ter sebi in drugim postavljate visoka merila.

Pri katerem opisu imate največ ključic? Ta verjetno predstavlja **vaš prevladujoč vedenjski stil**. Čeprav lahko ti opisi pomagajo določiti prevladujoč vedenjski stil, je pomembno opozoriti, da večina posameznikov kaže mešanico teh lastnosti. Le približno 5 % populacije ima en sam, »čistokrvni« stil. Za **natančnejše in celovitejše razumevanje** svojega vedenjskega stila DISK priporočamo, da naredite strokovno oceno, ki vam jo omogoča persolog® profil: <https://proacta.si/persolog/>.

2. korak: Prepoznajte vedenjski stil svojih sogovornikov

Ko razumete svoj stil, je naslednji korak oceniti in prepoznati vedenjske stile ljudi, s katerimi sodelujete, zlasti tistih,

na katere želite vplivati ali jih voditi. To razumevanje vam omogoča, da predvidite njihove odzive in preference v komunikaciji, kar je ključnega pomena za učinkovito interakcijo.

Postanite pozoren opazovalec verbalnih in neverbalnih signalov, ki vam jih sporoča sogovornik. Opazujte, kako se spopadajo s stresom, sprejemanjem odločitev, kako pristopajo in komunicirajo z drugimi, kakšen je njihov odnos do sprememb in tempa dela ter kakovosti; druga možnost pa je, da povabite sodelavce, da izpolnijo persolog analizo.

3. korak: Prilagodite svojo komunikacijo, da se bo ujemala ali dopolnjevala s stilom vašega sodelavca

Prilagoditev vašega stila komuniciranja, da se ujema ali dopolnjuje s stili vaših sodelavcev, je morda najpomembnejši korak. Ta prilagoditev zmanjša morebitna trenja ter znatno izboljša sodelovanje in produktivnost. Razumevanje in spoštovanje osebnih razlik omogočata učinkovitejše in bolj izpolnjujoče medsebojne odnose.

Pregovor pravi: »Ko ste v Rimu, se obnašajte kot Rimljan.« Ta pregovor lahko prenesemo na komunikacijo. Prilagodite komunikacijo vedenjskemu stilu svojega sogovornika.

• Ko se pogovarjate z **dominantnimi**, bodite neposredni in učinkoviti, poudarite rezultate in cilje ter pokažite samozaupanje in odločnost v svojem pristopu.

• Pri **iniciativnih** bodite odprti in entuziasmični, spodbujajte odprto izražanje idej in čustev ter uporabite pozitivno in energično komunikacijo.

• Ko se pogovarjate s **stabilnim**, komunicirajte na prijazen in premišljen način, poudarjajte zanesljivost in podporo ter se izogibajte nenadnim spremembam ali agresivnostim.

• Pri **korektnih** se osredotočite na natančnost in logiko v komunikaciji, bodite pripravljeni podkrepiti svoje trditve z dokazi in podrobnostmi ter spoštujte njihovo potrebo po analizi in razmisleku.

Poziv k ukrepanju

Ko uporabljate te korake pri vsakdanjem delu, ne gre samo za to, da izboljšate

posamezne pogovore. Gre za razvoj bolj sočutnega in učinkovitega načina komunikacije in vodenja, ki ustreza različnim ljudem na delovnem mestu. Začnite tako, da bolje spoznate sebe in tudi druge. Priporočamo, da v vašem podjetju ali oddelku izpeljete delavnico **persolog® Učinkovita komunikacija** in tako dvignete zavedanje ter se naučite potrebnih veščin.

Kot podjetnik ali obrtnik lahko z opravljanjem persolog® osebnostnega testa DISK in sodelovanjem z usposobljenimi trenerji odprete nove poti za optimizacijo vaših delovnih okolij, izboljšate komunikacijo in sprejemanje strateških odločitev, ki so v skladu z vašimi naravnimi prednostmi.

Z informacijami in veščinami, ki jih ponuja model persolog® DISK, ne postanemo le boljši vodje in sodelavci, temveč si tudi utrjujemo pot za produktivnejše in bolj harmonično poklicno življenje.

Naslednji korak – prave ljudi na prava delovna mesta

Model persolog® DISK, ki nam pomaga razumeti komunikacijske preference, se je izkazal tudi za odličnega pri iskanju okolja, v katerem lahko posameznik najbolj izkoristi svoj potencial. O tem pa v junjski številki vaše najbolj priljubljene revije.

Avtor članka je **Janez Hudovernik**, trener poslovnih veščin, ki z bralci z veseljem deli svojo strast in strokovno pot. Kot certificirani mojstrski trener za persolog® model dejavnikov osebnosti, se je posvetil raziskovanju in učenju o tem, kako naše osebnosti vplivajo na naše vedenje v različnih situacijah. Spremljate ga lahko na <https://www.linkedin.com/in/hudovernik/>.

Oblikovanje

Družinske ustave (1. del)

Ob prenosu podjetja na potomce je smiselno oblikovati celostne dogovore, ki vključujejo vse družinske člane. Starše, prevzemnike in tiste potomce, ki v podjetju ne bodo aktivni. Kaj pripada slednjim? Kaj staršem?

Če podjetje prevzemata dva ali več potomcev, je potrebno določiti tudi izstopne pogoje in scenarije za primere dedovanja. Slednje je še posebej pomembno, ker v podjetje vstopijo dediči. Ni varovala, ki bi to preprečil. Lahko pa se zapiše scenarije, ki zagotavljajo, da se dediče finančno in časovno primerno izplača. To je nujno doreči, saj je zakonodaja celo škodljiva.

Načrtovanje prenosa zajema:

- Določitev osnovnih prioritet in pričakovanj vseh družinskih članov.
- Dogovore glede interne komunikacije, sestankov, tematik pogovorov.
- Prepoznavo glavnih motilcev dela in postavljanje mej, pravil ravnanja.
- Usklajevanje različnih pričakovanj, ki motijo skupno delovanje družine.
- Plače družinskih članov, naslednikov in izplačevanje dobička, bonitete.

- Določitev nujnih sprememb na ključnih delavnih mestih v prihodnje.
- Analizo kapacitet in večšin vodenja ter uveljavni načrt za naslednike.

Na MoST inštitutu se vsakega primera lotimo z spoznavnim brezplačnim informativnim srečanjem. Ugotovimo želje in pričakovanja družinskih članov. Predstavimo naš način dela in začetne predloge. Vsakega primera se lotimo na drugačen način, saj so situacije različne.

Sledi še eno brezplačno srečanje. Na tem zastavimo jasn koncept in prioritete svetovanja. Predstavimo vrednost naših storitev in se dogovorimo za termine uvodnih srečanj. S tega srečanja se družina odpravi z jasnostjo, kaj je potrebno postoriti za doseg njihovih ciljev in želja.

Na uvodnem srečanju člane družine povežemo v skupno vizijo nadaljnega razvoja podjetja. Praktično vsi so prepričani, da imajo to zastavljeno. Vedno znova se izkaže, da imajo v resnici zelo redko jasno skupno vizijo. Vsi mislijo, da jo imajo in so potem presenečeni, ko se izkaže nasprotno.

Skupna vizija je ključna za dolgoročno uspešno poslovanje. Če solastniki ne »pihajo v isti rog«, se prej ali slej pojavijo težave in konflikti. Po uvodnem srečanju sledijo individualni razgovori, na katerih poglobljeno ugotavljamo želje in cilje posameznikov. Šele na teh srečanjih se posamezniki zares odprejo. Pomembno je, da osebne vizije in cilje uskladimo s skupnimi.

Sledijo skupna srečanja, kjer usklajujemo posameznikove želje z ostalimi. Naša ključna naloga je, da upoštevamo čisto vsakega posameznika. Usklajujemo želje in cilje v dobro podjetja in vseh družinskih članov. Ključno za nas je, da so dogovori celostno oblikovani s ciljem dolgoročnega poslovanja.

V Družinsko ustavo zapišemo:

- pogoje, pod katerimi starši podarijo delež/-e podjetja,
- dogovore glede izplačil, rente in delitve premoženja,
- pogoje zaposlovanja partnerjev, otrok ter sorodnikov,
- dogovore glede odločanja in upravljanja s financami,
- izstopne pogoje družbenikov, naslednikov, potomcev,
- primere dedovanja ali trajne nezmožnosti družbenika in
- druge dogovore glede na specifično družinsko situacijo.

V podjetju so zaposleni trije sinovi

Kovinarsko podjetje zaposluje 37 ljudi. Oče je postavil dobro strukturo vodenja. Mlajši sin je direktor podjetja že pet let. Starejša vodita proizvodnjo in komercialo. Izziv je, da se bratje med seboj ne razumejo najbolje. Starejša večkrat ignorira navodila mlajšega in delata po svoje.

Očeta je najbolj zanimalo, kako razdeliti deleže podjetja. Razmišljal je, da bi mlajšemu podaril 52% delež. Starejšima vsakemu po 24%. Prepričan je, da bi s tem preprečil konflikt med njimi, saj bi lahko mlajši samostojno odločal s svojim večinskim deležem.

Pojasnili smo mu, da bi taka situacija zgolj še bolj zapletla njihov odnos. S tako razdelitvijo bi že na začetku postavili dva tabora. Starejša bi se zagotovo obrnila proti mlajšemu in mu nagajala. Pravo vprašanje je, ali so bratje za skupaj. Kaj se bo zgodilo, če mlajši dobi 100% delež?

Zagovarjamo, da se je o teh zadevah potrebno pogovarjati. Vsaka odločitev mora imeti utemeljen razlog. Oče ne želi, da bi starejša sinova odšla iz podjetja. Pravi, da sta dobra delavca. S tem

Spletna delavnica

PRENOS DRUŽINSKEGA PODJETJA NA NASLEDNIKE – POTREBNI POGOVORI IN KORAKI PRENOSA

Na spletni delavnici razjasnimo, kaj je potrebno urediti za učinkovit prenos odgovornosti in lastništva na naslednike.

Teme:

- Pogoste problematike prenosa lastništva in možne rešitve za podjetje.
- Kaj je pomembno, da se družinski člani med seboj dogovorite?
- Načrtovanje potrebnih korakov prenosa družinskega podjetja.
- Razlaga različnih družinskih primerov iz prakse.

Predstavnik MoST inštituta **Leon Kavs** vas bo 90 minut vodil skozi postopek in tematike prenosa podjetja. Odgovoril bo na vaša vprašanja. Možnost boste imeli tudi rezervirati termin za brezplačni informativni sestanek.

Delavnica je primerna predvsem za:

- družinska podjetja s 5+ zaposlenimi,
- lastnike podjetij, ki se boste v naslednjih letih upokojevali,
- naslednike podjetja, ki ga prevzimate samostojno ali v solastništvu s svojimi sorodniki.

Vabljeni vsi družinski člani, ki ste aktivno vpeti v podjetje.

Brezplačna spletna delavnica bo potekala v **četrtek, 29. maja**, od 13.00 do 14.30.

Prijave sprejemamo preko spletne prijavnice na <https://www.ozs.si/koledar>.

Prijava je obvezna, ker boste le na ta način prejeli link za spremljanje.

Reference MoST inštituta

Izkušnje s prestrukturiranjem in urejanjem medsebojnih lastniških razmerij imajo iz najrazličnejših branž. Delajo tako z malimi podjetji, kot s tistimi z več sto zaposlenimi.

V zadnjih štirih letih so prenesli vodenje podjetja na naslednike v 108 družinskih podjetjih.

Ustanovitelj Uroš Kavs že 12 let svetuje družinskim in solastniškim podjetjem. Leta 2017 je izdal knjigo *Kako družinskemu podjetju zagotoviti uspešno prihodnost*, ki je polna različnih primerov iz njegove prakse.

se strinja tudi mlajši, ki ju kot operativca vidi v podjetju. Kot solastnika ne.

Seveda smo očetu predlagali soočenje. Takih primerov imamo za seboj na desetine. Vedno smo dosegli jasnost, čeprav to ne pomeni nujno, da so bili vsi zadovoljni z rešitvijo. To je edina pot. V vseh primerih smo dosegli pomiritev tudi tistih, ki so »izviseli«.

Očeta je ta predlog tako prestrašil, da sedaj že nekaj mesecev sam išče drugačne rešitve. Ne bo jih našel! Imeli smo veliko takih potencialnih strank. Po nekaj

letih se zadeve samo še bolj zapletejo. Nujno je soočenje. Ne odlašajte. Ne čakajte, da se bodo zadeve same uredile.

UROŠ KAVS, MoST INŠTITUT,
WWW.MOST-INSTITUT.COM

Motivacija enkrat za vselej

Motivacija je zagotovo pojem, ki je najpogostejše narobe razumljen. Pomislite, kolikokrat ste za koga rekli, da ni motiviran in ob tem nerazumevajoče zmajevali z glavo. V zasebnem življenju je to lahko manjši (brez zamere, to, da otrok ne pospravi svoje sobe točno takrat in točno tako, kot smo hoteli, ni življenjskega pomena) ali večji problem. Nam bolj pomemben kontekst je, ko se razumevanje motivacije prenese v organizacijsko okolje.

Sveda ni prav, da napake vedno znova ponavljamo in v takem primeru obstaja razširjena verzija zgornjega pregovora, ki pravi: »Motiti se je človeško; vztrajati pri napakah je hudičevilo!« Kot pri napakah oziroma motilcih pri delu iz prejšnjega članka, sledi nekaj primerov napak in rešitev pri vodenju.

Povsem drugače je namreč, ko odgovorne osebe za projekt odlašajo s pravo in izdelavo naloge vredne ___ € (znesek vnesite sami). Prvi odziv, to je običajno tisti brez razmišljanja je, da so zaposleni nemotivirani. S takšno trditvijo se ne strinjam. Za razumevanje ali je odlašanje povezano z motivacijo ali kakšnim drugim razlogom mora vodja preveriti, kateri so razlogi, zakaj zaposleni to počne.

Motivirani smo vsak trenutek našega življenja in brez motivacije, jutraj ne bi niti vstali. Motivacija je zavestno in nezavedno usmerjanje virov posameznika v smeri doseganja nekega cilja. Svoj čas, energijo, denar in ostale vire, ki jih imamo, namenimo za tiste stvari, ki so nam pomembne.

V prejšnji situaciji to pomeni, da so bili zaposleni namesto za pripravo in izdelavo projekta, motivirani za nekaj povsem drugega. Vodji bi v takšnem primeru svetoval, da preveri, katere naloge vse zaposleni še imajo, kako organizirajo svoje aktivnosti, koliko časa imajo na voljo, je ta čas v okviru delovnega časa

ali izven (da, pogosto je to povezano z motivacijo), kakšna navodila so zaposleni prejeli, na kakšen način itd. Po izkušnjah, s treningov in coachingov, sta dva izmed treh ključnih povzročiteljev stresa v organizacijah, ravno nejasno delegiranje nalog ter organizacija dela). Kadar so ljudje v stresu, pa njihova motivacija za opravljanje nalog dokazano pade.

Namesto pomanjkanje motivacije bi predlagal termin smer motivacije. Torej, ko boste naslednjič razmišljali in govorili o pomanjkanju motivacije, vas vabim, da raziščete smer, v katero so zaposleni motivirani. Možno je, da boste opazili, da so mnogo bolj motivirani za neformalne kot formalne sestanke, da so bolj motivirani takrat, ko tudi sami prispevajo k nalogi, kot če so le izvrševalci, da so bolj motivirani, ko so odnosi v skupini in organizaciji dobri, da so bolj motivirani v tistih okoljih, kjer jih vodje opazite kot v tistih, kjer se vodje (bog ne daj) zapirate v svoje pisarne v oblakih, da so bolj motivirani ko so poslušani in slišani. Mogoče bi bilo smiselno napisati navodila, kaj ljudi motivira v smer doseganje rezultatov in kaj jih motivira v neproduktivno smer, stran od zelenih rezultatov?

Šalo na stran, motivacija je preveč pomembna zadeva, da bi z njo ravnali površno. Rdeča nit, smer mojega dela, je razvoj organizacij in posameznikov, da dosežejo učinkovitost. To ne pomeni, da zaposleni delajo več, ampak bolj

pravilno. Učinkoviti so takrat, ko svoje vire (čas, energija, znanje, izkušnje itd.) na njim primeren način, usmerijo v doseganje ciljev, zato da zadovoljijo svoje potrebe. Da, prav ste prebrali, motivacija je notranji zaklad posameznika, odklene pa ga organizacija, oziroma njen predstavnik - vodja. Ena izmed stvari, ki bi jo odsvetoval vsem vodjem in lastnikom je, da motivacijo poskušajo vsiliti za vsako ceno – ne deluje. Skeptikom z relativno dobrimi rezultati, ki ne skrbijo za motivacijo, pa bi položil na dušo, oziroma TRR, kakšni bi šele bili rezultati, če bi bili zaposleni motivirani. Neprecenljivo.

Dva vidika motivacije

Herzbergova (F. Herzberg je bil ameriški klinični psiholog in začetnik t. i. zadovoljstva ob delu) dvofaktorska motivacijska teorija govori o obstoju dveh ločenih faktorjev (higienikov in motivatorjev), ki vplivajo na zadovoljstvo oz. nezadovoljstvo na delovnem mestu, oboji pa delujejo neodvisno drug od drugega. Obe skupini faktorjev je Herzberg podrobneje opredelil in zaključil, da le zadovoljenost obojih vodi k pozitivnemu odnosu do dela in produktivnosti, saj le ti zadovoljijo ključne človeške potrebe.

Za mnoge je uganka, kako motivirati svoje sodelavce. V modelu dvofaktorske motivacije je jasno opredeljeno kaj mora biti izpolnjeno, da se motivacija sploh začne pojavljati. To so tako imenovani

higieniki, ki so osnova zadovoljstva. Šele, ko so izpolnjeni higieniki, je ljudem smiselno dvigovati zadovoljstvo s stvarmi, ki so **motivatorji**. Višanje higienikov ne zvišuje zadovoljstva, saj sčasoma postanejo samoumevni in tovrstno spodbujanje ne doseže zelenega cilja. Povečanje plače npr. za 100% ne dvigne motivacije za 100%. Prav tako tovrstna motivacija traja omejen čas. Ker se nam z višanjem denarne nagrade dvignejo tudi potrebe, je večina ljudi v nekaj mesecih na enakem kot je bila pred dvigom plače. Je pa dobra plača pogoj in odlično izhodišče za dodajanje motivatorjev.

S prisposodobno si motivacijo lahko predstavljamo kot raketo. Da lahko raketa poleti je nujno, da ji zagotovimo ustrezno, stabilno in trdno vzletno ploščad. Pri razumevanju motivacije ljudi so ti trdni temelji izpolnjeni higieniki.

Nekaj higienikov: Odnosi s sodelavci, odnos z vodjo, plača, nadzor nad delom, jasna smer delovanja, smernice pri delu, vodenje, ki jih podpira, varnost, delovno okolje, politika in kultura organizacije, urejenost, stabilnost, poznavanje dela, sprejetost, status-položaj, urejeno zasebno življenje, finančna varnost ipd.

Najpogostejši motivatorji: Napredovanje, osebna rast, razvoj, zahtevnejše naloge, dodatna usposabljanja, odgovornosti in pooblastila, zanimivo delo, izziv, izpolnitev svojih ciljev, nagrade, pohvale, priznanja, uspehi, sodelovanje v projektih, druženja, vključenost v odločitve ipd.

Uporaba v praksi

Po tej teoriji tako odsotnost higienikov povzroča nezadovoljstvo zaposlenih na delovnem mestu. Vendar na drugi strani njihova prisotnost ne zagotavlja popolnega zadovoljstva. To je mogoče storiti na več načinov, vendar bi bili nekateri najpomembnejši načini za zmanjšanje nezadovoljstva tako plačilo razumnih plač, zagotavljanje varnosti zaposlitve zaposlenih in ustvarjanje pozitivne kulture na delovnem mestu. Higienike dejavnike bi za razumevanje situacije v organizaciji lahko opazovali tudi z vidika največjega do najmanjšega pomena npr: politiko podjetja, odnos zaposlenega s šefom, delovne pogoje, plačo in odnose s sodelavci. Odprava teh neza-

dovoljstev pa je le prva polovica naloge.

Druga polovica bi bila povečanje zadovoljstva na delovnem mestu. To je mogoče doseči z izboljšanjem motivacijskih dejavnikov. Motivacijski dejavniki so potrebni, da motivirajo zaposlenega k večji uspešnosti. Preden se lotimo motivatorjev je pomembno odpraviti nezadovoljstvo na delovnem mestu, saj bi drugače lahko ustvarili nasproten učinek.

Zadovoljstvo zaposlenih ima večplastne pozitivne učinke za organizacijo. Na primer, ko zaposleni delijo svoje znanje, zadovoljujejo svoje socialne potrebe in gradijo povezanost znotraj skupine. Poleg tega deljenje znanja pomaga drugim ustvariti novo znanje, kar lahko tudi okrepi motivacijske dejavnike, poleg tega pa povečuje učinkovitost. Z deljenjem znanja so zaposleni zadovoljni, z novim znanjem pa lahko povečajo inovativnost organizacije.

S pomočjo razumevanja in upoštevanja higienikov in motivatorjev lahko spremljamo tudi pojave v organizaciji in opazujemo v kakšni povezavi so z motivacijo. Poleg tega tak pristop lahko uporabimo za iskanje rešitve, ki bi morebitne probleme odpravili.

Visoka higiena + visoka motivacija: idealna situacija, ko so zaposleni visoko motivirani in imajo malo pritožb.

Visoka higiena + nizka motivacija: Zaposleni imajo malo pritožb, vendar niso visoko motivirani. Na delo se gleda kot na plačilo.

Nizka higiena + visoka motivacija: Zaposleni so motivirani, vendar imajo veliko pritožb. Situacija, ko je delo razburljivo in zahtevno, vendar plače in delovni pogoji niso na ravni.

Nizka higiena + nizka motivacija: To je najslabša situacija, ko zaposleni niso motivirani in imajo veliko pritožb.

Herzberg je tudi dodatno razvrstil naša delovanja ter kako in zakaj jih izvajamo. Na primer, če izvedete dejanje, povezano z delom, ker morate, je to razvrščeno kot "prisila" in v smeri doseganja rezultata usmerimo manj kapacitet, kot če izvedete dejanje, povezano z delom, ker to želite. Takrat je tak način razvrščen kot "motivacija" in v doseganje za-

posleni investirajo več svojih kapacitet.

Kot vsaka teorija in model lahko tudi v dvofaktorski motivaciji najdemo slabosti, je pa uporabna tudi zato, ker ena redkih obravnava globlje, psihološko delovanje ljudi in upošteva njihove potrebe. Predlagam, da posamezne načine uporabite najprej v praksi in jih potem nadgrajujete še z drugimi pristopi.

Formula motivacije

MOTIVACIJA =
(CILJI+VREDNOTE+POTREBE) X PREPRIČANJA

Cilji

Del enačbe motivacije so **cilji**. Več o ciljih si lahko preberete v članku *Če hočeš zadeti tarčo, jo moraš najprej določiti* (Hilčer, 2018) ali spremljate nadaljevanje Zgodne o vodenju, kjer bom podrobno razložil cilje in doseganje ciljev. V razlagi SSKJ je cilj: 1. *kraj ali predmet, do katerega se hoče priti*, 2. *kar se hoče doseči s prizadevanjem*. Dodajam, da cilj predstavlja tisto, kar si posameznik prizadeva doseči. Je namen nekega dejanja, akcije in vsebuje tisto kar je za posameznika pomembno, v prihodnosti identificiran zelen rezultat. Cilji neposredno usmerjajo vedenje, stopnja in nivo povezave med cilji in aktivnostmi pa je osnovno vprašanje, s katerim se ukvarja teorija postavljanja ciljev (Wikipedija). Zanimivo je tudi mnenje, da so cilji najmočnejša kognitivna determinanta, ki vpliva na to, kakšno bo posameznikovo vedenje ob določeni nalogi (Locke, 1968).

Namig: zaposleni nimajo istih ciljev kot jih ima organizacija, zato je za njihovo motivacijo pomembno, da cilje organizacije povežete z njihovimi zasebnimi cilji.

Človeške potrebe

Ljudje smo fiziološka, psihološka in socialna bitja. Kaj to pomeni? Potrebe so pomembna gonila, ki usmerjajo naše delovanje in so nekaj, kar absolutno ter nujno potrebujemo za svoje, recimo normalno, delovanje. Želje na drugi strani so lahko potrebe, velikokrat pa so povezane

z našim notranjim otrokom, ki si pogosto želi stvari, ki niso vedno nujne. Neizpolnjene želje ne povzročijo pomanjkanja, potrebe pa.

Prva motivacija vsakega živega bitja je zadovoljevanje fizioloških, psiholoških in odnosnih potreb in res si težko predstavljam, da je lahko človek motiviran, če nima osnovnih sredstev za preživetje. Situacija nezadovoljenih osnovnih potreb dolgoročno zmanjšuje motivacijo, povzroča neprijetne občutke strahu, obupa, nejasne prihodnosti, običajno tudi stresa in bolezni.

Vrednote

Drug sestavni del enačbe so **vrednote**, torej vrednostni sistem posameznika. To so vse stvari, ki so nam pomembne. Družina, otroci, zdravje, uspeh, mir, svoboda, itd. je le nekaj vrednot, ki jih izražajo ljudje. Vrednote so v psihološki zgradbi človeka izjemno pomembne, saj določajo, kako bodo ljudje razmišljali, organizirali svoje strategije in izvajali aktivnosti. Polje opazovanja vrednot sta komunikacija, saj ljudje najpogosteje govorijo o stvareh, ki so jim pomembne (idealizirane in živete vrednote) ali o stvareh, ki jih motijo (kršene vrednote) in vedenja.

Namig: Predlagam, da v naslednjih dneh v vaš recept za dobro komunikacijo dodate pomembni sestavini – poslušanje in spraševanje. Opazili boste, da vam bodo kot dobremu in iskrenemu poslušalcu, ljudje povedali vse. Od poslušanja do vplivanja je le en korak. Ko boste želeli vplivati na ljudi in jih motivirati, da nekaj storijo za vas, boste le nagovarjali njihove vrednote. Sliši se preprosto, mar ne?

Prepričanja

Prepričanja so mentalne konstrukcije nečesa, v kar verjameмо, da je res. So niz zaključkov, ki na koncu privedejo do močne predpostavke, splošno znane kot prepričanje. Prepričanja so velik in zelo pomemben nezaveden okvir naših vedenj in izkušenj. Vsaka oseba se npr. lahko uči in spreminja, če pa je oseba prepričana, da nečesa ne zmore, bo našla način, da nezavedno prepreči spremembo. Prepričanja so vnaprej pripravljen, organiziran filter našega dojetja sveta. So kompas in zemljevidi, ki nas vodijo v življenje. Ne-

kateri prepričanja obravnavajo kot stvar, edino resnico, medtem ko je v resnici vse le občutek gotovosti o nečem. Prepričanje ni nič drugega kot stanje, notranja predstava, ki ureja vedenje. Prepričanja imamo o vsem v življenju in v povezavi usmerjajo naše vire, da nekam usmerimo energijo, čas, denar ali pa ne.

Ob zaključku članka na temo motivacije sem skoraj prepričan, da se mnogi bralci veselijo bližajočih praznikov. Veste zakaj si boste nekateri vzeli nekaj dni prosto? Ker vam je to pomembno in ste motivirani za to! Veste zakaj se boste nekateri odpravili na morje, drugi pa drugam? Ker vam je morje pomembno in ste motivirani za te in ne za druge kraje. Zakaj berete revijo? Ker vam je pomembno, da ste na tekočem z informacijami in se naučite kaj novega. Zakaj berete ta članek? Ker vas zanima motivacija in kako vplivati na ljudi?

Za konec ne pozabite, da smo vsi motivirani ves čas. Vaša naloga pa je, da se naučite opazovati in poslušati kaj je ljudem okrog vas pomembno. Cilji, vrednote in potrebe so namreč magična palčka do človeške motivacije. Poglobljeno jih bom obravnaval v prihajajočih člankih. Zgodbe o vodenju - Psihologija vodenja.

Naloga za bralce

1. Poiščite še ostale higienike in motivatorje in preverite, kako je za dvofaktorsko motivacijo poskrbljeno v vaši organizaciji.
 2. Bodite pozorni na komunikacijo v podjetju, predvsem kritiziranje, jamranje, nezadovoljstvo in na podobne pojave. Zabeležite kaj so ključne vsebine in jih po potrebi odpravite.
 3. Naredite razgovor z zaposlenimi v povezavi z njihovo motivacijo. Primerna metoda, ki se uporablja v ta namen je npr. Letni razgovor. Odpravite motnje in zagotovite kar ljudje potrebujejo, da so bolj motivirani.
- Če želite lahko razmišljanja naloge delite na naslov denis.hilcer@kadroom.si. Vesel bom vaših mnenj in kakšnega klica na 040 933 536.

DENIS HILČER,
POSLOVNI TRENER IN COACH

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
maj 2024

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si/svetovanje
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Vsebina majskega Svetovalca:

- ▶ Prioritete finančnih inšpektorjev v letu 2024
- ▶ Osnove pri izrabi letnega dopusta
- ▶ Prokurist v družbi z omejeno odgovornostjo
- ▶ Kakšne pravice mi gredo, če odložim upokojitve?
- ▶ Pridobitev dovoljenja za prebivanje in zaposlitev tujcev
- ▶ Pridobitev pravice do poklicne rehabilitacije in možni načini izvajanja
- ▶ Oblika in vsebina pogodbe o zaposlitvi
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Nina Ličar

svetovalka s področja delovnega prava
in prava socialne varnosti:

Osnove pri izrabi letnega dopusta

Jasmina Malnar Molek

davčna svetovalka - specialistka:

Prioritete finančnih inšpektorjev v letu 2024

**Jasmina
Malnar Molek,**
davčna svetovalka -
specialistka

Prioritete finančnih inšpektorjev v letu 2024

Skladno z Zakonom o inšpekcijskem nadzoru¹ minister za javno upravo do 1. marca tekočega leta seznanil Vlado RS s strateškimi usmeritvami in prioritetami, ki izhajajo iz sprejetih letnih programov dela inšpektoratov oziroma inšpekcij. Finančna uprava RS je na spletnih straneh objavila kriterije za določanje prioriteten inšpekcijskih nadzorov za leto 2024. Inšpekcijski nadzori s področja davkov bodo v letu 2024 večinoma ciljno usmerjeni v odkrivanje in zmanjševanje obsega davčnih utaj in izogibanja, v izboljšanje prostovoljnega izpolnjevanja davčnih obveznosti ter zmanjšanja obsega sive ekonomije.

Nadzor na področju **DDV** bo usmerjen predvsem v odkrivanje sistemskih utaj DDV (t.i. MTIC utaj DDV oz. davčnih vrtiljakov), pri čemer bo pomemben vidik mednarodna izmenjava podatkov. Zaradi preprečevanja tovrstnih utaj bo nadzor usmerjen tudi na t.i. speče družbe (neaktivne družbe z veljavno ID št. za DDV). Večja pozornost bo posvečena tudi preverjanju skladnosti podatkov carinskih deklaracij in s tem povezanih oproščenih dobav v druge države članice v okviru carinskega postopka 42.

Pomemben del nadzora bo usmerjen na zavezance, ki neupravičeno uveljavljajo odbitek DDV (fiktivni računi, zasebna raba) in na identifikacijo zavezancev (neidentificirani zavezanci za DDV in zlorabe identifikacijske številke za DDV).

Nadzor davčnih blagajn bo usmerjen na zavezance, ki so zavezani k davčnemu potrjevanju računov, pri katerih se ugotavljajo neskladja med prejetimi podatki o davčno potrjenih računih in podatki predloženih davčnih obračunov. Poleg ugotavljanja pravilnosti in pravočasnosti obračunavanja in plačevanja davkov je pomemben cilj nadzorov davčnih blagajn zagotoviti, da bodo zavezanci dosledno izdajali račune za opravljen promet blaga oziroma storitev in hkrati pravilno pošiljali podatke o računih v sistem davčnih blagajn. Nadzor davčnih blagajn je pomemben tudi za namene preverjanja zakonitosti zaposlitve in dela, pravočasne identifikacije za DDV

in za ugotavljanje pravilnosti obračuna davkov in prispevkov v dejavnostih, ki se pretežno opravljajo gotovinsko.

Pri odkrivanju zavezancev, ki **poslujejo preko spletnih platform**, bo v inšpekciji nadzor usmerjen na zavezance z visokim tveganjem, ki nimajo oz. niso imeli registrirane ustrezne dejavnosti in/ali niso napovedali prejetih dohodkov, ali pa dohodkov niso v celoti prijavili davčnemu organu. S sistematičnim pristopom na podlagi podatkov GURS ter z vpeljavo nove avtomatične izmenjave informacij (DAC7) v letu 2024 in primerjavo z razpoložljivimi podatki iz uradnih evidenc, bo FURS posebno pozornost ponovno namenil nadzoru **sobodajalcev**, ki dosegajo dohodke z oddajanjem nepremičnin v kratkotrajni najem.

Nadzori na področju dela in zaposlovanja na črno bodo usmerjeni na prodaje preko spleta oz. družbenih omrežij z namenom prepoznavanja dela na črno posameznikov, ki nimajo registrirane ustrezne dejavnosti; nadzor dela in zaposlovanja na črno na podlagi podatkov o davčnem potrjevanju računov in zaposlovanje na črno tujcev. Posebno pozornost nadzorom na tem področju bodo namenili v dejavnostih gradbeništva, transporta, gostinstva, trgovski dejavnosti, s poudarkom prodaje preko spleta oz. družbenih omrežij ter kratkoročnem oddajanju nepremičnin turistom (sobodajalci). Nadzori se bodo izvajali tudi v drugih dejavnostih, v katerih se posluje zlasti gotovinsko in kjer je na podlagi izkušenj iz preteklih let zaznana večje tveganje sive ekonomije. V nadzoru dela in zaposlovanja na črno bo pozornost namenjena tudi nadzoru fizičnih oseb (posameznikov), ki kot pooblaščenici vlagajo dokumente preko informacijskega sistema FURS (portala eDavki) za večje število pravnih subjektov (pooblastiteljev), in je iz uradnih evidenc prepoznati, da omenjeni posamezniki nimajo ustrezne pravne podlage za opravljanje dela.

Na področju **davka od dohodkov pravnih oseb in davka od dohodkov iz dejavnosti** bo poudarek predvsem na preizkušanju izkazanih davčnih osnovi zaradi nepravilno izkazanih prihodkov ali odhodkov ob hkratnem preverjanju vpisa v register dejanskih lastnikov in kršitev omejitev pri gotovinskem poslovanju. Pri velikih davčnih zavezancih se bo nadziralo kršitve predpisov v povezavi z mednarodnim poslovanjem. Poleg tega bo nadzor osredotočen na zavezance, pri katerih obstaja verjetnost tanke kapitalizacije, družbe, ki prenehajo po skrajšanem postopku, samostojne podjetnike z večletno nizko davčno osnovo v povezavi z drugimi kriteriji tveganja in tveganje na področju uveljavljanja davčnih olajšav.

V okviru nadzora transfernih cen se bo nadzor izvajal pri zavezancih, kjer bo na podlagi analize rizika zaznana visoko tveganje nepravilnosti pri določanju transfernih cen, zlasti na področju opravljanja storitev s strani povezanih oseb, finančnih transakcij, neopredmetenih sredstev, poslovnih enot, preoblikovanja poslovanja in prevzemov. Posebna pozornost bo usmerjena tudi na zavezance, ki so del mednarodnih skupin podjetij in izkazujejo davčno izgubo ter s tem ustvarijo davčni ščit.

Na področju **davkov in prispevkov od dohodkov fizičnih oseb iz zaposlitve** bo nadzor usmerjen na pravilnost obraču-

nov davčnih odtegljajev in obračune prispevkov za socialno varnost za dohodke iz delovnega razmerja (REK obrazci) za zaposlene delavce, izplačevanje povračil stroškov dela zaposlencem, s ciljem zagotavljanja varovanja temeljnih pravic delavcev, bo nadzor usmerjen na delodajalce, ki delavce napotujejo na delo v tujino. Poleg tega bodo nadzirani delodajalci, ki posojajo delavce in pravilnost obračunanih bonitet. S področja **carin** bo inšpekcijski nadzor v osredotočen na preverjanje carinske vrednosti, zlasti podvrednotenje uvoznega blaga glede na povprečne vrednosti uvoza v EU, nepravilno uvrščanje v carinsko tarifo, preverjanje ustreznosti porekla blaga za transakcije s potencialno visokim finančnim učinkom, ugotavljanje izogibanja protidampinškim in izravnalnim dajatvam, E-trgovanje povezano z uvozom blaga in tveganje zastaranja carinskega dolga. Na področju carinskih nadzorov bo eno od prioritet tveganje, povezano z omejevalnimi ukrepi zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini, med katerimi je EU uvedla tudi številne uvozne in izvozne omejitve.

Nadzori na področju trošarin bodo nadzori usmerjeni predvsem v preverjanje pravilnosti obračunavanja trošarin (pivo, alkohol in alkoholne pijače ter energente) ter preverjanje poslovanja trošarinskih zavezancev, imetnikov dovoljenj. Preverjala se bo tudi upravičenost zahtevkov za vračila trošarin. Na področju **okoljskih dajatev** bodo prioritetni nadzori usmerjeni v preverjanje pravilnosti obračunavanja okoljskih dajatev za komunalne vode, odpadno embalažo in obremenjevanje zraka z emisijo CO₂, onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne električne in elektronske opreme, onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže, onesnaževanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin ter v iskanju potencialnih zavezancev, ki niso registrirani na področju okoljskih dajatev, pa bi morali biti. Preverjala se bo tudi upravičenost zahtevkov za vračila okoljskih dajatev.

Nadzori davka od nenapovedanih dohodkov po 68 a. čl. ZDavP-2 se bodo izvajali pri posameznikih, pri katerih bo po analizi prijav in pobud drugih državnih organov in izvedenih analiz na centralnem nivoju zaznan sum večjega nesorazmerja med potrošnjo vključno s premoženjem in prijavljenimi dohodki posameznika.

Nadzori nad izvajanjem prejete pomoči iz ukrepov po interventni zakonodaji (epidemija, energetska kriza, poplave) se bodo izvajali v okviru nadzora davka od dohodkov pravnih oseb in dohodka iz dejavnosti.

V okviru nadzorov s področja davkov ali carin se bo preverjalo ali obstajajo okoliščine, ki kažejo na sum, da subjekt krši **obveznost prijave denarne obveznosti v sistem za obvezni večstranski pobot Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih**.

FURS z drugimi inšpektorati v letu 2024 načrtuje nadzore na naslednjih področjih:

- nadzori dela in zaposlovanja tujcev, državljanov tretjih držav (s poudarkom v tveganih dejavnostih gradbeništva, prevoznništva, gostinstva ...), sodelovanje s Policijo, ZRSZ, IRSD;
- nadzori dela in zaposlovanja na črno ter izdajanja računov v

dejavnostih, kjer se opravlja pretežno gotovinsko poslovanje pri opravljanju storitev, sodelovanje s TIRS, IRSD;

- nadzori v posameznih izpostavljenih dejavnostih, kot je prodaja sadja in zelenjave na stojnicah, taksi dejavnost, spletne prodaje, kjer je za učinkovit nadzor potrebno sodelovanje več inšpekcijskih organov; sodelovanje s TIRS, UVHVVR, Inšpektoratom za promet, IRSD;
- nadzori čezmejnega izvajanja storitev po Zakonu o čezmejnem izvajanju storitev, sodelovanje z IRSD in Policijo;
- nadzori na področju iger na srečo in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma z UPPD (po dogovoru med PFU in UPPD);
- sodelovanje v vsakoletni skupni evropski akciji trgovine z ljudmi - JAD THB (Joint Action Days Trafficking in Human Beings) - sodelovanje z IRSD (nosilec akcije) in Policijo.

¹ ZIN – Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14)

Nina Ličar,
svetovalka s področja
delovnega prava in prava
socialne varnosti

Osnove pri izrabi letnega dopusta

Pravica do letnega dopusta je ena izmed osnovnih delavčevih pravic, ki se pridobi s sklenitvijo delovnega razmerja. Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1) letni dopust ureja v členih od 159. do 164. Vprašanja, povezana z odmero in izrabo letnega dopusta, rokom in številom dni prenosa letnega dopusta v naslednje koledarsko leto ter o nadomestilu za neizrabljen letni dopust, pa se v praksi rešujejo zelo različno.

V tem prispevku bomo pogledali, kako se pravilno izrablja letni dopust, kar je na videz zelo preprosto vprašanje, o katerem je bilo že veliko povedanega, pa vendar še vedno odpira številne dileme, ki se v praksi praviloma ne rešujejo pravilno.

Izraba letnega dopusta v delovnih dneh

Letni dopust se, v skladu s četrtem odstavkom 160. člena ZDR-1, **določa in izrablja v delovnih dneh**. Navedeno

pomeni, da pretvarjanje in koriščenje letnega dopusta po urah ni dovoljeno (npr. da se delavcu za 1 dan dopusta zapiše 8 ur viškov ur in se le ti koristijo). Prav tako ni dovoljeno pokrievanje morebitnega manka ur pri neenakomerni razporeditvi delovnega časa z letnim dopustom oziroma njegovim pretvarjanjem v ure. Ustrezna organizacija delovnega časa je namreč obveznost delodajalca, zato se morebitni manki ur ob koncu referenčnega obdobja delavcem črtajo.

En dan letnega dopusta se torej **izrabi kot en prosti dan, ne glede na število ur delovne obveznosti delavca na posamezni dan**. Če ima delavec na posamezni dan 10-urno obveznost in koristi letni dopust, se mu odšteje en dan letnega dopusta, izplača pa 10 ur nadomestila za letni dopust. Enako velja v primeru, ko delavec dela s krajšim delovnim časom na podlagi posebnih predpisov (npr. invalidnost, bolniška) – delavcu, ki dela 4 ure na dan, 4 ure pa je v bolniški, se za posamezen koriščen dan letnega dopusta odšteje en dan, nadomestilo za letni dopust pa se mu izplača za 4 ure. V skladu z devetim odstavkom 137. člena ZDR-1 se nadomestilo delavcu namreč izplača za tiste dneve in toliko ur, kolikor znaša delovna obveznost delavca na dan, ko zaradi opravičenih razlogov ne dela.

Kateri dnevi se štejejo v dneve izrabe letnega dopusta

Kot dan letnega dopusta, se v skladu s petim odstavkom 160. člena ZDR-1, šteje **vsak dan**, ki je po razporeditvi delovnega časa pri delodajalcu za posameznega delavca **določen kot delovni dan**. Navedeno je še posebej pomembno v primeru, da delavec dela v neenakomerni razporeditvi delovnega časa ali ima delovni čas začasno prerazporejen oziroma dela s krajšim delovnim časom od polnega. Če so tako npr. v posameznem tednu delovni dnevi posameznega delavca v ponedeljek, sredo in petek, delavec pa vzame cel teden letnega dopusta, bo porabil le 3 dni letnega dopusta (in ne 5, kot se v praksi pogosto zmotno tolmači). Kot že zgoraj pojasnjeno, pa število ur dnevne delovne obveznosti ne igra prav nobene vloge pri izrabi letnega dopusta, temveč je pomembno zgolj z vidika obračuna nadomestila plače.

Kateri dnevi se v dneve izrabe letnega dopusta ne vštevajo

V dneve izrabe letnega dopusta se, v skladu s tretjim odstavkom 160. člena ZDR-1, ne vštevajo: **prazniki in dela prosti dnevi**, odsotnosti **zaradi bolezni ali poškodbe** ter **drugi primeri opravičene odsotnosti** z dela.

Nastop bolezni ali poškodbe med koriščenjem letnega dopusta, le tega torej prekine, v kolikor je delavcu seveda izdan bolniški list. Letni dopust namreč ni namenjen okrevanju delavca med ali po bolezni. Če delavec med koriščenjem letnega dopusta zboli, pa ne gre k zdravniku oziroma zdravniku ne zaprosi za izdajo bolniškega lista, potem se letni dopust ne prekine in se izteče v skladu z dogovorjenim terminom med delavcem in delodajalcem.

Prazniki oziroma dela prosti dnevi se v dneve izrabe letnega

dopusta praviloma ne vštevajo. Če delavec dela od ponedeljka do petka, med koriščenjem letnega dopusta pa nastopi praznik ali dela prost dan na dan, ki bi bil sicer za delavca delovni dan, na katerega pa delavec iz razloga praznika ali prostega dne v vsakem primeru ne bi delal, tudi če letnega dopusta ne bi koristil, potem delavcu pripada nadomestilo za praznik ali dela prost dan.

Praznik oziroma dela prost dan pa se v določenih primerih lahko šteje kot dan izrabe letnega dopusta. Takšni so primeri, ko bi delavec na takšen prazničen oziroma dela prost dan sicer moral delati in ne bi bil prost, pa je prost iz razloga, ker koristi letni dopust. V takšnem primeru tako delavec na praznični / dela prosti dan porabi dan letnega dopusta in se mu tudi obračuna nadomestilo za letni dopust.

Načrtovanje in odobritev koriščenja letnega dopusta

Letni dopust se izrablja **upoštevaje potrebe delovnega procesa ter možnosti za počitek in rekreacijo delavca ter upoštevanje njegove družinske obveznosti** (163/1 ZDR-1). Enostransko odrejanje letnega dopusta tako praviloma ni mogoče, ampak je potreben dogovor med delavcem in delodajalcem o njegovi izrabi. Delodajalec mora imeti aktivno vlogo pri zagotavljanju pravice do letnega dopusta in mora jasno postaviti pogoje za njegovo izrabo (npr. obdobja, ko zaradi poteka delovnega procesa izraba ni mogoča, morebitni kolektivni dopust, koriščenje v več delih ipd.). V nasprotnem primeru bo delavcu namreč izrabo težje zavrniti.

Način podaje zaprosila za koriščenje letnega dopusta ter način odobritve letnega dopusta je prepuščen ureditvi pri posameznem delodajalcu. V praksi se uporabljajo razne elektronske aplikacije za odobritev letnega dopusta, e-pošta ali papirni obrazci, ki jih je mogoče kupiti v knjigarni. Pogosto pa se delavci in delodajalci o letnem dopustu dogovarjajo le ustno, kar pa ni najbolj primeren način komunikacije. Če bi npr. delavec v primeru ustne komunikacije samovoljno koristil letni dopust, brez predhodnega dogovora, bi mu bilo kršitev nemogoče dokazati. Prav tako ima pisni dogovor o letnem dopustu pozitivne učinke tudi za delavca, saj ima zagotovilo, da bo dopust dejansko lahko koristil.

Plan izrabe letnega dopusta

Plan izrabe letnega dopusta je sredstvo, preko katerega lahko delodajalec od delavcev zahteva, da v določenem roku načrtujejo izrabo celotnega letnega dopusta, zmanjšanega za dneve, ki jih v skladu z zakonom, kolektivno pogodbo ali internim aktom lahko določijo sami.

V skladu z drugim odstavkom 162. člena ZDR-1 lahko delodajalec od delavca zahteva, da **planira izrabo najmanj 2 tednov** letnega dopusta za tekoče koledarsko leto. Navzgor je planiranje izrabe letnega dopusta omejeno le s številom dni, ki jih **delavec lahko določi sam**, v razliki pa lahko delodajalec torej zahteva planiranje izrabe in tudi koriščenje v skladu s planom izrabe letnega dopusta. Delavec lahko sam, v skladu s tretjim odstavkom 163. člena ZDR-1, določi in planira **le en dan letnega dopusta**, o čemer mora obvestiti delodajal-

ca **najkasneje 3 dni pred izrabo**. Izrabo takšnega dopusta pa lahko delodajalec odreče le v primeru, če bi odsotnosti delavca resneje ogrozila delovni proces. Število dni letnega dopusta, ki jih delavec lahko določi sam, pa so s kolektivno pogodbo ali internim aktom delodajalca lahko določene tudi drugače oziroma ugodnejše za delavca. Tako so pogoste predvsem določbe kolektivnih pogodb dejavnosti, ki določajo večje število dni dopusta, ki jih delavec lahko določi sam (praviloma 2 ali 3 dni).

Način izrabe letnega dopusta

Letni dopust je mogoče izrabiti v več delih, pri čemer mora **en del trajati najmanj dva tedna** (prvi odstavek 162. člena ZDR-1). Delavec se svoji pravici, da koristi en del letnega dopusta vsaj v trajanju dveh tednov v kosu, ne more odreči, niti delodajalec ni prost svoje odgovornosti za neupoštevanje te določbe, četudi je delavec ne želi izpolniti ali zaprosi za koriščenje v več delih. Posledično je to tako pravica kot tudi dolžnost delavcev. Delodajalec mora torej storiti vse potrebno, da jo delavec tudi dejansko lahko in bo izkoristil. Dva tedna odsotnosti pa lahko pri posameznih delavcih pomeni različno število dni izrabe letnega dopusta, saj je odvisno od razporeditve delovnega časa posameznega delavca. Za delavce, ki delajo od ponedeljka do petka, bo to praviloma 10 dni letnega dopusta, za tiste, ki delajo 6 dni v tednu, pa 12 dni letnega dopusta itd. Pomembno je, da gre za polno 14 dnevno odsotnost v kosu, tudi če je vmes praznik ali prost dan in je število izkoriščenih dni letnega dopusta na ta račun zmanjšano (npr. delavec, ki sicer dela 5 dni v tednu bo koristil 9 dni letnega dopusta, ker je med njegovim koriščenjem prišlo do praznika ali prostega dne na njegov delovni dan). Zakon ne določa, da bi bilo potrebno v kosu koristiti ravno dva tedna tekočega letnega dopusta. Torej, če ima delavec še letni dopust iz preteklega leta, lahko koristi tudi dva tedna tega letnega dopusta ali pa kombinira dva tedna letnega dopusta s preteklim in tekočim letnim dopustom. **Koriščenje ur ali izrabljanje plačane odsotnosti zaradi osebnih okoliščin** (npr. poroka, smrt družinskih članov, selitev ipd.) pa se v 2-tedensko izrabo letnega dopusta **ne vštevajo**. V primeru, da se delavec zaposli med koledarskim letom, pa lahko pride tudi do situacije, ko koriščenje dveh tednov letnega dopusta v kosu ne bo mogoče, ker ne bo pridobil zadostnega števila dni letnega dopusta. V takšni situaciji torej zaradi objektivnih razlogov ne bo mogoče slediti tej zakonski obveznosti.

Kolektivni dopust

Pred začetkom koledarskega oziroma poslovnega leta delodajalec določi **letni razpored delovnega časa** in o tem pisno obvesti delavce na pri delodajalcu običajen način (npr. na določenem oglasnem mestu, v poslovnih prostorih delodajalca ali z uporabo informacijske tehnologije) in sindikate pri delodajalcu (148/2 ZDR-1). V razporedu delovnega časa se lahko določi tudi **kolektivni dopust**, saj morajo biti delavci z njim pravočasno seznanjeni, da si ga lahko splanirajo in se

z delodajalcem dogovorijo tudi glede izrabe preostalega dela letnega dopusta.

Delavci, ki so se zaposlili med koledarskim letom, morebiti nimajo dovolj sorazmernega dela letnega dopusta, da bi lahko koristili vse dneve kolektivnega letnega dopusta. V takšnem primeru je najbolj primerna možnost, da delavec enostavno pride na delo, če nima dovolj letnega dopusta ali morebitnih viškov ur, da bi bil prost na dneve kolektivnega letnega dopusta. Če ta opcija ni mogoča, bo delavec vseeno odsoten, delodajalec pa mu bo moral izplačati 100 % nadomestilo plače zaradi nedela iz razlogov na strani delodajalca. Zadnja opcija sicer z vidika enake obravnave vseh delavcev ni najprimernejša, vendar druge opcije delodajalec v takšnem primeru nima, če delavec ne more opravljati dela.

**Tamara
Starič Petrovič,**
vodja Svetovalnega
centra

Prokurist v družbi z omejeno odgovornostjo

Institut prokure (tj. prokurista kot osebe, ki je pooblaščen za izvajanje prokure) je med podjetniki dobro znan, vendar iz prakse ugotavljam, da mnogi ne vedo, kaj sploh so pooblastila oz. pravice in dolžnosti prokurista. V prispevku bom opisala položaj prokurista v družbi z omejeno odgovornostjo (d. o. o.) in kdaj pride v poštev postavitve prokurista.

Na splošno o prokuri

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1)¹ v 33. členu ureja institut prokure. V prvem odstavku tega člena je določeno, da družba lahko podeli prokuro eni ali več osebam po postopku, določenem v aktu o ustanovitvi. Iz tega lahko ugotovimo dvoje:

- d. o. o. ima lahko enega ali več prokuristov in
- za to da družba sploh postavi prokurista, je najprej treba poskrbeti, da akt o ustanovitvi (v enoosebnem d. o. o.) oz. družbena pogodba² (v večosebnih d. o. o.) vsebuje ustrezna določila o postopku postavitve prokurista³, vključno s tem, kdo postavi prokurista (skupščina družbenikov ali poslovodja oz. direktor).

Ne glede na to, kateri organ je za to pristojen, lahko ugotovimo, da je za veljavno postavitve prokurista v vsakem primeru potrebno sprejeti pisni sklep, saj je treba podelitev (in preklic) prokure vpisati v sodni register, kar brez ustreznega sklepa ne bi bilo mogoče. Podelitev prokure sicer učinkuje že od sprejema odločitve o tem in je vpis v sodni register zgolj deklaratorne narave (tj. namenjen temu, da se tretji seznanijo s postavitvijo prokurista).

Prokurist je lahko tudi oseba, ki je v družbi zaposlena, ni pa to nujno. V slednjem primeru je dovolj, da se s prokuristom sklene pogodba (primeroma pogodba o delu).

Prokurista (ali več njih) je mogoče imenovati tudi samo za podružnico, vendar mora biti to izrecno označeno v registru in pri podpisu prokurista, sicer se šteje, da se prokura nanaša na celo družbo.⁴

Prokurist lahko zastopa družbo individualno (samostojno) ali pa skupaj z drugimi prokuristi (skupna prokura) oz. enim ali več direktorjev d. o. o. (slednje je nujno določiti že v aktu o ustanovitvi).⁵ To pomeni, da se lahko prokurista do določene mere omeji pri zastopanju družbe, vendar je nujno take omejitve določiti že predhodno (v aktu o ustanovitvi), sicer ne bodo imele učinka do tretjih oseb.

Je pa pomembno izpostaviti, da četudi ima družba imenovane skupne prokuriste, lahko tretje osebe veljavno izjavijo voljo tudi samo enemu od skupnih prokuristov.⁶

Ni pa prokura prenosljiva.⁷ To pomeni, da oseba, ki je imenovana za prokurista, svojih pooblastil, ki jih ima na podlagi prokure, ne more samostojno prenesti na koga drugega. Prokuro je mogoče tudi vsak čas preklicati.⁸ Za preklic prokure je pristojen isti organ, ki je pristojen za njeno podelitev (skupščina ali direktor d. o. o.).

Tako podelitev kot prenehanje prokure je treba prijaviti za vpis v sodni register. Hkrati se prokuristov podpis shrani pri sodišču, prokurist pa je dolžan pri podpisovanju v imenu družbe uporabljati **podpis s pristavkom, da gre za prokurista**.⁹ Kdo je prokurist, je tako razvidno iz sodnega registra oz. podatkov o družbi, ki so razvidni iz AJPES-a.

Pooblastila prokurista

Prokura je posebna oblika pooblastila, ki je podeljena določeni osebi na podlagi zakona. Zakon tudi določa obseg in vsebino pooblastil prokurista. Tako je prokurist na podlagi ZGD-1 upravičen za vsa pravna dejanja (med katera spada tudi zastopanje družbe pred sodišči in drugimi organi¹⁰), ki spadajo v pravno sposobnost družbe, **ne sme pa v imenu družbe odsvajati in obremenjevati njenih nepremičnin**, razen če ima za to izrecno (dodatno) pooblastilo.¹¹ Slednje sicer ne pomeni, da prokuristu ni mogoče določiti nekaterih omejitev (npr. da se s pogodbo določi, da družbo zastopa samo pri sklenitvi poslov do 10.000 EUR), vendar take omejitve ne bodo imele pravnega učinka proti tretjim osebam.¹² To pomeni, da bo pravni posel, ki ga sklene prokurist – kljub interni prepovedi – veljal in zavezoval družbo, družba pa bo v razmerju do prokurista imela na voljo zgolj odškodninski zahtevek oz. bo lahko prokurista odpoklicala.

Kar zadeva posle, vezane na odsvojitev in obremenitev nepremičnin prepovedi, ki vežejo prokurista, veljajo samo, kadar družba nastopa kot stranka, ki odsvaja/obremenjuje lastne nepremičnine, kot je primeroma prodajalec v kupoprodajni pogodbi za določeno nepremičnino, hipotekarni dolжник v pogodbi o ustanovitvi hipoteke, služnostni zavezanec v pogodbi o ustanovitvi služnostne pravice, lastnik nepremičnine, na kateri se ustanavlja stavbna pravica. Prokurist pa lahko sklepa posle, v katerih družba nastopa kot kupec nepremičnine oz. upravičenec iz naslova pravic na nepremičnini.

Prokurist ni organ odločanja niti organ vodenja v družbi, ampak ima le **funkcijo zastopanja** družbe nasproti tretjim osebam.¹³ Dolžan je tudi slediti navodilom družbe, vendar volja, ki jo v imenu družbe izjavi tretjim osebam, praviloma velja¹⁴, četudi prokurist ni sledil tem navodilom, kot omenjeno zgoraj. V tem primeru je prokurist odškodninsko odgovoren družbi skladno s splošnimi pravili odškodninskega prava. Zapisano v praksi pomeni, da lahko prokurist, npr. sklene vse posle, ki jih družba lahko opravlja, tudi take, ki sodijo izven njene registrirane dejavnosti; lahko zastavi premoženje družbe (razen nepremičnin); sklene ali odpove najemne pogodbe; podpiše vloge za izdajo dovoljenj; začne postopke za registracijo znamk. Ne more pa prokurist opravljati dejanj, ki so vezana na statusno-pravni položaj družbe, kot je sprememba akta o ustanovitvi, odločanje o stečaju ali likvidaciji družbe ter druga dejanja, za katera zakoni izrecno določajo, da jih opravlja poslovodstvo družbe (npr. vpisi v sodni register, sprejem poslovnega poročila, podelitev prokure prokuristu).¹⁵ Prav tako prokura ne dovoljuje prokuristu, da opravlja dela, ki sodijo v samo dejavnost družbe (kot je npr. opravljanje del v proizvodnji/delavnici pri d. o. o., ki se ukvarja s proizvodnjo izdelkov, ali opravljanje voženj z vozili v d. o. o., katerega dejavnost so mednarodni prevozi). Za ta dela mora prokurist imeti (dodatno) pravno podlago, ki mu bo omogočala opravljanje tega dela (npr. sklenitev pogodbe o zaposlitvi, upokojske pogodbe itn.).

Enako velja, da prokurist nima pooblastil na področju vodenja družbe v smislu notranje organizacije dela družbe (razen če mu poslovodstvo posebej podeli pooblastila tudi z vidika vodenja družbe), kot je npr. odpovedovanje pogodb o zaposlitvi delavcem družbe. Ta pooblastila izključno pripadajo zakonitemu zastopniku družbe (tj. direktorju, ko govorimo o d. o. o.). Direktor bi lahko določena pooblastila tudi s področja vodenja družbe prenesel na prokurista, vendar to mora storiti z izrecnim (priporočljivo: pisnim) pooblastilom.

Sklepno

Kot lahko razberemo iz zapisanega, so pooblastila prokurista izjemno široka, kar zadeva zastopanje družbe v razmerju do tretjih, in hkrati izjemno ozka, ko zadeva vodenje družbe (oz. njeno interno organizacijo), za kar prokurist praviloma potrebuje posebno pooblastilo, ali pa celo neobstoječa, ko zadeva opravljanje dejavnosti družbe, za kar oseba, ki ji je podeljena prokura, potrebuje posebno pravno podlago.

Zato je pred podelitvijo prokure oz. imenovanjem prokurista

nujen temeljit premislek, zakaj družba potrebuje prokurista in ali je oseba, ki ji želimo podeliti prokuro, vredna tega zaupanja. Odpoklic prokurista je sicer vedno možen, vendar bodo dejanja, ki jih je prokurist opravil pred tem, še vedno (praviloma) veljavna in je edina posledica v razmerju med družbo in prokuristom odškodninska odgovornost slednjega.

¹ Uradni list RS, št. 42/2006, 60/2006 - popr., 26/2007 - ZSDU-B, 33/2007 - ZSReg-B, 67/2007 - ZTFI, 10/2008, 68/2008, 42/2009, 33/2011, 91/2011, 100/2011 - skl. US, 32/2012, 57/2012, 44/2013 - odl. US, 82/2013, 55/2015, 15/2017, 22/2019 - ZPosS, 158/2020 - ZIntPK-C, 175/2020 - ZIUOPDVE, 18/2021, 18/2023 - ZDU-IO, 75/2023, v nadaljevanju »ZGD-1«.

² Za poenostavitev bo v nadaljevanju uporabljan zgolj termin akt o ustanovitvi.

³ Nekateri teoretiki se s tem stališčem ne strinjajo in zagovarjajo stališče, da ima poslodajca že na temelju zakona zadostno pooblastilo, da postavi prokurista. Za več glej Perko Aleš, Pravni položaj prokurista (1), Podjetje in delo, št. 3–4, 2012, str. 490.

⁴ Drugi odstavek 33. člena ZGD-1.

⁵ Prvi in tretji odstavek 34. člena ZGD-1.

⁶ Drugi odstavek 34. člena ZGD-1.

⁷ 37. člen ZGD-1.

⁸ 36. člen ZGD-1.

⁹ 38. člen ZGD-1.

¹⁰ Tretji odstavek 35. člena ZGD-1.

¹¹ Prvi odstavek 35. člena ZGD-1.

¹² Drugi odstavek 35. člena ZGD-1.

¹³ Perko Aleš, Pravni položaj prokurista (1), Podjetje in delo, št. 3–4, 2012, str. 490.

¹⁴ Pod določenimi pogoji so lahko posli, ki jih sklene prokurist, izpodbojni, vendar je to vedno odvisno od posameznih okoliščinah sklenjenega posla.

¹⁵ Perko Aleš, Pravni položaj prokurista (1), Podjetje in delo, št. 3–4, 2012, str. 490.

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Kakšne pravice mi gredo, če odložim upokojitev?

Odložitev upokojitve, pri čemer to še posebej velja v primeru, ko ima zavarovanec izpolnjene pogoje za starostno upokojitev, vsekakor prinaša določene pozitivne finančne koristi. Za nekatere od teh poskrbi Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (v nadaljevanju ZPIZ) po uradni dolžnosti, za druge mora poskrbeti zavarovanec sam.

Zavarovanec, ki izpolnjuje pogoje za starostno upokojitev, ima namreč pravico, da lahko uveljavlja del pokojnine v višini 40 % starostne pokojnine, do katere bi bil upravičen, če bi se upokojil. To možnost je prinesla konec leta 2019 sprejeta novela ZPIZ-2G, ki je začela veljati v začetku leta 2020 (pred tem je bilo možno uveljavljati del starostne pokojnine v višini 20%) in predstavlja poleg ugodnejšega vrednotenja pokojninske dobe, zelo pomemben stimulativen vidik oz. svojevrsten finančni »bonus« za odlog upokojitve, ko se zavarovanec torej ne upokoji, čeprav bi se lahko in to brez kakršnihkoli odbitkov.

Kdo lahko uveljavi ta »bonus«?

Del pokojnine v višini 40 % pokojnine lahko uveljavlja **le tisti zavarovanec, ki izpolnjuje pogoje za starostno upokojitev** in to iz katerekoli od dveh upokojitvenih skupin. To pomeni, da ga lahko uveljavlja tisti, ki ima dopolnjenih vsaj 40 let pokojninske dobe brez dokupa in starost 60 let oz. če lahko uveljavlja osebne okoliščine, tudi pri nižji starosti. Prav tako je do takega bonusa upravičen zavarovanec, ki ima najmanj 15 let zavarovalne dobe in starost 65 let, ki se na račun osebnih okoliščin lahko zniža do starosti 63 let, če ima zavarovanec vsaj 38 let pokojninske dobe brez dokupa. Status zavarovanja, ali je npr. zaposlen ali s.p. ali pa zavarovan na kaki drugi pravni podlagi, pri tem ne igra nikakršne vloge.

Bistveno v prvem in drugem primeru je, da se zavarovanec odloči za odlog polne starostne upokojitve, kar pomeni, da ostaja še naprej v polnem – 100% zavarovanju, zato se posledično še naprej plačujejo polni prispevki. Za to možnost se v večini primerov odločajo zaposleni, saj iz polne zaposlitve prejemajo polno plačo, ob tem pa še tudi del starostne pokojnine v višini 40 %, kar pomeni na mesečnem nivoju kar precejšnji finančni presežek v primerjavi z zneskom, ki bi ga prinesla starostna upokojitev, saj podatki kažejo, da običajno prve pokojnine ne presegajo 70 % zadnje plače. Med podjetniki pa se za odložitev upokojitve in uveljavitev 40 % starostne pokojnine odločajo predvsem tisti, ki zadnje leto plačujejo nizke prispevke, iz preteklih let pa že imajo zagotovljeno visoko pokojninsko osnovo, posledično s tem pa tudi visoko pričakovano pokojnino. Z dovolj dolgo odložitvijo upokojitve dobijo dodatne odmerne odstotke, ki ob visoki pokojninski osnovi prinesejo občuten dvig starostne pokojnine, ko se jo dejansko uveljavi. Ker se 40 % pokojnine odmeri od pokojnine, do katere bi bil upravičen, če bi se upokojil, so mi znani primeri iz prakse, ko je podjetnik iz tega naslova vsak mesec prejel višji znesek, kot so znašali vsakomesečni prispevki iz naslova opravljanja dejavnosti.

Del pokojnine v višini 40 % se lahko prejema največ tri leta. Če bo zavarovanec ostal v polnem zavarovanju še tudi po preteku treh let, pa bo upravičen do dela pokojnine v višini 20 %. V takem statusu lahko ostaja neomejeno dolgo in nikakor ne zgolj 3 leta kot nekateri zmotno razmišljajo. Uveljavljanje takega dela pokojnine (40 % ali 20 %) nima prav nikakršnih

škodljivih vplivov na kasnejšo uveljavljanje bodisi delne ali polne pokojnine, zato naj se nikar ne »pusti ležati denarja na cesti«. Le-ta je sicer resda obdavčen in ne predstavlja »neto izplena«, pa vendarle.

Bonus v višini 40 % starostne pokojnine je načeloma možno uveljavljati tudi v primeru **polne reaktivacije upokojenca**, toda le v skupnem obsegu 3 leta. Če je zavarovanec pred upokojitvijo prejemal del starostne pokojnine v višini 40 % npr. dve leti, se nato upokojil, bi bil potem, ko bi se odločil za polno reaktivacijo, upravičen do 40 % pokojnine le še za eno leto, nato pa bi prejemal po 20 %.

Zelo pomembno je vedeti, da te pravice Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ) ne prizna po uradni dolžnosti, ampak **jo mora uveljavljati zavarovanec sam**.

Včasih se zgodi, da zavarovanec pozabi na pravočasno uveljavljanje te pravice. V takem primeru velja, da seveda za nazaj te pravice ni možno uveljavljati, jo pa lahko vseeno prejema nadaljnja 3 leta od podaje (pozne) vloge, seveda pod pogojem ostajanja v polnem zavarovanju.

Zaradi različnih interpretacij, predvsem »šank svetovalcev« in v izogib dvomom ter nepotrebnim zapletom, smo pred časom na ZPIZ posredovali nekaj vprašanj, ki se nanašajo na obravnavano temo, zdaj prilagamo njihove tri avtentične odgovore.

Vprašanje OZS: Zavarovanec, ki ima izpolnjena oba pogoja za starostno upokojitev, se šele čez eno leto spomni, da bi lahko uveljavljal del pokojnine v višini 40 %. Bo zdaj lahko del pokojnine prejemal le še dve leti ali vseeno 3 leta od podaje vloge naprej?

Odgovor ZPIZ: Uveljavljanje dela pokojnine po 39.a členu ZPIZ-2 je nujno vezano na podajo zahteve, kot to velja za večino pravic, ki jih posamezniki uveljavljajo iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Prvi odstavek 39.a člena ZPIZ-2 določa izplačilo tega dela, in sicer se del starostne pokojnine izplačuje od prvega naslednjega dne po vložitvi zahteve. Del starostne pokojnine se lahko izplačuje največ tri leta nadaljnje vključenosti v obvezno zavarovanje za polni delovni oziroma zavarovalni čas.

V tem primeru torej velja, da se del starostne pokojnine izplačuje nadaljnja tri leta vključenosti v obvezno zavarovanje s polnim delovnim oziroma zavarovalnim časom od podaje zahteve dalje.

Kakšna je korelacija med uveljavljanjem dela pokojnine in delno upokojitvijo?

Uveljavitev dela pokojnine v višini 40% nikakor ne predstavlja delne upokojitve, kar marsikdo zmotno meni, čeprav se v enem delu ta dva inštituta deloma prepletata.

Tako je namreč do sorazmernega dela tega »bonusa« v višini 40 % pokojnine deležen tudi zavarovanec, ki se delno starostno upokoji in sicer gre za sorazmerno povišanje delne pokojnine, do katerega pa je za največ 3 leta upravičen le tisti

zavarovanec, ki se delno upokoji na način, da ostaja minimalno 4 ure dnevno oz. 20 ur tedensko v zavarovanju in prejema polovico starostne pokojnine, h kateri se prišteje še polovico od 40 % kar pomeni, da bo lahko maksimalno 3 leta prejemal 70 % pokojnine. Če ostaja v zavarovanju še v večjem obsegu, je tudi sorazmerno povišanje ustrezno višje. Po preteku treh let prejemanja delne pokojnine, povečane za sorazmerni del od 40 % starostne pokojnine, pripada delna pokojnina, povečana za sorazmerni del od 20 % starostne pokojnine. Ob tem dodajam, da tisti, ki se upokoji tako kot se večina s.p.-jev, da ostane v zavarovanju le za četrtnino polnega zavarovalnega časa in uveljavi 75 % pokojnine, ni upravičen do tega povišanja sorazmernega dela 40 % starostne pokojnine.

Vprašanje OZS: Zavarovanec se odloči za delno upokojitev po 40. členu ZPIZ-2 in sicer na način, da ostane v zavarovanju za 50 % zavarovalnega časa in uveljavi 50 % pokojnine. **Ali mora zavarovanec podati vlogo, da dobi še sorazmerni del zneska, ki bi se mu izplačeval na podlagi 39.a člena tega zakona oz. del pokojnine v višini 20 % kot to velja, če ostane po izpolnitvi upokojitvenih pogojev za starostno upokojitev v polnem zavarovanju in uveljavlja del pokojnine v višini 40 % na podlagi 39.a člena ali pa ta del pokojnine prizna ZPIZ po uradni dolžnosti?** Najbrž enako velja, če se upokojenec odloči za delno reaktivacijo po 116. členu zakona?

Odgovor ZPIZ: V zvezi s posredovanim vprašanjem pojasnujemo, da zavarovanec v primeru delne upokojitve oziroma reaktivacije poda zahtevo za priznanje pravice do starostne, predčasne, izplačila dela pokojnine oziroma delne pokojnine, pri čemer mora označiti, da uveljavlja delno pokojnino oziroma v primeru reaktivacije pri delni pokojnini dopisati, da gre za reaktivacijo in uveljavljanje sorazmernega dela pokojnine (vloga v pdf obliki). V kolikor izpolnjuje elektronsko vlogo, izbere vlogo za delno pokojnino. Izplačilo sorazmernega dela starostne pokojnine po 39.a členu ZPIZ-2 je v tem primeru stvar odmere delne pokojnine po 40. členu ZPIZ-2 oziroma izplačila sorazmernega dela pokojnine po 116. členu ZPIZ-2 in ni potrebno podajati posebne zahteve. Bi pa ob tem opozorili, da pogoji za pridobitev delne pokojnine oziroma tudi v primeru reaktivacije niso v vsakem primeru enaki pogojem za izplačilo dela pokojnine. Slednji se namreč lahko izplačuje samo zavarovancem, ki izpolnjujejo pogoje za starostno pokojnino, medtem ko delno pokojnino lahko uveljavijo tudi zavarovanci, ki izpolnjujejo pogoje za predčasno pokojnino, enako velja tudi v primeru reaktivacije, saj se lahko reaktivira posameznik, ki je prejemal predčasno pokojnino. V primeru uveljavljanja delne predčasne pokojnine pa ne glede na obseg zavarovanja ne pripada sorazmerni del 40 % starostne pokojnine.

Če povzamemo, za izplačilo dela starostne pokojnine odmerjene od dela pokojnine po 39.a členu ZPIZ-2 v primeru delne pokojnine ter reaktivacije ni potrebno podajati posebne zahteve, saj gre za del odmere pravice do delne pokojnine oziroma sorazmernega dela pokojnine v primeru reaktivacije in ne za drugo pravico. Ni pa nujno, da ob delni pokojnini oziroma sorazmernemu delu pokojnine zavarovancu pripada tudi del povišanja, saj slednji pripada zgolj v primeru izpolnjevanja pogojev za starostno

pokojnino oziroma v primeru, ko je bil zavarovanec predhodno starostno upokojen.

Kdo ni upravičen do bonusa v višini 40% pokojnine?

Niti del pokojnine v višini 40 % niti sorazmeren del povišanja delne pokojnine se ne izplačuje tistemu, ki ne bo delal zaradi **začasne nezmožnosti za delo** po predpisih o zdravstvenem zavarovanju (bolniški stalež) **daljše od 30 delovnih dni**. Ko preneha razlog za tovrstno zadržanje izplačila dela pokojnine, se ta po uradni dolžnosti ponovno začne izplačevati.

Vprašanje OZS: zavarovanec bo med prejetjem dela pokojnine v višini 40 % nastopil bolniško, ki bo trajala cca 6 mesecev. Ali se bo po zaključku bolniške obdobje prejemanja dela pokojnine v višini 40 % podaljšalo za teh 6 mesecev ali pa je morda obdobje treh let po izpolnitvi pogojev za starostno upokojeitev absolutni maximum, možnega prejemanja ne glede na to ali je v tem triletnem obdobju vmes tudi bolniški stalež daljši od 30 dni.

Odgovor ZPIZ: pojasnjujemo, da 39.a člen ZPIZ-2 prejemanje dela starostne pokojnine veže na obdobje treh let nadaljnje vključenosti v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Podaljšanja v primeru neizplačila zaradi bolniške odsotnosti nad 30 dni ZPIZ-2 ne predvideva, to pa posledično pomeni, da rok 3 let nadaljnje vključenosti v obvezno zavarovanje teče tudi v tem času, saj ni prekinitve obveznega zavarovanja. Se pa po poteku tega časa nadalje izplačuje 20 % starostne pokojnine.

Prav tako se ta bonus v višini 40 % pokojnine, niti povišani sorazmerni del delne pokojnine ne izplačuje družbenikom in poslovojem, ne glede na to ali so zavarovani na zavarovalni podlagi 01 (na podlagi delovnega razmerja) ali na podlagi 040 in tudi ne s.p.-jem oz. samozaposlenim osebam, če nimajo **v celoti poravnanih prispevkov za socialno varnost** na dan uveljavitve izplačila in ves čas prejemanja dela oz. delne pokojnine.

Z uvodoma omenjeno novelo ZPIZ-2G, ki je tozadevni del pokojnine dvignila z 20 % na 40 % pa je prišlo tudi do določene zaostritve, saj od 1. 1. 2020 dalje dela pokojnine v višini 40 % ne more uveljaviti tisti zavarovanec, ki izpolnjuje pogoje za predčasno upokojeitev. Tak zavarovanec ne more uveljaviti niti dela pokojnine v višini 20 %, obdrži pa še naprej to pravico, če jo je uveljavil do konca leta 2019.

Kje in kdaj podati vlogo za 40% pokojnine?

Vlogo na ZPIZ je smiselno podati kak dober mesec pred izpolnitvijo pogojev za starostno upokojeitev. Vlogo, ki se jo lahko dobi tudi na spletnih straneh ZPIZ-a, se lahko poda na klasičen način, osebno na enotah ZPIZ ali po pošti. Vsekakor pa prijazno in tudi zelo uporabno novost izpred nekaj let predstavlja možnost, da se lahko to vlogo poda tudi po elektronski poti preko portala **eVloge za VSE** in to, četudi zavarovanec nima kvalificiranega digitalnega potrdila: <https://www.zpiz.si/cms/?ids=content2019&inf=1698#eVloge%20za%20VSE>

Na teh spletnih straneh ZPIZ-a najdete velik nabor drugih vlog, ki jih lahko na zelo enostaven način, z le nekajminutno porabo časa posredujete po elektronski poti, saj nenazadnje še posebej med obrtniki in podjetniki velja rek »čas je denar«. Prav tako priporočam v ogled tudi njihova siceršnja pojasnila o uveljavitvi pravice do dela pokojnine v višini 40 %, kot tudi njihova številna pojasnila o drugih pravicah iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Še posebej v primeru obstoja kakšnega dvoma oz. dileme se je najbolj smiselno ravnati po napotkih ZPIZ-a, saj ima ravno ta institucija »škarje in platno« v svojih rokah pri uveljavljanju pravic iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

O uvodoma omenjenih ugodnostih, ki jih v primeru odložitve upokojeitve priznava ZPIZ po uradni dolžnosti, pri čemer imam v mislih predvsem ugodnejše vrednotenje pokojninske dobe, pa zapišem podrobneje v eni naslednjih številkih revije, ki je pred vami.

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Pridobitev dovoljenja za prebivanje in zaposlitev tujcev

Tujci v Slovenijo prihajajo iz različnih razlogov. Večina jih prihaja zaradi zaposlitve, študija ali z namenom združitve z družino. Tisti tujci, ki pridobijo dovoljenje za začasno prebivanje zaradi združitve družine, študija ali iz drugih razlogov, se na podlagi pridobljenega informativnega lista lahko zaposlijo v Sloveniji. Ta se izda na območni službi Zavoda RS za zaposlovanje v skladu s 33. členom Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev.

V primeru, ko se želi tujec, ki prebiva v Sloveniji na podlagi dovoljenja za prebivanje za družinskega člana tujca ali na podlagi študija, zaposliti, mora predhodno poiskati delodajalca, ki ga bo zaposlil. V skladu s predpisi je delodajalec dolžan predhodno opraviti tudi kontrolo trga dela z obrazcem PDM-KTD kot tudi označiti, da gre za novo zaposlitev tujca z dovoljenjem za

prebivanje, ki ni izdano zaradi zaposlitve ali dela.

V primeru, ko v evidenci brezposelnih oseb ni vpisanih ustreznih kandidatov, Zavod RS za zaposlovanje v petih delovnih dneh od sporočila o prostem delovnem mestu pisno posreduje obvestilo ter informativni list, in sicer:

- delodajalcu,
- upravni enoti in
- pristojnemu nadzornemu organu.

Na tem listu pa so navedeni vsi pogoji, kot tudi drugi elementi zaposlitve, ki so bili s strani delodajalca opredeljeni v sporočilu. Na podlagi tega informativnega lista upravna enota tujcu izda novo kartico s pripisom dovoljenja za prebivanje in potrjen informativni list.

Dolžnost delodajalca pa je, da tujca zaposli in prijavi v zdravstveno in socialno zavarovanje v 30 dneh od vročitve nove izkaznice z dovoljenjem za prebivanje ter informativnim listom, ki ga je potrdila upravna enota.

Kadar pa tujec želi zamenjati delodajalca, mora novi delodajalec predhodni opisani postopek ponoviti. V primeru podaljšanja dovoljenja za prebivanje pa ni potrebna pridobitev novega informativnega lista, kadar gre za neprekinjeno zaposlitev pri istem delodajalcu in istem delovnem mestu.

Prepoved zaposlovanja tujcev pri delodajalcih

V praksi delodajalci pogosto sprašujejo glede morebitnih ovir pri zaposlovanju tujcev, saj so jim dostikrat izrečene globe za majhne prekrške. Nekateri delodajalci so seznanjeni s prekrški, drugi ne. S tovrstnimi težavami se srečujejo predvsem novoustanovljena podjetja.

Delodajalcem je največkrat prepovedano zaposlovanje in delo tujcev v naslednjih primerih, ko gre za:

- Zagotavljanje delavcev uporabniku, ko je bila pravnomočno izrečena globa za prekršek, ker je sklenil pogodbo o zaposlitvi s tujcem, ki nima prostega dostopa na trg dela ali soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, ali je izvajal storitve v Republiki Sloveniji z delavci, ki pri njem niso zaposleni. Za tovrstne prekrške je delodajalcem prepovedano dveletno zaposlovanje tujcev.
 - Izrek globe za omogočeno delo delavcu, s katerim delodajalec ni sklenil pogodbe o zaposlitvi ali je nezakonito zaposlil državljana tretje države.
 - Izrečeno globo za prekršek, ker je delavca postavil v neenakopraven položaj ter mu ni izplačeval plače. V takem primeru je prepovedano zaposlovanje in delo tujcev prav tako za dve leti.
 - Pravnomočne obsodbe zaradi različnih kaznivih dejanj. Za tovrstne kršitve je prepovedano zaposlovanje za obdobje 5 let.
- Na koncu naj opozorimo, da se prepovedi zaposlovanja, samozaposlovanja in dela nanašajo tudi na tujce, ko so ti pravnomočno obsojeni zaradi predložitve ponarejenih dokazil.

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Pridobitev pravice do poklicne rehabilitacije in možni načini izvajanja

Delodajalec sprašuje, kaj storiti v primeru, ko delavec zaradi bolečin v križu kljub zdravniški pomoči ne more opravljati svojega dela, dela v proizvodnji, kjer mora dvigovati težka bremena. Kdo ga lahko pošlje na invalidsko komisijo ali ima pravico do poklicne rehabilitacije?

Delavca lahko napotita na invalidsko komisijo ZPIZ-a (uvedba postopka za uveljavitev pravic iz invalidskega zavarovanja) osebni zdravnik ali imenovani zdravnik, v kolikor je delavec dlje časa na bolniški, prav tako lahko začne postopek sam ali njegov pooblaščenec.

Pravico do poklicne rehabilitacije lahko pridobi zavarovanec, in sicer:

- če je invalid II. kategorije invalidnosti in na dan nastanka invalidnosti še ni dopolnil 55 let, se pa lahko, glede na preostalo delovno zmožnost, usposobi za drugo delo, ki ga bo opravljal polni delovni čas,
 - če je invalid II. kategorije invalidnosti in na dan nastanka invalidnosti še ni dopolnil 50 let starosti, se pa lahko, glede na preostalo delovno zmožnost, usposobi za drugo delo, ki ga bo opravljal s krajšim delovnim časom od polnega, najmanj štiri ure dnevno.
- Poklicna rehabilitacija je lahko tudi izbirna pravica zavarovanca, ki jo lahko uveljavi namesto pravice do premestitve ali dela s krajšim delovnim časom od polnega, najmanj štiri ure dnevno kot:
- delovni invalid II. kategorije invalidnosti s preostalo delovno zmožnostjo tudi po dopolnjenem 50. oziroma 55. letu starosti
 - delovni invalid III. kategorije invalidnosti pred dopolnjeno starostjo 65 let.

Možne so različne oblike poklicne rehabilitacije, in sicer:

- zavarovanec še nadalje opravlja isto delo ali poklic, kot ga je opravljal pred nastankom invalidnosti. Delovno mesto

delavca se prilagodi z ustreznimi tehničnimi pripomočki, ki omogočajo opravljanje dela, ki ga zaradi sprememb v zdravstvenem stanju ne zmore več;

- če prilagoditev s tehničnimi pripomočki ni izvedljiva, se lahko delavec usposobi za drug poklic ali delo na naslednje načine:
 - s kratkotrajnim usposabljanjem in izobraževanjem,
 - s praktičnim delom na ustreznem delovnem mestu pri delodajalcu oziroma v drugih oblikah delovnega usposabljanja,
 - z izobraževanjem na ustreznih šolah in z drugimi oblikami izobraževanja,
 - z izobraževanjem ob delu z delavčevim soglasjem, če se bo usposabljal za drugo delo, ki ga bo opravljal polni delovni čas.

Če je delavec v delovnem razmerju poklicno rehabilitacijo zagotovi delodajalec, pri katerem je bil delavec ob nastanku invalidnosti v delovnem razmerju. Če ob nastanku invalidnosti ni bil v delovnem razmerju, mu poklicno rehabilitacijo zagotovi zavod v sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje. V proces izbire poklicne rehabilitacije strokovna institucija medicine dela ali poklicne rehabilitacije vključi tudi delodajalca, saj mora za invalidnega delavca najti primerno delovno mesto. Delodajalcem svetujemo, da se aktivno vključijo v ta proces ter se tudi izjasnijo ali bo določen način poklicne rehabilitacije za oba ustrezen.

V praksi se pogosto dogaja, da kljub aktivnemu sodelovanju delodajalca pred invalidsko komisijo delavec dobi pravico do poklicne rehabilitacije, ki traja lahko tudi več let, ki ni povezana z opravljanjem dejavnosti delodajalca, čeprav delodajalec to predhodno pojasni pred invalidsko komisijo, saj že vnaprej ve, da takšnega delovnega mesta ne bo imel.

Zaradi tega smo tudi v letošnjih zahtevah slovenske obrti predlagali, da se v takšnih primerih delavca ne napoti na poklicno rehabilitacijo, delodajalcu, ki ima 5 ali več zaposlenih, pa se omogoči čimprejšnji postopek pred komisijo ministrstva pristojnega za delo, ki podaja mnenje o dopustnosti odpovedi pogodbe o zaposlitvi invalidu.

Po pridobitvi pravice do poklicne rehabilitacije se je delavec dolžan usposablјati za delo pod pogoji in na način, ki so določeni v posebni pogodbi o poklicni rehabilitaciji. V tej tripartitni pogodbi (zavarovanec, delodajalec ali Zavod RS za zaposlovanje in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije) se določi oblika, način, roki za nastop, trajanje rehabilitacije in druge medsebojne pravice in obveznosti podpisnikov. Ob neizpolnjevanju pogodbenih obveznosti lahko zavod od nje odstopi. Pogodba o poklicni rehabilitaciji se lahko podaljša z aneksom, vendar mora za podaljšanje obstajati utemeljen razlog. Stroške poklicne rehabilitacije nosi zavod.

Uspešno končana poklicna rehabilitacija je podlaga za pridobitev pravice do premestitve na drugo delovno mesto oziroma pravice do dela s krajšim delovnim časom od polnega, najmanj štiri ure dnevno, na drugem delu.

V času poklicne rehabilitacije delavec ostane v delovnem razmerju pri delodajalcu, pri katerem je zaposlen ob nastanku invalidnosti. V tem času ne prejema plače (razen če se izobražuje ob delu), temveč nadomestilo za čas poklicne rehabilitacije. **Delodajalec pa mora delavcu tudi v času poklicne rehabilitacije izplačati regres, kar izhaja tudi iz sodbe Pdp 115/2018.** Pogodba o poklicni rehabilitaciji namreč ureja le pravice in obveznosti strank v zvezi s poklicno rehabilitacijo, ne pa tudi delovnopравnih pravic in obveznosti, ki so sicer urejene s pogodbo o zaposlitvi, ki v času poklicne rehabilitacije še vedno velja.

Če je bil delavec ob nastanku invalidnosti brezposeln se čas, prebit na poklicni rehabilitaciji, šteje v zavarovalno dobo. Delavec lahko pravico do nadomestila za čas poklicne rehabilitacije tudi izgubi in sicer, če v 15 dneh po vročitvi ne podpiše pogodbe o poklicni rehabilitaciji, če ne izpolnjuje obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe, če v določenem roku iz neopravičenih razlogov ne nastopi ali k poklicni rehabilitaciji. Če delavec ne izpolni svojih obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe, lahko zavod odstopi od nje. V primeru neuspešno končane poklicne rehabilitacije je delavec po določbah sklenjene pogodbe zavodu dolžan povrniti nastale stroške z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva plačila stroškov dalje.

Nova kartica – nove možnosti prihrankov!

**”MODRA KARTICA
ZA MOJE ZAPOSLENE
IN MOŽA,
FINO.”**

foto: B. Klemenčič / J. Klemenčič / B. Klemenčič

**OPRINO-PODJETNIKA
ZBORNICA
SLOVENIJE**

Popuste in ugodnosti si izračunajte na **mozaikpodjetnih.si**

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Ne spreglejte izobraževanj v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije

13.

maj

Na kakšen način lahko opravljajo čezmejne storitve tuja podjetja z napotenimi delavci, ki prihajajo iz

tretjih držav?

Na spletnem seminarju bomo govorili o napotitvah delavcev in zakonskih zahtevah, ki jih morajo izpolnjevati delodajalci. Pogledali bomo tudi nekaj primerov iz prakse.

Predavateljica: Zdenka Bedekovič

14.

maj

Kaj nam prinašajo spremembe Zakona o delovnih razmerjih

Do sprememb prihaja pri obveznih sestavinah pogodbe o zaposlitvi, izdaji pisnega opozorila, varstvu predstavnikov delavcev, uvaja se pravica do odklopa, nove pravice za žrtve nasilja v družini in druge pomembne novosti. Pridružite se nam in preverite, če ste se na spremembe ustrezno pripravili.

Predavateljica: Nina Ličar

15.

maj

S pametno zgodbo do boljše prodaje

V dobi umetne inteligence je za prodajo ključna – pametna zgodba. S hitrim napredkom tehnologije postaja ustrezna in privlačna vsebina ključnega pomena za uspeh.

Predavatelj: Goran Novkovič

22.

maj

Odkrijte moč CANVE: ustvarite privlačne vizualne, video in spletne vsebine za svoje podjetje!

Vabljeni na delavnico, kjer boste odkrili, kako lahko to enostavno in cenovno ugodno orodje dvigne prepoznavnost in podobo vašega podjetja na višji nivo.

Predavateljica: Biserka Kišič

23.

maj

PRODAJA PODJETJA – strokovni 45-minutni individualni spletni posvet
Svetovalec: Tomo Senekovič

24.

maj

Od ideje do uspešnega projekta: Odklenite potencial nepovratnih sredstev in ugodnih kreditov

Odkrijte ključne strategije in orodja za uspešno prijavo na javne razpise za nepovratna sredstva in ugodnejše kredite. Nadgradite svoje veščine in znanje ter povečate možnosti za pridobitev financiranja vašega projekta.

Predavatelja: Nina Segar in Matej Voršnik

29.

maj

29. maj – Prenos družinskega podjetja na naslednike - POTREBNI DOGOVORI IN KORAKI PRENOSA

Na brezplačni delavnici razjasnimo, kaj vse je potrebno urediti, da se učinkovito prenese odgovornost in lastništvo na naslednike.

Predavatelj: Leon Kavc

4.

junij

Garancija - kdo garantira?

Na spletnem dogodku razbijamo najpogostejše zmotne in napačne prepričanja o tem, kdo mora dati garancijo, kdaj je obvezna, kolikšen je garancijski rok in kakšno je razmerje med proizvajalcem in prodajalcem.

Predavateljica: Alja Fakin

5.

junij

Spletna trgovina od A do Ž

Na spletnem seminarju boste izvedeli vse o načrtovanju in vzpostavitvi spletne trgovine.

Predavatelj: Marko Petrež

10.

junij

Obveznosti delavca in delodajalca med trajanjem delovnega razmerja

Na spletnem seminarju boste izvedeli vse o obveznostih obeh pogodbenih strank v delovnem razmerju.

Predavateljica: Nina Ličar

Na vse dogodke se je potrebno prijaviti, podrobnejše programe dogodkov najdete na <http://www.ozs.si/koleNDAR>, za dodatne informacije pa pišite na izobrazevanje@ozs.si.

Pregled podatkov po ključnih kolektivnih pogodbah dejavnosti zasebnega sektorja

Opombe: Preglednica je le delovni pripomoček in zajema ključne kolektivne pogodbe dejavnosti zasebnega sektorja.

Za morebitne napake pri vnosu ne odgovarjamo.

Poudarjena dejavnost pomeni, da ima kolektivna pogodba za to dejavnost razširjeno veljavnost.

OPOZORILO: Iz spodnjih tabel izhajajo podatki iz Uradnih listov, objavljenih do 29. 4. 2024.

Kako delodajalec ugotovi, katera kolektivna pogodba dejavnosti (če sploh katera) ga zavezuje?

1. korak: Najprej mora v Poslovnem registru Slovenije preveriti, katera je njegova registrirana glavna dejavnost.

2. korak: V evidenci KPD, ki jo vodi MDDSZ preveri, katera KPD vključuje šifro njegove (glavne) dejavnosti. Delodajalca lahko zavezuje več KPD.

3. korak: Preveri, ali ima KPD celotno ali delno razširjeno veljavnost. Če ima celotna KPD razširjeno veljavnost, delodajalca zavezuje. Če pa ima delno razširjeno veljavnost, je treba preveriti, ali jo ima glede dejavnosti, ki jo delodajalec opravlja (kot glavno) in član katerega delodajalskega združenja je.

4. korak: Če KPD nima razširjene veljavnosti, delodajalca zavezuje le, če je član delodajalskega združenja, podpisnika KPD.

→ Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 in nasl.)

Podpisniki: TZS, GZS, OZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 30. 6. 2024

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil,

46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in

47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 67/18).

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 1. 2024 dalje	894,18	928,50	983,64	1.050,00	1.170,39	1.293,83	1.543,06

*Najnižje osnovne plače se 1. julija 2019 uskladijo z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS VI 19/XII 18, če je inflacija višja kot 1 %, in sicer za razliko od 1 % do dejanskega % inflacije.

→ Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 40/2021)

Podpisniki: GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ZDS in Zadrzna zveza Slovenije

Časovna veljavnost: sklenjena za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

01.110	01.120	01.130	01.140	01.150	01.160	01.190	01.210	01.220	01.230	01.240	01.250	01.260	01.270	01.280
01.290	01.300	01.410	01.420	01.430	01.440	01.450	01.460	01.470	01.490	01.500	01.610	01.620	01.630	01.640
03.110	03.120	03.210	03.220	10.110	10.120	10.130	10.200	10.310	10.320	10.390	10.410	10.420	10.510	10.520
10.610	10.620	10.710	10.720	10.730	10.810	10.820	10.830	10.840	10.850	10.860	10.890	10.910	10.920	11.010
11.020	11.030	11.040	11.050	11.060	11.070	12.000	81.300							

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur v EUR):

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 12. 2021 dalje	587,41	644,25	713,74	787,42	882,17	1.037,96	1.172,71	1.383,25

→ Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

41 Gradnja stavb

42 Gradnja inženirskih objektov

43 Specializirana gradbena dela in

8.110	8.120	23.320	23.510	23.520	23.610	23.620	23.630	23.640	23.650	23.690	23.700
-------	-------	---------------	---------------	--------	--------	--------	--------	--------	---------------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 30/18 in 132/20). Označene in 42.110, 42.120, 42.130 in 42.910.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	IV./2	V.	V./2	VI.	VI./2	VII.	VII./2	VII./3	VIII.
od 1. 1. 2024 dalje	676,06	750,38	831,69	921,45	977,35	1.089,13	1.156,89	1.219,57	1.412,66	1.446,54	1.626,08	1.751,42	1.939,45

→ **Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije** (Ur. l. RS, št. 56/18 in nasl.)**Podpisniki:** TGZS in ZDS**Časovna veljavnost:** do 31. 12. 2023, normativni del kolektivne pogodbe, katerega sestavni del je tudi tarifni del, se uporablja še eno leto po prenehanju kolektivne pogodbe**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

55.100	55.201	55.202	55.203	55.204	55.209	55.300	55.900	56.101	56.102	56.103	56.104	56.105	56.210	56.290
56.300	77.340	79.110	79.120	79.900	85.510	86.220	92.001	92.002	93.110	93.120	93.130	93.190	93.210	93.291
93.292	93.299													

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 13/19).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1. 1. 2023 dalje	800,00	900,00	950,00	1.050,00	1.200,00	1.300,00	1.400,00	1.500,00

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije** (Ur. l. RS, št. 78/14 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje kovinskih materialov in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340	24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510	24.520	24.530	24.540
25.500	32.110	32.120	32.130											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 39/15).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 3. 2024 dalje	662,94	732,54	805,62	920,46	1.005,72	1.172,76	1.372,86	1.569,48	1.851,36
na uro	3,81	4,21	4,63	5,29	5,78	6,74	7,89	9,02	10,64

→ **Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost** (Ur. l. RS, št. 110/13 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje papirne in papirno predelovalne industrije in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki trajno opravljajo delo na območju Republike Slovenije in so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

17.110	17.120	17.210	17.220	17.230	17.240	17.290								
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--	--	--	--	--	--	--	--

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 35/14).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	V./1	V./2	VII.	VIII.
Od 1. 1. 2024 dalje	1.203,36	1.203,36	1.203,36	1.323,70	1.444,03	1.564,37	1.805,04	2.166,05	2.406,72

→ **Kolektivna pogodba grafične dejavnosti** (Ur. l. RS, št. 77/17 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Medijska zbornica in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

18.110	18.120	18.130	18.140											
--------	--------	--------	--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Razširjena veljavnost: Ne.**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2024 dalje	645,44	710,00	787,46	884,26	1.006,91	1.155,35	1.310,27	1.813,72	2.188,06

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost elektroindustrije Slovenije** (Ur. l. RS, št. 108/05 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje za elektroindustrijo in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost:

26.110	26.120	26.200	26.300	26.400	26.510	26.520	26.600	26.700	26.800	27.110	27.120	27.200	27.310	27.320
27.330	27.400	27.510	27.900	29.310	32.500	33.130	33.140	33.200	95.220					

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 47/09).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2024 dalje	672,25	688,46	755,27	850,44	927,39	1.079,26	1.255,42	1.433,60	1.686,27

→ **Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 6/15 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje za kovinsko industrijo in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

25.110	25.120	25.210	25.290	25.300	25.400	25.611	25.619	25.620	25.710	25.720	25.731	25.732	25.910	25.920
25.930	25.940	25.990	27.520	28.110	28.120	28.130	28.140	28.150	28.210	28.220	28.230	28.240	28.250	28.290
28.300	28.410	28.490	28.910	28.920	28.930	28.940	28.950	28.960	28.990	29.100	29.200	29.320	30.110	30.120
30.200	30.300	30.400	30.910	30.920	30.990	33.110	33.120	33.150	33.160	33.170	33.190	33.200		

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 80/15).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 9. 2023 dalje	650,76	709,92	786,48	896,10	976,14	1.143,18	1.332,84	1.520,76	1.799,16
na uro	3,74	4,08	4,52	5,15	5,61	6,57	7,66	8,74	10,34

→ **Kolektivna pogodba za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije**

(Ur. l. RS, št. 55/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za nekovine in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

08.110	08.120	08.910	08.930	08.990	23.110	23.120	23.130	23.140	23.190	23.200	23.310	23.410	23.420	23.430
23.440	23.490	23.910	23.990											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 24/14).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
od 1. 1. 2024 dalje	615,36	683,74	758,33	849,49	957,23	1.075,34	1.164,43	1.307,40	1.653,41

→ **Kolektivna pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavnosti**

(Ur. l. RS, št. 18/14 in nasl.)

Podpisniki: ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

13.100	13.200	13.300	13.910	13.920	13.930	13.940	13.950	13.960	13.990	14.110	14.120	14.130	14.140	14.190
14.200	14.310	14.390	15.110	15.120	15.200									

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 25/14).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 4. 2014 dalje	433,26	462,84	504,60	553,32	614,22	725,58	817,80

→ Kolektivna pogodba za lesarstvo Slovenije (Ur. l. RS, št. 58/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje lesne in pohištvene industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za vse delodajalce, ki so registrirani za opravljanje pretežne dejavnosti v lesarstvu.

16.100	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	31.010	31.020	31.030	31.090	32.200	32.300	32.400	32.910	32.990
95.240														

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje	477,92	521,76	574,94	637,26	712,24	831,92	937,07

→ Kolektivna pogodba za cestni potniški promet (Ur. l. RS, št. 197/20)

Podpisniki: GZS - Združenje za promet, ZDS in OZS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 163/21).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost 49.310 ali 49.391.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Vozno osebje
od 1. 6. 2023 dalje	806,09	837,54	916,87	1.034,12	1.124,10	1.325,76	1.458,83	1.240,00

→ Kolektivna pogodba med delavci in družbami drobnega gospodarstva (Ur. l. RS, št. 94/10 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Podjetniško trgovska zbornica

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: 85.530 Delno (Ur. l. RS, št. 4/18).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

13.300	13.990	14.120	14.130	15.120	15.200	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	17.290	22.110	22.190	22.210
22.220	22.230	22.290	23.440	24.330	25.110	25.120	25.290	25.620	25.710	25.720	25.731	25.910	25.920	25.930
25.940	25.990	26.400	26.520	26.600	27.110	27.320	27.330	27.400	27.900	28.250	28.290	28.490	28.930	28.990
29.320	30.120	30.920	31.010	31.020	31.030	31.090	32.120	32.130	31.500	32.200	32.300	32.300	32.500	32.910
32.990	33.110	33.120	33.130	33.140	33.190	33.200	41.200	43.310	43.320	43.390	43.910	71.200	74.100	74.200
77.110	77.120	77.210	77.220	77.290	77.310	77.320	77.330	77.340	77.350	77.390	80.100	80.200	80.300	81.210
81.220	82.110	82.190	82.200	82.300	82.920	82.990	85.320	85.510	85.520	85.530	85.590	86.220	86.230	86.901
86.909	88.109	90.010	90.020	90.030	90.040	93.130	93.210	93.299	95.210	95.220	95.230	95.240	95.250	95.290
96.010	96.021	96.022	96.040	96.090										

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2024 dalje	695,36	792,92	890,03	1.001,30	1.119,52	1.335,10	1.515,88	1.807,91	2.169,50

→ Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (Ur. l. RS, št. 46/23 in nasl.)

Podpisniki: ZDOPS (Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov GIZ)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: Ne.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so člani pogodbene stranke (ZDOPS) in ki kot glavno dejavnost opravljajo obrtno dejavnost po Uredbi o obrtnih dejavnostih in Listi dejavnosti, ki se po Obrtnem zakonu običajno opravljajo na obrtni način.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih za (174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 3. 2024 dalje	813,79	935,75	987,56	1.045,84	1.119,23	1.171,04	1.199,10	1.341,57

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2024

Obvestilo FURS z dne 11. 12. 2023

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.755,00	16 %	
8.755,00	25.750,00	1.400,80 + 26 %	nad 8.755,00
25.750,00	51.500,00	5.819,50 + 33 %	nad 25.750,00
51.500,00	74.160,00	14.317,00 + 39 %	nad 51.500,00
74.160,00		23.154,40 + 50 %	nad 74.160,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2024 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	729,58	16 %	
729,58	2.145,83	116,73 + 26 %	nad 729,58
2.145,83	4.291,67	484,96 + 33 %	nad 2.145,83
4.291,67	6.180,00	1.193,08 + 39 %	nad 4.291,67
6.180,00		1.929,53 + 50 %	nad 6.180,00

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2024:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	16.000,00	5.000,00 + (18.761,40 - 1.172,59 x skupni dohodek)	
16.000,00		5.000,00	

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	1.333,33	416,67 + (1.563,45 - 1.172,59 x bruto dohodek)	
1.333,33		416,67	

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava (o čemer obvesti delodajalca) se davčna osnova zmanjša za 416,67 eura.

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	18.188,61	1.515,72
zavezancu po dopolnjenem 70. letu	1.500,00	125,00
zavezancu, ki prostovoljno in nepoklicno opravlja operativne naloge zaščite, reševanja in pomoč nepretrgoma najmanj 10 let	1.500,00	125,00

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.500 evrov.

Za rezidenta, prejemnika dohodka iz delovnega razmerja, do dopolnjenega 29. leta, znaša 1.300 evrov. Olajšava se prizna na letni ravni, sorazmerno glede na število mesecev delovnega razmerja v davčnem letu, pri čemer se upošteva vsak polni mesec zaposlitve.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.698,00	224,83
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	9.777,00	814,75
za drugega vzdrževanega otroka	2.933,00	244,42
za tretjega vzdrževanega otroka	4.892,00	407,67
za četrtega vzdrževanega otroka	6.851,00	570,92
za petega vzdrževanega otroka	8.810,00	734,17
Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.959,00 eura (mesečno za 163,25 evrov)		

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.698,00	224,83

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko

Največ do zneska premije, ki je enak 24% obveznih prispevkov za PIZ za zavarovance oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca in ne več kot 2.903,66 evrov letno.

6. Minimalna plača

Minimalna plača	v eur
1.1.2024 - 31.12.2024	1.253,90

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
60% PLP	2.220,95	1.332,57	od 1.3.2024 do 28.2.2025

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV APRIL 2024

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
1. Prehrana med delom	
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	7,96 EUR na dan
1.2.	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (7,96 EUR) prišteje še 0,99 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela	
2.1.	v višini 0,21 EUR za vsak polni kilometer razdalje med običajnim prebivališčem in mestom opravljanja dela za vsak dan prisotnosti na delu
2.2.	do višine 140 eur, če je delavec prisoten najmanj en dan na delu in oddaljen najmanj 1 km od mesta opravljanja dela
3. Dnevnica za službena potovanja v RS	
3.1. nad 6 do 8 ur	9,69 EUR
nad 8 do 12 ur	13,88 EUR
nad 12 ur	27,81 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (UL št. 76/2019)	
4.1. nad 6 do 8 ur	25% dnevnice
4.2. nad 8 do 14 ur	75% dnevnice
4.3. nad 14 do 24 ur	cela dnevnic
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	55 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolarija, Romunija	40 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15%
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90% zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju	
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,43 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prenočevanje na službenem potovanju	
prenočevanje na službenem potovanju	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
7. Terenski dodatek	
terenski dodatek	5,84 EUR na dan
8. Nadomestilo za ločeno življenje	
nadomestilo za ločeno življenje	434 EUR na mesec

Vrsta prejemka	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)	
9. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	Neobdavčen in neoprispevčen: regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.	
10. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade		
za 10 let delovne dobe	30% PLP	666,29 EUR
za 20 let delovne dobe	45% PLP	999,43 EUR
za 30 let delovne dobe	60% PLP	1.332,57 EUR
za 40 let delovne dobe	75% PLP	1.665,71 EUR
11. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	300% PLP	6.662,85 EUR
12. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	5.000 EUR	
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	5.000 EUR	
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	2.000 EUR	
13. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
dijaki in študenti	15% PLP	333,14 EUR
14. Plačila vajencem		
Do višin, ki jih kot minimalno višino vajeniške nagrade določa Zakon o vajeništvu		

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna letna plača zaposlenih v RS (PLP)
februar 2024	2.279,52	2.220,95 EUR

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja ne določa pravic delavcev, torej višine povračil stroškov do katerih je delavec upravičen z delovnopravno zakonodajo, temveč le neobdavčeno višino povračila.

Opozarjamo na sodbo Vrhovnega sodišča VIII Ips 26/2022 z dne 29. 11. 2022. Sodišče je v navedeni sodbi odločilo, da se v pravni praznini, davčna Uredba uporabi kot relevantna pravna podlaga za določitev višine povračil stroškov, če delodajalca ne zavezuje kolektivna pogodba dejavnosti, niti ne obstaja morebitna primerljiva in zanj uporabljiva druga kolektivna pogodba.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Od 1.4.2024 dalje znaša 46,28 eur. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Znesek prispevka za obdobje **od 1.1.2024 do 31.12.2024** znaša **46,87 EUR** (11,72 EUR + 35,15 EUR). Prispevek plačujejo zavezanci mesečno **do 20. v mesecu** za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - april 2024

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
Prehodni davčni podračun			1.332,57	7.773,33
2.220,95				
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		206,55	1.204,87
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		117,93	687,94
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	324,48	1.892,81
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		84,75	494,38
Obvezni zdravstveni prispevek	pavšalni znesek		35,00	35,00
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		87,42	509,93
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		7,06	41,20
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	214,23	1.080,51
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,33	7,77
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,33	7,77
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,66	15,54
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		1,87	10,88
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,80	4,66
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,67	15,54
Skupaj drugi prisp.			5,33	31,08
PRISPEVKI SKUPAJ			544,04	3.004,40

Vir: FURS

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - april 2024

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			90 % PP**	3,5 PP***
Prehodni davčni podračun			1.998,86	7.773,33
2.220,95				
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		309,82	1.204,87
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		176,90	687,94
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	486,72	1.892,81
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		127,13	494,38
Obvezni zdravstveni prispevek	pavšalni znesek		35,00	35,00
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		131,13	509,93
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		10,59	41,20
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	303,85	1.080,51
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		2,00	7,77
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		2,00	7,77
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	4,00	15,54
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		2,80	10,88
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		1,20	4,66
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	4,00	15,54
Skupaj drugi prisp.			8,00	31,08
PRISPEVKI SKUPAJ			798,57	3.004,40

Vir: FURS

Minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo upokoјencev in študentskega dela

Začasno in občasno delo upokoјencev	Leto	MIN bruto urna postavka v EUR	MAX bruto dohodek v EUR
	od 1.3.2024 do 28.2.2025	7,21	10.781,07

Študenško delo	Veljavnost od	MIN bruto urna postavka v EUR
	od 3.2.2024	7,21

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2023 (PP): 2.220,95 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2024 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 2.220,95 = 1.332,57 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.220,95 x 3,5 = 7.773,33 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezancu elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Na podlagi drugega odstavka 48. člena ZZVZZ se za obdobje od januarja 2024 dalje plačuje tudi obvezni zdravstveni prispevek v višini 35 eurov za posamezni koledarski mesec ne glede na število dni zavarovanja v koledarskem mesecu

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2023 (PP): 2.220,95 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2024 znaša 90 % zadnje znane povprečne letne plače: 90 % od 2.220,95 = 1.998,86 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.220,95 x 3,5 = 7.773,33 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezancu elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Na podlagi drugega odstavka 48. člena ZZVZZ se za obdobje od januarja 2024 dalje plačuje tudi obvezni zdravstveni prispevek v višini 35 eurov za posamezni koledarski mesec ne glede na število dni zavarovanja v koledarskem mesecu

Zlatarji z razstavo iz Pirana v ljubljanski Center Rog, kjer bo stroka o nakitu tudi spregovorila

Zlatarji bodo 11. maja v okviru 7. Mediteranske gemološko juvelirske konference v Piranu najprej pripravili razstavo svojega nakita, z njo pa bodo takoj za tem gostovali tudi na Slovenskem tednu nakita, ki bo do 20. maja v ljubljanskem Centru Rog. Tam bo 16. maja potekala tudi okrogla miza Dediščina preteklosti, trenutna sedanost in vizija prihodnosti oblikovanja izdelave nakita.

Razstava v Piranu

V sklopu dogodkov 7. Sredozemske gemološko juvelirske konference, ki bo od 7. do 11. maja 2024 potekala v Piranu in Cavalesu v sosednji Italiji, bo Sekcija zlatarjev in draguljarjev pri OZS pripravila razstavo 25 naših oblikovalcev unikatnega nakita z naravnimi minerali in kristali, ki so ga izdelali njeni člani in drugi slovenski oblikovalci nakita, ki ga bodo ob tem tudi osebno predstavili. Razstavo lahko obiščete v soboto 11. maja v prostorih Morske biološke postaje Piran, ki se nahaja ob glavnem piranskem parkirišču. Razstava je le del konferenčnega dogajanja, ki je v celoti objavljen na spletni strani www.gemconference.com.

Razstava v ljubljanskem Centru Rog

Omenjena razstava se bo nato takoj preselila na Slovenski teden nakita SIJW, ki bo do 20. maja v ljubljanskem Centru Rog. V Ljubljani si jo boste lahko ogledali od 13. maja dalje.

Dogodek bo splet kreativnosti, znanja in inovacij, ki bo povezal sodobne slovenske in tuje oblikovalce nakita. Predstavlja vez med preteklostjo, sedanostjo in prihodnostjo, bo praznovanje umetnosti, trdega dela in strasti ter predstavitev sodobnega nakita, ki odraža misli in ideje ustvarjalcev.

V sklopu Slovenskega tedna nakita se bodo odvile številne razstave, tečaji, delavnice, predavanja in vodeni ogledi, povezal pa bo tudi številna druga slovenska mesta, kjer bodo potekali povezani dogodki. Več o Slovenskem tednu nakita poiščite v novici na spletni strani sekcije ali pa na www.ozs.si v rubriki Strokovno.

Delavnici in predavanji v Centru Rog

V sklopu spremljevalnega programa SIJW, bosta v Centru Rog potekali tudi dve zanimivi strokovni delavnici. Najprej bo v četrtek, 9. maja ob 16. uri, predavateljica Naomi Clarke predstavila izdelavo nakita s tehniko mokrega emajla, na drugem, v torek, 14. maja ob 16. uri, pa se bodo udeleženci pod vodstvom Anastasie Young seznanili z eksperimentalno tehniko vgrajevanja kamnov z lotanimi žicami. Za dogodka so obvezne prijave na spletni strani.

Gostujoči mojstri pa bosta izvedli tudi dve predavanji. Na-

omi Clark se bo v petek, 10. maja ob 17. uri, dotaknila vloge nakita v družinskih, institucionalnih in državljskih zbirkah, Anastasia Young pa v ponedeljek, 13. maja ob 17. uri spregovorila o svojih izkušnjah umetnice, pedagoginje, avtorice in fotografinje, pri čemer bo še poseben poudarek namenila pomenu skupnosti in mrež.

Okrogla miza v Centru Rog

V sklopu dogajanja na Slovenskem tednu nakita pa bo na okrogli mizi Dediščina preteklosti, trenutna sedanost in vizija prihodnosti oblikovanja izdelave nakita stroka tudi spregovorila.

Pogovor bo tekel o pogojih oblikovanja nakita, o trajnosti, tradiciji, obrti, povezovanju ter prihodnjih izzivih in možnostih na tem področju.

Na okrogli mizi, ki bo v četrtek, 16. maja, ob 17. uri v Centru Rog, bodo poleg predstavnikov SIJW, Centra Rog, Zlatarne Celje in resornega ministrstva sodelovali tudi predstavniki naše stanovske organizacije ter sekcije zlatarjev in draguljarjev.

ANTON ŠIJANEC

Slovenski teden nakita, ki bo od 9. do 20. maja v ljubljanskem Centru Rog, bo gostil vrsto razstav, predavanj, delavnic in strokovnih srečanj. Več informacij poiščite v novici na spletni strani sekcije ali pa na www.ozs.si v rubriki Strokovno, tam so tudi povezave na prijave za dogodke.

32. Strokovno srečanje kovinarjev in Strokovno srečanje plastičarjev

Strokovni sekciji kovinarjev in plastičarjev sta tudi letos združili moči in pripravili skupno strokovno srečanje. Izobraževanje, povezovanje in druženje med stanovskimi kolegi postavljata na prvo mesto svojih aktivnosti ter s tem sledita eni najpomembnejših vlog naše stanovske organizacije. Letos so se s srečanjem vrnili v Terme Zreče, kjer so se 12. in 13. aprila 2024 zbrali številni kolegi in kolegi kovinarji in plastičarji ter njihovi partnerji in pokrovitelji dogodka.

Uvodni plenarni del srečanja

Zbrane udeležence sta uvodoma pozdravila **Stanislav Malerič**, predsednik Sekcije kovinarjev pri OZS, in **Milan Škapin**, predsednik Sekcije plastičarjev pri OZS. Udeležencem sta se zahvalila za številno udeležbo in izrazila zadovoljstvo, da sta njuni sekciji dobro povezani ter gojita res dolgo tradicijo skupnega strokovnega izobraževanja in medsebojnega povezovanja, ob tem pa jim zaželela obilo novih spoznanj in plodnih poslovnih stikov.

Častni gost in slavnostni govornik strokovnega srečanja je bil **Blaž Cvar**, predsednik OZS, ki je zbrane pristrčno pozdravil in izrazil zadovoljstvo, da je lahko priča res dobro pripravljenemu strokovnemu dogodku. V nadaljevanju je predstavil najbolj aktualna prizadevanja krovne stanovske organizacije v podporo obrtnikom in podjetnikom, se vsem zahvalil za podporo in plodno sodelovanje pri aktivnostih strokovnih sekcij in prizadevanjih zbornice za oblikova-

nje čim boljšega poslovnega okolja, ter jih ob tem tudi pozval, da njeno široko podporo pri svojem delu tudi čim bolj izkoristijo.

Udeležence je nagovoril tudi **Joško Rozina**, predsednik Odbora za znanost in tehnologijo pri OZS, ki je izpostavil velik pomen sodelovanja obrtnikov in podjetnikov z znanstveniki in raziskovalci ter opozoril na možnosti povezovanja industrije s centri znanj, ki se lahko odprejo ob podpori in povezovanju našega odbora.

Zbranim je za konec spregovoril še **Danijel Lamperger**, generalni direktor OZS, in jim predstavil celovit poslovni servis, ki ga na vsakem koraku lahko zagotovijo svetovalci in strokovni sodelavci krovne stanovske organizacije.

Partnerji srečanja

Udeležence srečanja so s svojimi stojnicami v preddverju sprejeli tudi partnerji srečanja, sodelovali so zlati pokrovitelji srečanja **ABC maziva d.o.o.** - **Castrol**, **NetBid**, **dražbe rabljenih strojev in stečajev** ter **IB-CADDY informacijske tehnologije d.o.o.**, pokrovitelji srečanja **SIC Gorizia s.r.l.**, **Primakem d.o.o.**, **Kostroj strojogradnja d.o.o.** in **GKN Driveline Slovenija**, razstavljalci **Makom trgovina d.o.o.** in **Solid World d.o.o.** ter medijski pokrovitelj **Revija IRT 3000**.

Skupne poslovno podjetniške teme

Strokovno srečanje se je nadaljevalo s predavanjem **Jasmine Malnar Molek**, davčne svetovalke SC OZS, na temo Novosti na področju davčne zakonodaje,

Članice in člani kovinarje in plastičarje je nagovoril tudi Blaž Cvar, predsednik OZS

v nadaljevanju pa je **Tomaž Podkornik**, **IB-CADDY d.o.o.**, zbranim predstavil Vpliv ERP sistema na učinkovitost proizvodnje v kovinarski in plastični industriji. Po odmoru za prijetno medsebojno druženje je sledilo še zaključno predavanje plenarnega dela strokovnega srečanja, kjer je **Aleš Weikslar**, **Net-Bid Industrie-Auktionen AG**, spregovoril o skritih priložnostih in prihrankih v kovinarski in plastičarski industriji z optimizacijo stroškov in povečanjem likvidnosti v podjetju.

Po kosilu so se udeleženci odpravili na obisk in ogled podjetja **GKN Driveline Slovenija**, člana **GKN Automotive**, mednarodnega podjetja avtomobilске industrije. V visoko organiziranem tehnološko naprednem industrijskem obratu dnevno izdelajo okrog 10.000 pogonskih gredi, kar je po ogledu pustilo močan vtis. Naporen dan so udeleženci popoldan sklenili še s sproščujočim ogledom Hiše vina Andrejc, večer pa zaključili na družabnem srečanju z večerjo in plesom ob prijetni glasbi.

Zbrane kovinarje in plastičarje so uvodoma pozdravili Joško Rozina, predsednik Odbora za znanost in tehnologijo pri OZS, Stanislav Malerič, predsednik Sekcije kovinarjev pri OZS in Milan Škapin, predsednik Sekcije plastičarjev pri OZS.

Udeleženci skupnega strokovnega srečanja kovinarjev in plastičarjev 2024

Strokovni program po sekcijah

Kovinarji so drugi dan začeli s predavanjem Valentina Goloba, ABC Maziva d.o.o., Trendi na področju maziv in **hladilnih sredstev**, sledila sta mu **Emilija Bratož**, Gomont svetovanje, s temo Novosti uredbe o varnosti strojev in delno dokončanih strojev ter zakona o varstvu potrošnikov in **prof. dr. Miha Čekada**, Institut »Jožef Stefan«, s predavanjem Priprava orodij za nanos trdih zaščitnih prevlek, sklop predavanj pa sta po opoldanskem odmoru zaključila **prof. dr. Franci Pušavec** in **asist. Matjaž Kern**, LABOD, Fakulteta za strojništvo Univerze v Ljubljani, s predavanjem Freziranje težko obdelovalnih zlitin s keramičnimi orodji.

Plastičarji so vzporedno poslušali predavanje **Janeza Navodnika**, Navodnik d.o.o., na temo Nove priložnosti plastike v prihajajoči recesiji, ki mu je sledil **mag. Silvester Bolka**, predstojnik Centra za sodelovanje, VŠTP Slovenj Gradec, s temo Uporaba recikliranih steklenih in ogljikovih vlaken ter možnosti za EU, po odmoru pa je sklop strokovnih predavanj za plastičarje zaključil **mag. Boštjan Šmuc**, ABC Brizganja d.o.o., ki je zbranim predstavil še temo Kalkulacije plastičnih izdelkov.

Nepogrešljiv program za spremljevalke

V obrtnih podjetjih so gospe žene nepogrešljive, žal pa je vedno tako, da je za lepe stvari zmanjka časa. Organizatorji srečanj zato vztrajajo, da nanje vedno

povabijo tudi svoje žene. Letos so spremljevalke obiskale znamenito Pot med krošnjami, kjer so med aktivnim druženjem spoznale tudi skrivnosti mešanja in priprave koktejllov.

Po odmoru za kosilo so se vsi ponovno zbrali skupaj ter prisluhnili še zaključnemu gostu in predavatelju **mag. Juretu Tomcu**, Cresco innovation d.o.o., ki je predstavil vse o tem, kako pridobiti 100% financiranje EU za razvojne projekte in internacionalizacijo v gospodarstvu ter proizvodnji.

Prihodnje leto čim več novosti

Sekciji tudi letos načrtujeta več skupnih predstavitev na strokovnih sejmih, po potrebi tudi strokovnih predavanj in zaključek leta z jesensko večdnevno strokovno ekskurzijo v tujino na ogled tehnološko naprednega podjetja.

Udeleženci so se razšli zadovoljni in polni novih spoznanj, lepih vtisov, svežih poznanstev in smelih načrtov, predvsem pa s trdno odločenostjo, da se prihodnje leto srečajo ponovno in morda medse sprejmejo še kolege iz kakšne druge sorodne sekcije.

ANTON ŠIJANEC

Zlati pokrovitelji srečanja:

SEKCIJA ELEKTRO DEJAVNOSTI

S tisoči dotikov vsak dan v prostore vnašajo življenje

Sekcija elektro dejavnosti pri OZS je aprila pripravila strokovno ekskurzijo v uspešno podjetje svojih stanovskih kolegov Elektromaterial Lendava d.o.o. Dogodka so se udeležili tudi člani sekcije elektronikov in mehatronikov ter odbora za znanost in tehnologijo, vsi skupaj pa so doživeli čudovit vpogled v podjetje, ki je uspešno preživelo tranzicijo in na spoštovanju do tradicije nadaljuje visokotehnološko pot v prihodnost.

Dogodek, ki je bil plod aktivnosti sekcije elektro dejavnosti in njenih prizadevanj za povezovanje v stroki, je potekal v začetku aprila na lokaciji podjetja v Lendavi. Udeležence sta uvodoma sprejela **Branko Fijok**, direktor podjetja Elektromaterial Lendava, in **Radovan Žerjav**, direktor razvoja trgov, zbrane članke pa so pozdravili tudi **Vladimir Janžekovič**, predsednik Sekcije elektro dejavnosti, **Branko Veselič**, predsednik Sekcije elektronikov in mehatronikov, **Marjan Koren**, predsednik OOO Lendava in **Joško Rozina**, predsednik Odbora za znanost in tehnologijo.

60 let uspešnega razvoja

Gostitelja sta uvodoma predstavila zgodovino podjetja, ki s proizvodnjo električnih stikal in vtičnic sega v leto 1963. Podjetje, ki praznuje 60 let svojega uspešnega razvoja, je uspešno preživelo burne tranzicijske čase, tudi izguba nekdanjih trgov jih ni pretirano prizadela,

saj so ob razvoju ves čas stavili še na klasično proizvodnjo vsem znanih stikal in vtičnic iz bakelita. Z njimi so v visokem deležu ohranili balkanske trge, predvsem pa zelo uspešno osvojili nemškega, kjer je danes njihovo glavno področje izvoza. Njihove vtičnice, stikala, svetila in ostali elektromaterial tako krasijo mnoge poslovne objekte in domove, s tisoče dotikov vsak dan pa v prostore vnašajo življenje.

Največ stavijo na izvoz

Ob pojavu trendov modularnih stikal in vtičnic iz novih materialov so bili finančno podhranjeni in so razvoj za slabo desetletje zamudili, saj so raje stavili na stabilno preživetje podjetja, razvoj pa nadoknadili kasneje. To jih je sicer stalo izgube velikega deleža domačega trga, vseeno pa so s klasično ponudbo in razvojem še bolj dodelane ponudbe novih izdelkov uspešno povečevali izvoz. Danes se podjetje stabilno razvija in raste tako

ELEKTRO MATERIAL
Elektromaterial Lendava d.o.o.

Novo stikalo na dotik podjetja Elektromaterial Lendava z nagrado Big See Product Design Award Winner 2023.

po obsegu dela, kot širini ponudbe in kakovosti proizvodov.

Splet tradicije in novosti

Zbranim kolegom iz stroke, ki so večinoma tudi njihovi kupci, sta gostitelja v nadaljevanju predstavila ponudbo proizvodov podjetja, ki je splet tradicije in novosti. Spoznali so paleto izdelkov njihovih stikal in vtičnic iz termoplastov in duroplastov, njihov koncept prodaje in distribucije, dotaknili pa so se tudi številnih prednosti in slabosti uporabe in montaže posameznih linij izdelkov ob specifičnih namenih uporabe, kar je bilo za družbo samih strokovnjakov iz prakse neprecenljivo.

Vse izdelajo sami

V poslovnem sistemu Elektromaterial Lendava tako danes razvijajo, proizva-

Strokovna ekskurzija sekcije elektro dejavnosti pri stanovskih kolegih v podjetju Elektromaterial Lendava.

Predstavitve podjetja, izdelkov in trgov se je razvila v zanimivo strokovno razpravo.

jajo in tržijo elektroinštalacijski material pod različnimi lastnimi blagovnimi skupinami: Elektromaterial s široko paleto inštalacijskih stikal in vtičnic, Luxem svetilke in Smartexx, kjer najdemo elektroinštalacijski pribor. Prodajo na evropskih trgih jim omogoča visoka kakovost izdelkov, široka paleta izdelkov, fleksibilnost in lastna proizvodnja v popolnoma vseh fazah izdelave izdelkov. Poleg skladnosti proizvodov z zahtevami mednarodnih standardov, veliko pozornosti namenja tudi ekologiji ter konceptu trajnostne rabe materialnih in energijskih virov.

Stikala in vtičnice

Stikala in vtičnice so njihovi ključni izdelki, od klasičnih do modernih oblik ter številnih barvnih kombinacij, takih za vgradnjo v klasične okrogle in v pravokotne modularne doze ter za nadometno ali podometno montažo.

Ob 60-letnici podjetja so predstavili tudi popolnoma nova elektronska stikala Modys - le na dotik. Enostavna uporaba, preprosta in modularna montaža ter skoraj neslišnost ob preklapljanju je skupaj z vrhunskim oblikovanjem botrovalo tudi nagradi Big See Product Design Award Winner, ki so jo prejeli konec lanskega leta.

Širok in pester pa je tudi nabor kakovostnih elektroinštalacijskih pripomočkov, ki ga proizvajajo pod imenom Smartexx in obsega vezice, vijake in brezvihačne sponke, izolirne trakove, termoskrčljive cevi in drugo.

Ogled proizvodnje

Udeleženci so nato obiskali še proizvodne prostore podjetja in se seznanili z vsemi tehnološkimi postopki, ki obsegajo celovito proizvodnjo stikal in vtičnic. Ogledali so si orodjarno, proizvodnjo

plastičnih delov s termoplasti in duroplasti, štancanje kovinskih delov, avtomatizirano in ročno montažo sestavnih delov ter pakiranje in moderno skladišče, ob tem pa z vodstvom podjetja in sodelavci iz razvoja spregovorili tudi o posameznih podrobnostih.

Nepozabno srečanje

Udeleženci strokovne ekskurzije so dan nadaljevali s prijetnim medsebojnim strokovnim druženjem in povezovanjem ter oblikovanjem vrste novih sodelovanj, ob tem pa s popularnega lendavskega razglednega stolpa Vinarium doživeli še vrsto čudovitih razgledov v smeri kar štirih sosednjih dežel ter obisk sklenili ob druženju v pravljici Hiši vin Cuk, kjer so se gostitelji in gosti svoji stanovski organizaciji zahvalili za organizacijo res plodnega strokovnega srečanja.

ANTON ŠIJANEC

KLEPARJI IN KROVCI

Uspešno 15. Državno prvenstvo mladih kleparjev in krovcev

Sekcija kleparjev in krovcev pri OZS se je po večletnem premoru odločila, da ponovno organizira državno prvenstvo mladih kleparjev in krovcev. Odločitev je bila pogumna in pametna, dvodnevni dogodek pa je z udeležbo šestih ekip, ki so tekmoval v dveh kategorijah izdelave streh s strešniki in pločevino, bogato poplačal velika prizadevanja organizatorjev iz vrst sekcije, nepogrešljivo podporo pokroviteljev in iskreno navdušenje mladih kleparjev in krovcev, ki so se pomerili med seboj.

Nov cikel državnih prvenstev

Slovenski kleparji in krovci so že vrsto let člani Mednarodnega združenja krovcev IFD, že od leta 2000 pa v okviru različnih sejmov organizirajo tudi državna prvenstva mladih kleparjev in krovcev.

Vmes nekaj let državnih prvenstev zaradi vsem znanih razlogov ni bilo, letos pa je Sekcija kleparjev in krovcev pri OZS ponovno pogumno sprejela odločitev, da tradicionalna državna prvenstva obudi in pripravi jubilejno že 15. Državno prvenstvo mladih kleparjev in krovcev.

Dogodek je bil nedvomno velik uspeh, saj je v dveh dneh, 18. in 19. aprila 2024 na sejmu MEGRA, pritegnil kar šest ekip v dveh tekmovalnih kategorijah izdelave streh s strešniki in pločevino.

Nepogrešljiva tekmovanja

Po vseh prizadevanjih, za popularizacijo številnih naših poklicev, ki poleg teoretičnega znanja zahtevajo tudi ročne spretnosti, so tovrstna tekmovanja nujna pika na i. Mladi se na njih lahko med seboj pomerijo ter sebi in drugim dokažejo, kaj vse so se naučili, predvsem pa vsem skupaj dajo vedeti, da se za kvalitetno znanje v obrtnih poklicih, kljub velikemu pomanjkanju kadra še vedno pa jim treba bati.

Ob tem pa so mladi, ki svoje vrline izpostavijo na tekmovanjih, hkrati tudi velik vzor vsem tistim še mlajšim, ki ravno razmišljajo, kam se usmeriti in kakšno poklicno pot izbrati, dokazujejo pa jim tudi, da so obrtni poklici danda-

nes vedno bolj iskani in lahko mlademu človeku z voljo do dela v življenju zagotavljajo razvoj, zadovoljstvo in blagostanje.

Prizadevni organizatorji iz vrst sekcije

Srce in motor letošnjega državnega prvenstva je bil predsednik organizacijskega odbora **Franček Stropnik**, ki je v obdobju priprav v prvenstvo vložil ogromno truda in časa, pomagali pa so mu tudi številni kolegice in kolegi iz sekcije ter njihov sekretar **Janko Rozman**. Ocenjevalno komisijo, ki je ocenila delo tekmovalcev, je vodil mojster in sodni izvedenec **Bojan Skubic**, ki je poskrbel tudi za korekten potek tekmovanja.

15. državno prvenstvo mladih kleparjev in krovcev je na enem mestu zelo uspešno združilo vse, ki se s to dejavnostjo ukvarjajo, predvsem pa bogato poplačalo velika prizadevanja organizatorjev iz vrst sekcije, nepogrešljivo podporo pokroviteljev in iskreno navdušenje mladih, ki so se pomerili med seboj.

Dogodek je pritegnil veliko pozornost obiskovalcev sejma še posebej mladih, ki so obiskali vrsto predstavitev obrtnih poklicev na sejmu, seveda pa tudi sorodnih gradbenih sekcij in krovne stanovske organizacije.

Zbrane je tako ob otvoritvi nagovoril **Danijel Lamperger**, direktor OZS, zaključka s slavnostno podelitvijo pokalov in nagrad pa se je udeležil še **Blaž Cvar**, predsednik OZS, ki je mladim zagotovil, da so obrtni poklici dobra prihodnost in da dela njihovih rok umetna inteligenca zagotovo ne bo mogla nikoli nadomestiti.

Potek tekmovanj

Sekcija kleparjev in krovcev je državno prvenstvo pripravila na podlagi izhodišč Mednarodnega združenja krovcev IFD, ki sicer vsaki dve leti organizira svetovno prvenstvo mladih krovcev. Sodelovale so ekipe kleparjev in krovcev, nosilcev dejavnosti in zaposlenih delavcev iz posameznih obratovalnic oz. podjetij, ekipe združene iz posameznih obratovalnic, ekipe območnih obrtno-podjetniških zbornic, posameznih regij in strokovnih šol.

Ekipe so lahko štejele po dva (oz. tri) tekmovalca, ki v letu izvedbe tekmovanja nista starejša od 28 let in sta redno zaposlena kot kleparja krovca ali obiskujeta izobraževalni program za kleparja krovca ter mentor ekipe. Mentor je lahko vodil in usmerjal tekmovalce ter sodeloval le z nasveti, fizično pa sodelovati ni smel.

Sodelujoče ekipe in rezultati

Letošnjega državnega prvenstva mladih kleparjev in krovcev se je udeležilo šest ekip, ki so tekmovali v dveh kategorijah izdelave streh s strešniki in pločevino.

V kategoriji pokrivanja s strešniki je prvo mesto zasedla ekipa **Šinko d.o.o.**, iz Cankove, na drugem mestu pa ji je sledila ekipa **ŠC Ptuj, Strojna šola** iz Ptuja.

V kategoriji pokrivanja s pločevino je prvo mesto zasedla ekipa **Purg d.o.o.** iz Orehove vasi, po na drugem mestu ji je sledila ekipa **Dalenca** iz Dobrniča, tretja je bila ekipa **SK Ludvik Lukman s.p.**, ki ji je na četrtem mestu sledila še ekipa **Štibilovi** iz Škofje Loke.

Velika podpora pokroviteljev

Državno prvenstvo mladih kleparjev

in krovcev pa zahteva tudi precejšno podporo pokroviteljev, ki tekmovalcem zagotovijo vrsto potrebnih materialov, orodja in opreme. Letos so tekmovanje finančno in materialno podprli generalni pokrovitelj podjetje **Prefa** ter glavni pokrovitelji podjetja **Wienerberger**, **Knauf insulation**, **Halder**, **Pomurski sejem**, **Swisspearl**, **Velux**, **Unior** in **Marles hiše**, za kar se jim sekcija na tem mestu najlepše zahvaljuje.

Bilten dogodka in promocija poklica klepar-krovec

Sekcija kleparjev in krovcev je ob dogodku tudi letos izdala poseben bilten

z obširnimi predstavitvami aktivnosti sekcije, izobraževanja za poklic klepar-krovec, pa tudi podjetij, ki so kakorkoli povezana z dejavnostjo in so se odločila izdajo biltena in organizacijo dogodka tudi podpreti. Več fotografij z državnega prvenstva pa poiščite v novici na spletni strani sekcije ali na www.ozs.si v rubriki Strokovno.

Promocija poklica klepar-krovec in njegova predstavitev širši javnosti ter mladim je z minulim državnim prvenstvom izvrstno uspela in le veselimo se lahko, da se prihodnje leto ponovno srečamo v še večjem številu.

ANTON ŠIJANEC

PREDIZBOR ZA SLOVENIA SKILLS 2024

Tekmovanje mladih cvetličarjev v Mozirskem gaju

Sekcija cvetličarjev in vrtnarjev pri OZS in Center RS za poklicno izobraževanje v sodelovanju z EHD Mozirski gaj sta v četrtek, 25. aprila, v Mozirskem gaju organizirala cvetličarsko tekmovanje mladih cvetličark in cvetličarjev. Za osem mest na finalnem tekmovanju, ki bo septembra v Celju, se jih je potegovalo osemnajst. Največ točk v seštevku dveh nalog je zbrala Metka Kimovec iz Biotehniškega centra Naklo.

Sedemnajst tekmovalk in en tekmovalček iz osmih šol oziroma podjetij je pokazalo zelo veliko strokovnega znanja. Tekmovali so v dveh nalogah. Prva naloga je bila na temo fantazijske kreacije, v drugem delu pa so morali v roki sestaviti šopek. Njihovo delo je ocenila strokovna komisija, ki je ocenjevala izvirnost ideje, kreativnost, skladnost barv, kompozicijo in tehniko izvedbe ter stabilnost končnega izdelka.

»Če smo pred desetimi leti iskali lepe izdelke, imamo danes zelo težko nalogo med lepimi najti najlepšega. Že po številu prijavljenih na tekmovanje se vidi, da je zanimanje med mladimi precejšnje, poleg tega pa je opazen tudi napredek

v njihovem znanju, za kar gredo zasluge tudi mentorjem v šolah in podjetjih, kjer mladi opravljajo prakso,« je po dogodku povedal vodja **Marjan Planinšek** in se zahvalil vsem tekmovalcem, njihovim mentorjem in šolam za trud in pozornost, ki jo namenjajo tudi temu delu stroke.

Priložnosti, da lahko sodelujejo na takih dogodkih, pozdravljajo tudi šole. **Sonja Jerič Štefe**, ki se kot mentorica tekmovanj udeležuje že vrsto let: »Tekmovanja nam veliko pomenijo. Za dijake so priložnost, da pridobijo dodana znanja na strokovnem področju in da jih tudi pokažejo izven šolskega prostora, doma in v tujini, hkrati znanja in ideje posrkamo tudi od tam. To prinese zelo

bogate in dragocene izkušnje. Nenazadnje se naučijo soočati tudi s stresom, saj je na tekmovanjih drugačno okolje, v katerem se prvič soočijo s prostorom, sodniki in sotekmovalci.« Dodala je še, da jim mentorji pomagajo pri pripravi, predvsem pa njihova vloga pride do izraza, ko dijakom zaradi različnih razlogov pade motivacija in jih je treba »pobrati«.

Na tekmovanju v Mozirskem gaju si je vstopnico za finalno tekmovanje v poklicnih spretnostih SloveniaSkills 2024, ki bo potekalo od 18. do 22. septembra v okviru sejma MOS v Celju, priborilo osem mladih cvetličark. Na prva tri mesta so se uvrstile **Metka Kimovec** (Biotehniški center Naklo), **Leja Brenkuš Porenta** (Bioteh-

Z leve: Lara Gjergjek, Metka Kimovec in Leja Brenkuš Porenta

niški center Naklo) in **Lara Gjergjek** (Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje). Poleg njih se bodo za vozovnico na Dansko, kjer bo septembra prihodnje leto evropsko tekmovanje, potegovale še: **Kaja Jeretina** (Rožcar, d. o. o.), **Zala Jemec** (Biotehniški center Naklo), **Loti Bele** (Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija), **Nina Ranfl** (Šolski center Ptuj) in **Zala Golavšek** (Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje).

Osem finalistk je torej že znanih, za zadnji dve mesti v finalu pa bo priložnost še na enem predtekmovanju, ki ga bo 27. avgusta v sodelovanju z ljubljanskim trgovskim centrom Aleja pripravilo podjetje Gardenia.

EVA MIHELIČ

ZLATARSKI MOJSTER DAVID KRAMARIČ

Mojstrski izpit je opravil z odliko

Aprila smo po 15 letih premora dobili novega zlatarskega mojstra. Kandidat David Kramarič iz Kranja je pod strogim očesom izpitne komisije dokazoval svoje mojstrske spretnosti in znanje s področja zlatarskega ustvarjanja ter si na koncu zasluženno pridobil časten naziv zlatarski mojster.

V Sloveniji se mojstrski izpiti izvajajo že od leta 2000, sedaj že za 54 različnih mojstrskih nazivov. Naziv zlatarski mojster si je sicer v vsem obdobju pridobilo kar 60 kandidatov, ki so uspešno opravili izpite, a že petnajst let nismo imeli novega mojstra v tej dejavnosti.

Aprila je mojstrski izpit z odliko opravil **David Kramarič**, ki ima od leta 2005 svoj zlatarski atelje v Mengšu, v katerem ročno ustvarja unikatne izdelke, svoje znanje in bogate izkušnje pa predaja tudi mlajšim generacijam. »Od leta 2018 sem mentor v Zlatarski šoli Mengeš, kasneje Zlatarski akademiji Mengeš, zato sem se odločil opraviti še mojstrski izpit. Uspešno sem ga končal prav na okroglo obletnico zaključka srednje zlatarske šole,« je z zadovoljstvom povedal Kramarič.

Praktični izpitni del za pridobitev naziva mojster predstavlja strokovno zaozkrožitev znanj in veščin, zato ga kandidati večinoma opravljajo na koncu. Svoje praktično znanje kandidati dokazujejo z mojstrskim izpitnim delom ter delovnim preizkusom. Pred začetkom izvajanja mojstrskega izpitnega dela mora kandidat članom izpitnega odbora oddati obsežen vsebinski predlog, ki ga nato izvede pred tričlanskim izpitnim odborom. Zadnji dan opravlja še delovni preizkus z zagovorom.

Sicer pa morajo kandidati na mojstrskem izpitu, sestavljenem iz štirih delov, dokazati praktična, strokovno-teoretična znanja, znanja iz pedagogike in andragogike ter znanja, ki so nujno potrebna za vodenje obratovalnice oziroma podjetja.

David Kramarič je mojstrski izpit opravil z odliko.

Vse izpitne obveznosti morajo kandidati opraviti v roku treh let od vpisa.

SUZANA KLJUN

ROKODELCI - DOMAČA IN UMETNOSTNA OBRT

Sodelujte na Slovenskem rokodelskem festivalu 2024

Zdaj že tradicionalni Slovenski rokodelski festival, pri organizaciji katerega sodeluje tudi naša Sekcija za domačo in umetnostno obrt pri OZS, bo letos na Brdu pri Kranju potekal v nedeljo, 2. 6. 2024 med 10. in 16. uro.

Na tem mestu zato z Javnim pozivom rokodelcem in rokodelkam za sodelovanje na osrednjem rokodelskem sejmu tudi vas vabimo k sodelovanju.

Celodnevno dogajanje v očarljivem ambientu parka Brdo zajema osrednji rokodelski sejem, na katerem se bodo lahko predstavili številni rokodelke in rokodelci iz vse Slovenije ter deležniki podpornega okolja za ohranjanje in razvoj rokodelstva, bogat pa bo tudi otroški rokodelski program, rokodelske delavnice za obiskovalce, razstave na prostem,

Letos prenova talnih površin v vrtcu v Krškem

Parketarji pod okriljem Sekcije polagalcev talnih oblog pri OZS bodo ponovno združili moči s podjetjem HG trade d.o.o. v donatorski akciji, ki bo razveselila lokalno skupnost v Krškem. 28. in 29. aprila bodo prenovili talne površine v sedmih igralnicah Vrtca Krško.

Letošnja donatorska akcija predvideva prenovu talnih površin v treh enotah Vrtca Krško, kjer bodo parketarji zamenjali kar 370 kvadratnih metrov talnih oblog v sedmih igralnicah v enoti pravljica, Tonček in Kekec. Kot običajno, bo material za prenovu talnih oblog, katere rezultat bo zagotovo bolj varno in zdravo okolje za igro in učenje najmlajših, prispevalo podjetje HG trade d.o.o., medtem ko bodo člani Sekcije polagalcev talnih oblog OZS prostovoljno prispevali svoje znanje in delo.

Dolgoletno sodelovanje med sekcijsko polagalcev talnih oblog in podjetjem HG trade je ne le prispevek k izboljšanju infrastrukture in kakovosti življenja v lokalni skupnosti, ampak tudi oblika družbene odgovornosti, solidarnosti in pomoči.

A.M.

Parketarji v donatorski akciji obnove talnih oblog v vrtcih sodelujejo že več kot petnajst let. Posnetek je z ene od akcij v preteklih letih.

organizatorji pa bodo pripravili tudi strokovno okroglo mizo in pestro kulinarčno ponudbo.

Javni poziv rokodelcem za sodelovanje in prijave

Rokodelci vljudno vabljeni k sodelovanju, na katerega se morate prijaviti po elektronski pošti. Več informacij o dogodku, prijavnico in navodila za prijavo najdete v novici na spletni strani sekcije ali na www.ozs.si v rubriki Strokovno.

Dogodek v skupnem sodelovanju pripravljajo Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Slovenski etnografski muzej in Zveza društev upokoјencev Slovenije.

ANTON ŠIJANEC

GRAFIČARJI

Ne zamudite strokovnega foruma grafičarjev

Sekcija grafičarjev svoje člane vabi na tradicionalni strokovni dvodnevni forum, ki bo 14. in 15. junija 2024 v Ankaranu.

Svet grafične in tiskarske industrije pri naša izjemno veliko hitrih sprememb, katerim je tudi v tej dejavnosti nujno slediti. Sekcija grafičarjev ponuja priložnost za izobraževanje in izpopolnjevanje znanja, ki je ne gre zamuditi. Na strokovnem forumu bodo namreč poleg predavanj o najbolj aktualnih temah predstavljene še druge teme, ki pomembno vplivajo na vsakdanji delovni proces, ob tem pa bo dovolj priložnosti tudi za druženje ter iz-

menjavo mnenj in izkušenj z udeleženci in sponzorji dogodka. Prvi dan foruma se bo končal s piknikom na ladjici.

Pridružite se nam in bodite del najpomembnejšega dogodka za tiskarje v Sloveniji.

A.P.

POJEKT LIFE LONG WOOD

Mladi, ki pridobivajo izobrazbo v lesni stroki, si želijo še več prakse in dodatnih veščin

OZS, skupaj s projektnimi partnerji iz Slovenije in Avstrije, vodi projekt LifeLongWood, ki je v okviru programa Interreg Slovenija – Avstrija sofinanciran s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESPR). Naslov projekta je Čezmejno sodelovanje za promocijo lesa kot vira in poklicnega področja prihodnosti, naš cilj pa je doslednejše zagotavljanje enakega dostopa do kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja. Poleg OZS (vodilni partner), pri projektu sodelujejo še Javni izobraževalni center Cene Štupar (CILJ), FH Kärnten gemeinnützige Gesellschaft mbH (CUAS) in Wirtschaftskammer Steiermark (WKS).

Zastavili smo si pet ključnih ciljev, ki jih želimo doseči z izvedbo projekta LifeLongWood Interreg SI-AT. V prvi vrsti bi radi mladim prikazali široke možnosti izbire poklicev, ki so povezani z lesom, hkrati pa si želimo prispevati k spodbuditi mreženja zainteresiranih dijakov s podjetji in drugimi ustanovami v lesnem sektorju. V podporo želimo biti podjetjem v lesarstvu z usposabljanjem na področju veščin, pomembnih za delodajalce, ter ponuditi nadaljnje usposabljanje na akademski ravni za študente, podjetja in strokovnjake. Zagotovili bomo dostop do znanja in primerov najboljše prakse ter vzpostavili čezmejno mrežo v različnih oblikah dogodkov.

Delovni načrt čezmejne sodelovanja v okviru projekta je v grobem razdeljen na tri sklope, ki smo jih poimenovali:

- **Mladi les** – razvoj in pilotna implementacija orodij za doseganje mladih na

področju promocije lesa kot surovine in poklicev v lesni panogi.

- **Mešani les** – pilotni model za povezovanje mladih, podjetij in strokovnjakov.

- **Les za vedno** – razvoj in pilotna implementacija tečajev usposabljanja odraslih.

Projekt, ki bo trajal tri leta, se je šele dobro začel in trenutno izvajamo aktivnosti na področju Mladega lesa. S projektnimi partnerji v tem sklopu želimo razviti in preizkusiti model za promocijo lesa kot surovine in poklicev v lesni industriji, ki bo namenjen predvsem mladim. Obiskali bomo 30 osnovnih šol in pripravili izobraževalne izdelke »PlayWood«, »ShareWood« (mobilna knjižnica lesa) in »WanderWood« (dvojezična potujoča razstava), predstavili različne poklice v lesarstvu z virtualno resničnostjo in mobilni Escape Room (soba pobega). Ciljna

Delavnica z dijaki v Škofja Loki

skupina so mladi, stari od 12 do 15 let, ki zaključujejo osnovno šolo in se odločajo o nadaljnjem izobraževanju.

Seveda pa je za take cilje najprej treba raziskati trg. Pripravljamo nacionalne in čezmejne analize, izvajamo delavnice s podjetji, strokovnjaki in mladimi s področja lesarstva in na podlagi teh izsledkov bomo pripravili poročilo o prihodnjih potrebah lesne panoge glede usposabljanja in trga dela.

Znanja in spretnosti za prihodnost

Kaj iščejo podjetja kot bodoči delodajalci in kaj iščejo mladi kot bodoči delojemalci ali samostojni podjetniki v lesarski panogi? Najprej smo se obrnili na podjetnike in podjetnice iz omenjene stroke, kolege z Direktorata za lesarstvo, ravnatelje srednješolskih centrov in dru-

Delavnica s podjetniki in strokovnjaki

Delavnica na Lesarski šoli Maribor

ge strokovnjake. Vprašali smo jih, katera znanja in spretnosti potrebujejo poklici lesarske panoge v prihodnosti, kako bi lahko dodatno okrepili promocijo poklicev v lesarstvu in pritegnili mlade, da bi se odločali za poklic v tej panogi. Konec marca smo organizirali delavnico, kjer smo se skupaj pogovorili. Glavne ugotovitve delavnice so:

- Lesarskim poklicem je treba nujno povrniti ugled, mladim pa predstaviti vse možnosti, ki so jim na voljo znotraj lesarstva.
- Ozavešiti je potrebno, da je les slovenski strateški material in kot tak tudi material prihodnosti in trajnosti.
- Eden ključnih trendov pri obnovi starejših stavb je raba lesa kot lahkega, trajnostnega in naravnega materiala.
- Podjetniki so predstavili problematiko kratkih obdobij (teden do enega meseca) praktičnega usposabljanja v okviru

šolanja, saj to ni dovolj časa, da bi zares spoznali delo in usvojili praktične spretnosti.

Kje mladi vidijo izzive in priložnosti?

Aprila pa smo se s slovenskimi projektnimi partnerji obrnili na mlade. Kje vidijo težave in izzive in kje priložnosti, uspehe? Kaj si mladi mislijo o panogi in o delu znotraj lesarstva? Mladi v zadnjih letnikih srednješolskih ali poklicnih izobraževanj, torej tisti, ki so na pragu odločitve, ali bodo ostali v poklicu, ki so si ga izbrali (npr. mizar, lesarski tehnik, gozdar), si želijo nadaljnega izobraževanja znotraj stroke ali bi šli raje na trg dela, ali pa morda na podjetniško pot? Zanimala so nas njihova razmišljanja, pomisleki in skrbi. Obiskali smo tri srednje šole: Šolski center Škofja Loka, kjer smo se pogovarjali z dijaki zadnjih letni-

kov programa lesarski tehnik, Lesarsko šolo Maribor, kjer so nam svoja stališča predstavili dijaki srednješolskega programa za lesarstvo in gozdarstvo, ter Srednjo šolo Slovenj Gradec in Muta, kjer smo govorili z dijaki programov mizar in lesarski tehnik.

Delavnice z mladimi so bile uspešno izvedene, dijaki so z veseljem sodelovali in povedali svoje mnenje. Ko si nakladno pogledamo odgovore dijakov na naša vprašanja, lahko opazimo kar nekaj paralel z rezultati delavnice s podjetji. Tudi dijaki se strinjajo, da poklici v lesarstvu nimajo visokega ugleda, menijo, da podjetniki, ki so dejavni v lesarski panogi, uživajo boljši ugled, kot tisti, ki so zaposleni v lesarstvu. Prav tako menijo, da ko so se vpisovali v srednje šole, niso še imeli popolne predstave, katere poklicne možnosti so na voljo v lesarskih poklicih, prav tako so tudi mladi izrazili željo po več praktičnega usposabljanja znotraj izobraževalnega sistema.

Veseli nas, da so se na naša vabila odzvala tako podjetja, stroka kot tudi šole. Prav vsi udeleženci so uspešno in učinkovito sodelovali na delavnicah in upamo, da bomo skupaj še naprej sodelovali tudi v naslednjih fazah projekta, saj so impulzi s prakse odločilni za pripravo metodologije in orodij, ki bodo izboljšala doseganje mladih na področju promocije lesa kot surovine in poklicev v lesni panogi.

VESNA AMBROŽIČ

TRGOVCI

Januarja prihodnje leto stopi v veljavo nova različica standardne klasifikacije dejavnosti

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije bo 1. januarja 2025 v Evropski uniji začela veljati nova različica evropske klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Rev. 2.1, v Sloveniji pa se bo s tem začela uporabljati nova nacionalna različica standardne kvalifikacije dejavnosti (SKD). Nova klasifikacija prinaša številne spremembe in dopolnitve. Največ jih je na področjih trgovine ter informacijskih in komunikacijskih dejavnosti.

SKD je obvezen nacionalni standard, ki se uporablja za določanje dejavnosti ter razvrščanje poslovnih subjektov in njihovih delov, namenjeno uporabi v uradnih in drugih administrativnih zbirkah podatkov ter uporabi za statistične in analitične namene v državi in na mednarodni ravni.

Klasifikacija dejavnosti se mora prilagajati razvoju in strukturnim spremembam gospodarstva, meriti mora nove pojave in zagotavljati mednarodno primerljivost podatkov, zato se je leta 2019 začel postopek revizije evropske klasifikacije NACE Rev. 2. Upoštevajoč spremembe gospodarskih dejavnosti v letih od zadnje revizije (2008), je bila na evropski ravni pripravljena revidirana različica NACE Rev. 2.1. Sprejeta je bila z delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/137 in bo 1. januarja 2025 nadomestila trenutno veljavno NACE Rev. 2.

Spremembe na področju trgovine – Področje G

Razlikovanja med trgovino na drobno in spletno trgovino na ravni skupin ni več. Posledično sta opuščeni skupini 47.8 (Trgovina na drobno na stojnicah in tržnicah) in 47.9 (Trgovina na drobno zunaj prodajaln, stojnic in tržnic). Torej pri dejavnosti trgovine ni več pomembno, kako se blago distribuira (v trgovini, na spletu, stojnicah, tržnicah, prek avtomatov).

Oddelek 45 (Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil) je razdeljen na več oddelkov: 46 (Trgovina na debelo), 47 (Trgovina na drobno) in 95 (Popravila in vzdrževanje računalnikov, izdelkov za široko rabo, motornih vozil

in motornih koles) v področju T (Druge dejavnosti).

Razreda 46.51 (Trgovina na debelo z računalniškimi napravami) in 46.52 (Trgovina na debelo z elektronskimi in te-

lekomunikacijskimi napravami in deli) sta združena v razred 46.50 (Trgovina na debelo z napravami za informacijsko-komunikacijsko tehnologijo).

Razredi 47.41 (Trgovina na drobno

Bigstock

v specializiranih prodajalnah z računalniškimi napravami in programi), 47.42 (Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah s telekomunikacijskimi napravami) in 47.43 (Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah z avdio- in video napravami) so združeni v razred 47.40 (Trgovina na drobno z računalniškimi in komunikacijskimi napravami).

Najpomembnejše razlike med novo klasifikacijo in trenutno veljavno so opisane v dokumentu Razlike med SKD 2008 in SKD 2025, ki je objavljen na spletni strani www.stat.si.

Nova SKD 2025 in pretvornik iz SKD 2008 v SKD 2025 sta na voljo v zbirki klasifikacij in nomenklatur KLASJE na spletni strani www.stat.si

EDINA ZEJNIC

TRGOVCI

Uspešno regijsko izobraževanje tudi v Novem mestu

Sekcija trgovcev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije je v sodelovanju z Območno obrtno-podjetniško zbornico Novo mesto organizirala regijsko izobraževanje na temo »Novosti na področju zakonodaje, ki vpliva na trgovinsko dejavnost«, ki je potekalo v sredo, 17. 4. 2024, v prostorih OOO Novo mesto. Dogodek je bil organiziran z namenom predstavitve aktualnih novosti zakonodajnega področja. Ob srečanju so si člani izmenjali mnenja ter izkušnje za boljše poslovanje.

Udeležence je uvodoma pozdravila **Emilija Bratož**, direktorica OOO Novo mesto. Izpostavila je izpostavila, da z veseljem gostijo izobraževanje in opažajo, da je sekcija trgovcev na OZZ zelo dejavna in ponuja veliko storitev ter ažurno obvešča preko sekcijskih e-novic, ki so relevantne in uporabne za člane.

Dogodek je odprl **Primož Černic**, predsednik Sekcije trgovcev pri OZZ, ki je poudaril, da pri svojem delovanju sekcija poskuša zaznati vse težave, s katerimi se soočajo trgovci, hkrati pa so dogodki, ki jih organizira sekcija, pomembni za vse panoge, ker se vsak na nek način ukvarja s trgovino. Trenutno je najbolj pereča tema pravilnik o premeščanju bremen. Pravilnik je začel veljati avgusta lani,

uporabljati pa se začne 1. avgusta letos. V vmesnem obdobju naj bi delodajalci na novo ocenili tveganje za nastanek kostno-mišičnih obolenj in po potrebi določili preventivne ukrepe.

Nina Ličar, svetovalka Svetovalnega centra OZZ, je predstavila novosti in spremembe zakona o delovnih razmerjih, vodenje evidenc na področju dela in socialne varnosti, Aneksa št. 2. in št. 3 h Kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine Slovenije ter Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen. Vodja Svetovalnega centra OZZ **Tamara Starič Petrovič** pa je spregovorila o pomenu pravočasne priprave na prenos podjetij na mlajšo generacijo.

EDINA ZEJNIC

PRIHAJAJOČE REGIJSKO SREČANJE

Sekcija trgovcev pri OZZ v sodelovanju z območnimi obrtno-podjetniškimi zbornicami nadaljuje organizacijo regijskih srečanj članov sekcije, ki so namenjena predstavitvi aktualnih zadev z zakonodajnega področja ter srečanju s člani.

Prihodnje regijsko srečanje bo:

- **v torek, 28. maja 2024, ob 13. uri v prostorih Območne obrtno-podjetniške zbornice Ljubljana Šiška**

Udeležba na dogodku je brezplačna za člane OZZ, za nečlane je cena 120 evrov + DDV, obvezna pa je predhodna prijava prek spletne prijavnice oziroma na www.ozs.si/koledar.

Dodatne informacije:

- OOO Ljubljana Šiška, Vanja Bric Kavčič (01 512 54 16, vanja.bric@ozs.si)
- OZZ, Sekcija trgovcev, Edina Zejnic (01 58 30 586, edina.zejnic@ozs.si)

Podjetniški zajtrki tradicionalno prvi četrtek v mesecu

V četrtek, 4. aprila, je na OOO Celje pod okriljem projekta Podporno okolje 2023–2025 SPOT Svetovanje Savinjska potekal podjetniški zajtrk z mreženjem na temo Predstavitev portala eDavki.

Po pozdravnem nagovoru predsednika OOO Celje **Petra Piška** in predstavitvi projekta, pod okriljem katerega je potekal dogodek s strani sekretarke OOO Celje **Martine Rečnik**, sta predstavnici FURS, Finančni urad Celje, **Marija Jurčič** in **Lidija Šarlah** prikazali delovanje informacijskega Sistema Finančne uprave RS (FURS), ki se uporablja za elektronsko poslovanje s finančno upravo.

Portal eDavki namreč omogoča udobno, preprosto in varno oddajanje davčnih obrazcev ter prejemanje dokumentov, ki jih vroča FURS (eVročanje). Prav tako omogoča še številne druge storitve, kot so vpogled v uradne evidence in registre FURS, informatizirano izmenjavo podatkov z drugimi udeleženci (G2G) in urejanje pooblastil.

Mobilna aplikacija eDavki je namenjena fizičnim osebam. Ponuja števil-

ne funkcionalnosti poslovanja s FURS. Poleg obrazcev, kontaktov in splošnih informacij ponuja tudi personalizirani koledarček, preko katerega prejimate obvestila o svojih konkretnih obveznostih in pravicah (npr. obvestilo o izteku roka plačila določenega davka). Prav tako aplikacija omogoča delo v imenu drugih zavezancev. Tako lahko zakoniti zastopnik poslovnega subjekta in pooblaščenec v imenu zastopanega vlagata in prejmeta dokumente ter pregledujeta podatke.

Glede na to, da je v poslovnem in zasebnem življenju vedno več opravil preko spleta, so tovrstne predstavitve še kako dobrodošle. Tudi številna udeležba na dogodku dokazuje, da je tema aktualna in zanimiva. Pomemben del tovrstnih dogodkov je mreženje udeležencev, ki je namenjeno izmenjavi izkušenj

ter krepitvi obstoječih poslovnih vezi in vzpostavljanju novih.

Metka Jutršek, Elektroinstalaterstvo, servis za oljne in plinske gorilnike, Matej Jutršek, s. p.: »Zame je bila predstavitev zelo koristna, saj vsi še ne uporabljamo portala za vse namene. Tematiko že poznamo, ampak vsega pa tudi ne. Izvajalke so nam predstavile portal na razumljiv način in ponudile tudi pomoč pri nalaganju in uporabi aplikacije. Po končani predstavitvi se je bilo prijetno srečati s stanovskimi kolegi in izmenjati poslovne izkušnje. Menim, da so takšni dogodki koristni za pridobivanje znanja in druženje, saj le redko zapustimo svoje poslovne prostore. Veselim se že naslednjega podjetniškega zajtrka, saj vedno ponudi zanimive in aktualne vsebine.«

Miran Gracer, Grafika Gracer, trgovina na debelo in drobno neživilskih proizvodov, d. o. o.: »Dogodki na OOO Celje so vedno zanimivi, aktualni in izjemno dobro organizirani. Tokratno predavanje na temo eDavki je bil zelo zanimivo, predvsem pa smo zadeve spoznali tudi v praksi, saj sta predavateljici imeli video projekcijo. Veselim se naslednjih dogodkov na OOO Celje, zajtrki so mi še posebej pri srcu, saj lahko s podjetniki poklepetamo in izmenjamo mnenja v živo.«

Urška Krajnc, Resolucija, grafične in digitalne komunikacije, Urška Krajnc, s. p.: »Kljub temu da portal eDavki uporabljam, sem na predavanju izvedela nove informacije, ki mi bodo koristile pri skladnem poslovanju. Informacije o uporabi mobilne aplikacije eDavki so bili spodbuda za začetek uporabe. Dogodkov in podjetniških zajtrkov v organizaciji OOO Celje in SPOT Savinjska se z veseljem udeležujem, saj poleg novega znanja spoznavam tudi podjetniške zgodbe in podjetnike.«

MAG. TATJANA ŠTINEK,

SLIKI: ARHIV OOO CELJE

Zbrane je na podjetniškem zajtrku pozdravil predsednik OOO Celje Peter Pišek.

Predstavitev portala eDavki je pritegnila veliko članov celjske zbornice.

Imeli bodo največjo obrtno cono

Župan Občine Logatec Berto Menard je 8. aprila 2024 v Obrtni coni Logatec gostil podjetniški zajtrk, na katerega je v sodelovanju z Območno obrtno-podjetniško zbornico Logatec povabil logaške obrtnike in podjetnike. Srečanje je potekalo v Požarnem laboratoriju Zavoda za gradbeništvo Slovenije (ZAG), največjem in najsodobnejšem tovrstnem objektu v tem delu Evrope. Namen srečanja, ki se ga je udeležilo 50 podjetnikov, je bila krepitev sodelovanja s podjetniki in obrtniki, predvsem tistimi, ki poslujejo v obeh logaških obrtnih conah.

Logaški župan **Berto Menard**, tudi sam bivši obrtnik, je uvodoma izpostavil, da je bila pot do same pridobitve obeh obrtnih con trnova. Poudaril je pomen sodelovanja med politiko in gospodarstvom. S skoraj milijardo prihodkov je občina Logatec v zgornji petini gospodarsko najmočnejših občin v Sloveniji, k čemur prispeva dobra geostrateška lega, poleg tega pa h gospodarskemu uspehu prispevata tudi obe industrijsko-obrtni coni. Z načrtovano povezovalno cesto med obema conama bo v Logatcu nastala največja obrtna cona v Sloveniji.

Podjetniškega zajtrka se je udeležil predsednik Državnega sveta Republike Slovenije **Marko Lotrič**. Poudaril je, da imajo obrtniki, podjetniki in gospodarstveniki v državnem svetu odločnega zagovornika, hkrati pa je izpostavil pomen obrtno-podjetniškega sistema pri povezovanju in zagovarjanju interesov gospodarstva pri različnih deležnikih. Zavzel se je tudi za vzpostavitev regij, ki bi po njegovem prepričanju marsikatero stvar olajšale in pospešile in brez vzpostavitve regij izgubljam pomemben razvojni potencial.

Bogdan Oblak, predsednik OOO Logatec, je kot glavni problem gospodarstva izpostavil nepredvidljivo davčno politiko in nasploh vso zakonodajo. *Podjetniki ne vemo, kaj bo jutri*, je bil kritičen do zakonodajne veje oblasti. Na lokalnem nivoju pa je pohvalil t. ob. ki zna prisluhniti gospodarstvu in mu je naklonjena. Po mnenju Oblaka je kritična točka obeh con povezovalna cesta.

Navzoče je pozdravil tudi **doc. dr. Aleš Žnidarič**, direktor Zavoda za gradbeništvo, ki letos praznuje 75 let obstoja, primarno pa je bil ustanovljen kot po-

moč gospodarstvu in državi na področju gradbeništva. Temeljni cilj zavoda je, da rezultate raziskav čim bolj učinkovito prenese v prakso.

Tudi sicer je bilo med udeleženci dogodka največ vprašanj glede povezovalne ceste med obema conama ter ureditvijo obeh con, še zlasti je tukaj kritična ureditev kolesarskih poti, zelenih površin, označevanja ulic in avtobusnega dostopa. Povezovalna cesta bo z

razbremenitvijo središča Logatca s tovrnim prometom pozitivno vplivala na kakovost življenja prebivalcev in prometno varnost, še zlasti pa bo pomembna v primeru nesreč in drugih nujnih situacij, saj bo skrajšala intervencijsko pot z avtocesto. Velik izziv v Logatcu pa je tudi prilagoditev infrastrukture naraščajočemu številu prebivalstva, ki je lansko leto preseglo mejnik 15.000 občanov.

ANJA ŽAGAR

MURSKA SOBOTA

V nekdanjih Murinih prostorih številni pomurski podjetniki

Poslovni prostori nekdanjega prekmurskega tekstilnega giganta tovarne oblačil Mura iz Murske Sobote v velikosti 5.113 kvadratnih metrov so samevali, vse dokler jih ni odkupilo podjetje Inpos, to pa jih je odprodalo lokalnim podjetnikom. V njem so svoj obrtno-podjetniški zagon in interes našli številni pomurski podjetniki, zato se je porodila zamisel, da bi se celotno novonastalo območje proizvodnje in storitev preimenovalo v obrtno cono Mura. Pobudo je občina že prejela in napovedala razpravo na eni od prihodnjih sej mestnega sveta.

Iz utesnenih poslovnih površin na vsega 350 kvadratnih metrih v naselju Černelavci pri Murski Soboti se je v nove prostore preselila **Tiskarna Praprotnik**, ki se na slovenskem trgu uveljavlja že od leta 1986. Ob ustanovitelju podjetja **Igorju Praprotniku**, sedaj prokuristu, v njej delujejo družinski člani, Igorjeva soproga **Nataša** kot direktorica ter njuna hči **Ana** in sin **Rok**. Skupaj je zaposlenih devet delavcev, sedanjih 1500 kvadratnih metrov novih prostorov pa je namenjenih izključno za dejavnosti tiskarne. Ukvarjajo se s tiskom vseh vrst tiskovin, sito-

tiskom, tiskom na majice in preostalega tekstila, tiskom plakatov, letakov, zastav in reklamnih sporočil ter oblikovanjem tiskovin. Po besedah Roka Praprotnika je bila cena za nakup prostorov sicer dokaj ugodna, a je glede na starost in dotrajanost stavbe le-ta potrebna temeljite prenove.

Nataša, Igor, Ana in Rok Praprotnik

Tadej Faršang vodi podjetje F Modern tapetništvo

Družinsko podjetje **F Modern** se ukvarja s tapetniško dejavnostjo. Izdelujejo in načrtujejo sedežne garniture in postelje, opremljajo hotele, gostinske lokale, apartmaje, zasebne hiše, stanovanja, avtodome, mobilne hiške in priko-

Janez, Tilen in Marko Kukel iz podjetja Hipoing

lice. Lastnik podjetja je samostojni podjetnik **Tadej Faršang**, ki se je leta 2010 začel ukvarjati z zasebno dejavnostjo v Mladinski ulici v Murski Soboti na borihih 60 m², se preselil v bližnji Rakičan (200 m²) in znova nazaj v Mursko Soboto (300 m²). Sedaj je končno našel veliko mero zadovoljstva v sedanjih 1.300 kvadratnih metrih poslovnih površin, namenjenih skladišču in salonu. Skupaj s šestimi zaposlenimi delavci zastopa že tretjo generacijo tapetnikov v družini. Tega poklica sta se izučila tako dedek Jože kot oče Dušan, ki je vse do leta 1991 ta posel opravljal v znanem soboškem podjetju Kroj. Temeljni vrednoti podjetja F Mo-

dern sta strokovnost in visoka kakovost.

Gradbeno podjetje **Hipoing** iz Mur-ske Sobote je specializirano za področje stavbnega pohištva in senčenja. Vodita ga brata **Tilen in Marko Kukel** ob neprecenljivih strokovnih nasvetih očeta Janeza, ki je več kot tri desetletja kot samostojni obrtnik opravljal mizarska popravila z vzdrževanjem. Podjetje je bilo ustanovljeno leta 2006, nekaj let pozneje so odprli razstavni salon, kjer v sodelovanju s priznanimi poslovnimi partnerji (Senčila Medle, Roletarstvo Medle, Roksal) ponujajo široko paleto senčil ter teras in ograj. V Murini zgradbi so v dveh etažah kupili prostore, velike približno 980 kvadratnih metrov. Zgoraj so pisarne in razstavni prostor, v pritličju pa servisna delavnica, proizvodnja in skladišče.

V sklop Murinih proizvodnih hal sodi tudi podjetje **Center gibanja**, ki na 550 m² zagotavlja opremo, strokovno znanje in spodbudno okolje za doseganje individualnih ciljev v vsakdanjem bivalnem okolju. Center, ki ga kot samostojni podjetnik od leta 2021 vodi **Blaž Brenčič**, je

namenjen vsem, ki želijo izboljšati svoje počutje in kakovost življenja skozi vadbo. Delujejo na treh glavnih storitvenih področjih – rehabilitaciji poškodb, osebni vadbi in kondicijski pripravi športnikov. Njihova posebna strokovnost temelji na dvigovanju uteži. Brenčič je z vadbenimi pogoji izjemno zadovoljen, saj je s preselitvijo iz utesnenih prostorov v nekdanjem hotelu Diana v udobje vadbene dvorane zaznal idealno poslovno priložnost.

Za nakup poslovnih prostorov v samostojni Murini hali se je odločil tudi ljutomerski avtoprevoznik **Marko Filipič**, ki se uvršča med večja transportna podjetja v Sloveniji. Kot je dejal Marko, direktor podjetja **Transport/Logistik**, se je za selitev odločil zaradi širitve dejavnosti v smeri logistike. Zakupil je prostore v izmeri 11.500 kvadratnih metrov, ki bodo namenjeni pisarniškim in skladiščnim prostorom.

NIKO ŠOŠTARIČ

Blaž Brenčič iz Centra gibanja je v novih prostorih zaznal idealno poslovno priložnost.

LJUTOMER

Klub županj v lončarski delavnici Žuman

V Ljutomeru, prleški prestolnici, je prvo aprilsko sredo potekalo 4. srečanje Kluba županj, ki sta ga organizirali županja občine Ljutomer Olga Karba in Skupnost občin Slovenije.

Županje so na srečanju spoznale dobre prakse projektov Občine Ljutomer in obiskale muzejsko zbirko v Splošni knjižnici. Ob 150-letnici kasaškega športa v Ljutomeru so si na Ljutomerskem hipodromu ogledale Kasaški muzej in preizkusile tradicionalna prevozna sredstva.

Drugi dan delovnega obiska so se županje podale na ogled lončarske obrti Saše Žumana v Ljutomeru, kjer že peta generacija od davnega leta 1874 izdeluje lončene izdelke iz gline. Najbolj zanimiva je seveda bila Sašina prezentacija na klasičnem vretenu, nekatere od županj pa so se na njem tudi preizkusile.

N. Š.

Županje v lončarski delavnici Žuman

KRANJ

Partnerji projekta IntegrAGE na Jesenicah

V sklopu projekta IntegrAGE, ki se izvaja v okviru programa Interreg Danube Region, je Območna obrtno-podjetniška zbornica Kranj v sodelovanju z BSC Kranj 16. aprila organizirala obisk transportnega podjetja SIGR d.o.o. na Jesenicah.

Petnajst partnerjev iz desetih držav Podonavja, ki sodelujejo v projektu IntegrAGE, so sprejeli Aleksander Bizjak, lastnik podjetja SIGR d.o.o. in predsednik OOO Kranj, Grega Bizjak, direktor podjetja ter Nataša Pogačnik izvršna direktorica SIGR Group, ki je predstavila podjetje in njihove pristope za podporo zdravemu prilagajanju in vključevanju delovne sile 55+ na trg dela.

Obisk je bil izredno koristen in navdihujoč za vse udeležence. Izmenjava izkušenj in idej je prispevala k bogatejšemu razumevanju izzivov in priložnosti na področju prilagajanja in vključevanja starejše delovne sile.

Ob tej priložnosti se organizatorji obiska zahvaljujemo podjetju SIGR d.o.o. za gostoljubje in dragocene informacije, ki so jih delili z nami.

J. E.

OOZ KRANJ JE GOSTILA DELEGACIJO IZ CELOVCA

Konec aprila je Območna obrtno-podjetniška zbornica Kranj na pobudo dr. Karla Podlibniga, gostila delegacijo upokojenih direktorjev in vodij oddelkov Gospodarske zbornice iz Celovca.

Uvodoma je prisotne nagovoril g. Aleksander Bizjak, predsednik OOO Kranj, v nadaljevanju pa jim je direktorica Janja Erjavec predstavila kranjsko zbornico in gorenjsko gospodarstvo ter poudarila, da je gospodarstvo eno ključnih področij, ki lahko krepi medregijsko povezovanje in ustvarja nove priložnosti za rast in razvoj. Obisk predstavnikov gospodarstva iz avstrijske Koroške predstavlja pomemben korak k utrjevanju gospodarskih vezi ter izmenjavi znanja in izkušenj med sosednjima regijama.

Bronasti celjski grb je prejel Miran Rauter

Ob prazniku Mestne občine Celje so 11. aprila na osrednji slovesnosti podelili najvišja priznanja občine za leto 2024. Bronasti celjski grb je za uspešno podjetniško pot, odgovoren odnos do zaposlenih, okolja, poslovnih partnerjev in strank ter vodenje podjetja po najvišjih etičnih standardih je prejel Miran Rauter direktor in lastnik podjetja HERMI, proizvodnja, trgovina, storitve, d.o.o. iz Celja.

Miran Rauter je vodenje družinskega podjetja, ki deluje že skoraj 40 let, prevzel od očeta leta 2002. V mladosti je bil odličen alpski smučar, ki se je udeležil tudi Olimpijskih iger v Lillehammerju leta 1994. Svoja znanja iz športa, kot so delavnost, vztrajnost, reševanje težav, pobiranje po porazih in samozavest, je uspešno unovčil tudi na svoji poslovni poti. Od prevzema do danes je poslovanje še nadgradil, podjetje pa utrdil na mednarodnem trgu. Poleg že prej uveljavljene proizvodnje in montaže komponent strelvodne in prenapetostne zaščite, se podjetje uveljavlja še s kabelskimi policami in lestvami ter z nosilnimi konstrukcijami za sončne elektrarne.

Lani so ustvarili več kot 20 milijonov evrov prihodkov, ponujajo več kot 7500 izdelkov, ki so plod lastnega znanja in razvoja. Registriranih imajo 12 patentov, 12 modelov in deset blagovnih znamk, kar jim daje veliko konkurenčno prednost. So prejemniki mnogih prestižnih priznanj in nagrad, tokrat so prejeli bronasti grb Mestne občine Celje.

Ob prejemu priznanja je **Miran Rauter** povedal: »Počaščen in ganjen sem, da sem prejemnik priznanja, ki ga podeljuje Mestna občina Celje na priporočilo lokalnega podjetništva. Čeprav nagrada nosi moje ime, sem trdno prepričan, da je dokaz skupnega prizadevanja mene in mojih predanih sodelavcev. Skupaj skozi desetletja pišemo zgodbo o uspehu podjetja Hermi, ki ga je pred skoraj 40 leti ustanovil moj oče. Priznanje Bronasti celjski grb 2024 ne označuje le poslovnih uspeh podjetja, temveč tudi našo zavezanost k dobrobiti zaposlenih in njihovih družin ter naš prispevek h gospodarskemu in družbenemu napredku lokalne skupnosti. Delamo dobro in to se

odraža tudi v pozitivnem odzivu lokalne skupnosti. Hvala za zaupanje.«

Blagovna znamka Hermi je sinonim za kakovost, zanesljivost, strankam prijazne storitve in nenehno uvajanje tehnoloških inovacij. Izvažajo v več kot 50 držav skoraj 60 odstotkov svoje proizvodnje.

Z znanjem, dolgoletnimi izkušnjami, profesionalnostjo in inovativnimi idejami zadovoljijo potrebe in želje strank po visoko kakovostnih izdelkih in celovitih rešitvah za širok spekter področij: gradbeništvo, elektro industrijo, telekomunikacije in drugo. Njihovi izdelki med drugim varujejo pred udarom strele številne proizvodne, poslovne in sakralne objekte, družinske hiše, jedrsko elektrarno Krško, kontrolni stolp na letališču Jožeta Pučnika Ljubljana, največjo hidroelektrarno na

Dravi, logistični center v Arji vasi in še bi lahko naštevali.

V podjetju vlagajo v strokovnost in širjenje kompetenc zaposlenih ter skrbijo za zdravo in spodbudno delovno okolje. Zaposleni se neprestano usposabljaajo na področju stroke, zakonodajnih sprememb, človeških virov in vseh aktualnih tematik. So tudi štipenditorji, ki vsako leto razpišejo kadrovske štipendije in tako poskušajo preko prakse graditi večšine in kompetence bodočih sodelavcev. V zadnjem obdobju pa spodbujajo mladostnike tudi s športnimi štipendijami. Z OOO Celje sodelujejo v projektu na temo promocije poklicev in kariernih poti s predstavitevjo poklicev in štipendij.

MAG. TATJANA ŠTINEK,
SLIKA: ROK DEŽELAK

RAZISKOVANJE KARIERNIH POTI V ŠKOFJI LOKI

Pripravljeni na izzive

V četrtek, 18. aprila, so v Šolskem centru Škofja Loka ponovno pripravili informativni dogodek Skupaj gradimo kariere, ki je dijakom in študentom ponudil dober vpogled v svet delovnih izkušenj, dijaškega in študentskega dela ter podjetništva.

Dogodek je izvedel Šolski center Škofja Loka v sodelovanju z OOO Škofja Loka, GZS, GZS-Regionalno zbornico Gorenjske, OZS, Razvojno agencijo Sora, Občino Škofja Loka in Gimnazijo Škofja Loka.

Raznolik program je vključeval predavanja, pogovore z gosti iz podjetniškega sveta ter dal možnost individualnih razgovorov s predstavniki več kot 60 podjetij.

Prvi del dneva je bil namenjen ključnim vidikom pridobivanja prve delovne izkušnje in ustvarjanja prvega vtisa. Specialistka s področja razvoja kadrov v Optiweb, d. o. o., **Klavdija Šernek** je dijakom razložila celoten cikel, ki vodi od iskanja dela do prihoda na prvi razgovor. Dijaki so izvedeli, kako izdelati učinkovit življenjepis ter kako ustvariti pozitiven prvi vtis na razgovoru s potencialnim delodajalcem.

V nadaljevanju so spoznavali sistema dijaškega in študentskega dela. Strokovna direktorica e-Študentskega Servisa **dr. Vesna Milošević Zupančič** je predstavila osnovna pravila in možnosti tega načina dela ter poudarila, kako pomembno

je vedeti več o tej obliki del, da se izognemo morebitnim kasnejšim nesporazumom.

Posebno bogat in interaktiven del dogodka sta bila pogovora voditeljice **Monike Tavčar** z gosti iz sveta podjetništva. Dijaki so imeli priložnost spoznati podjetniške zgodbe in izzive ter se pogovarjati z uspešnimi podjetniki, ki so delili svoje izkušnje in nasvete. Gimnazijce sta obiskala **Nataša Tavčar**, magistra kozmetike, formulatorka izdelkov za nego kože in ustanoviteljica blagovne znamke Gal-Baia, ter **Niki Mesec** z blagovno znamko Mesec slaščice. Dijake Šolskega centra je obiskal **Urban Žargi**, magister strojništva in ekonomije, lastnik in solastnik različnih podjetij, član odbora družbenikov, ki skrbi za strateški razvoj skupine LTH Castings in svetuje upravi. Gostje so izpostavili predvsem pomen vztrajnosti in uživanja v delu, ki ga opravljaš.

Nato je sledila predstavitev vajeniške in šolske oblike srednjega poklicnega izobraževanja, kjer so bodoči dijaki lahko spoznali prednosti praktičnega usposabljanja z delom ter se seznanili z možnostmi, ki jih ponuja ta sistem izobraževanja. Posebne pozornosti je bila deležna tudi bodoča prva generacija nove Tehni-

ške gimnazije Škofja Loka, ki prinaša še več možnosti povezovanja izobraževanja z gospodarstvom.

Dogodek se je zaključil z možnostjo individualnih razgovorov udeležencev s predstavniki podjetij. Udeleženci so prejeli podatke o tehnološko prodornih podjetjih na Škofjeloškem in v regiji ter o možnosti gradnje kariere skupaj z njimi.

Skupaj gradimo kariere je bil dogodek, ki je sedanjim in trenutnim dijakom ter vsem zainteresiranim odprl vrata v svet dela, podjetništva in kariernih priložnosti. Organizatorji si želimo, da bi se takšni dogodki nadaljevali in razvijali, saj so ključni za pripravo mladih na uspešno kariero v prihodnosti.

PETRA DOLENC

Humanitarna akcija slikopleskarjev

Samostojni obrtniki slikopleskarske dejavnosti, člani OOO Murska Sobota so skupaj s svojimi zaposlenimi delavci dva dneva v mesecu aprilu izvedli humanitarno akcijo, v kateri so prepletkali prostore pomoči potrebni družini. Tokrat so z nesebičnim delom pomagali družini Horvat iz Ivancev.

Družini Horvat je lani požar uničil stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje. V tokratni humanitarni akciji so slikopleskarji iz OOO Murska Sobota opravili slikopleskarska in fasaderska dela v izmeri okoli 800 kvadratnih metrov. Ves material, ki so ga porabili v akciji, je donatorsko prispevalo podjetje JUB.

V humanitarni akciji so sodelovali: **Malar PI-ŠT d.o.o.**, Černelavci, Slikople-

skarstvo Dule, **Dušan Barber s.p.**, M. Črnci, Slikopleskarstvo in fasaderstvo Hozjan, **Silvo Hozjan s.p.**, Gančani, Slikopleskarstvo **Simon Juričinec s.p.**, M. Sobota, Slikopleskarstvo Kiki, **Kristjan Kuzma s.p.**, Lipovci, Slikopleskarstvo **Karel Kuzmič s.p.**, G. Slaveči, **Merica d.o.o.**, M. Sobota, Pleskarstvo **Valentina Novak s.p.**, Beltinci in Slikopleskarstvo Pero, **Peter Šalamon s.p.**, Sveti Jurij.

N. Š.

Sodelujoči v humanitarni akciji s predsednico OOO Murska Sobota Verico Banfi.

Sprejem za zmagovalno ekipo

Strokovna služba OOO Murska Sobota, predsednica zbornice Verica Banfi in člani upravnega odbora sekcije kleparjev in krovcev so pripravili sprejem za zmagovalno ekipo 15. državnega prvenstva mladih kleparjev in krovcev, ki je bilo v sklopu letošnjega gradbenega sejma MEGRA v Gornji Radgoni. V konkurenci šestih ekip je v kategoriji pokrivanje poševne strehe z opečno kritino slavila prekmurska skupina iz podjetja Kleparstvo krovstvo Šinko, d. o. o., in LES-PRO, Rok Pošebal, s. p.

Ekipo so sestavljali **Leon Flegar**, dijak strojne šole Šolskega centra Ptuj, ki se izobražuje v vajeniškem sistemu za kleparja-krovca in opravlja praktično delo pri podjetju Šinko, d. o. o.; **Antonija Recek**, kleparka-krovka, zaposlena pri podjetju Šinko, in **Simon Zelko**, ki je zaposlen v podjetju LES PRO in opravlja krovsko-kleparska dela. Mentor ekipe **Ciril Flegar**, klepar-krovec, zaposlen v podjetju Kleparstvo krovstvo Šinko, je s strokovnim vodenjem ekipe in dolgoletnimi izkušnjami prispeval, da so se mladi ta-

lenti izvrstno odrezali. Velja poudariti, da so se v podjetju Kleparstvo in krovstvo Šinko že v preteklosti izkazovali z izjemnimi dosežki na tovrstnih tekmovanjih, temu pa vse od prihoda v Prekmurje izpred nekaj let sledi Savinjančan **Rok Pošebal**. Tako Pošebal kot **Aleksandra Šinko** Kuhar imata naziv mojstra dejavnosti, s katerimi se ukvarjata. Slovesnosti v prostorih murskosoboške obrtne zbornice se je udeležil tudi **Danilo Kacijan**, župan občine Cankova, iz katere prihaja podjetje Kleparstvo in krovstvo Šinko.

N. Š.

Na sliki z leve: Aleksandra Šinko Kuhar, Rok Pošebal, Simon Zelko, Antonija Recek, Leon Flegar, Ciril Flegar in Verica Banfi.

MEGRA, GORNJA RADGONA

Predstavitev gradbenih poklicev

Tudi na letošnjem mednarodnem gradbenem sejmu MEGRA v Gornji Radgoni je OOO Murska Sobota v sklopu projekta Right Skills 4U za obiskovalce višjih razredov pomurskih osnovnih šol ter dve OŠ iz obmejnih madžarskih krajev pripravila predstavitev obrtnih poklicev v gradbeni dejavnosti. Okoli 300 učencev se je seznanilo s poklici zidarja, tesarja, keramičarja, slikopleskarja in strojnika gradbene mehanizacije.

V projektu, ki je bil sofinanciran v okviru Interreg programa Slovenija-Madžarska za obdobje 2021–2027, so sodelovali slovenski in madžarski partnerji – Pomurska gospodarska zbornica, Razvojni center Murska Sobota, Trgovinska in industrijska zbornica županije Zala, Trgovinska in industrijska zbornica Železne županije ter OOO Murska Sobota. Vodja projekta **Renata Stanko**, strokovna sodelavka soboške zbornice, je poudarila, da se na OOO vseskozi zavzemajo, da se mladina v obdobju odločanja za nadaljevanje izobraževanja seznani z obrtnimi poklici, ki jih domače okolje potrebuje,

a so hkrati tudi perspektivni in na daljši rok zagotavljajo življenjsko eksistenco. »V poklicnem usposabljanju imajo sodelujoči partnerji pomembno usklajevalno nalogo v smislu nagovarjanja, usmerjanja in spodbujanja učencev, da jim obrtna dejavnost postane vse bolj aktualna in zanimiva pri izbiri njihovih poklicev. Zato naši člani obrt predstavljajo tudi

med učenci na šolah in jih vabijo na ogled poslovnih procesov v lastne obrate,« je izpostavila Renata Stanko.

V notranjih prostorih sejmišča sta poklic zidar predstavila **Uroš Šeruga**, samostojni podjetnik iz Puconcev, in **Alojz Hajdinjak**, direktor podjetja Gradbeništvo iz Sv. Jurija. O poklicu tesarja sta obširno spregovorila **Alojz Zadavec**, samostojni podjetnik iz Beltincev, in **Rok Pošebal**, samostojni podjetnik iz Večeslavcev. Podjetje Varis iz Lendave se ukvarja tudi s keramičarsko dejavnostjo, zato je o tovrstnem poklicu razglabljal njihov predstavnik **Matej Furlan**. Najbolj številno zasedbo pri predstavitvi poklicev so imeli prekmurski slikopleskarji: **Tomo Marič** (Malar PI-ŠT, d. o. o.), **Dušan Matjašec** (Merica, d. o. o.), **Valentina Novak**, samostojna podjetnica iz Beltincev, **Peter Šalamon**, samostojni podjetnik iz Svetega Jurija, ter njegov sin **Luka**, dijak

Srednje gradbene šole Maribor, ki bo pridobil izobrazbo 5. stopnje iz slikopleskarske dejavnosti. Zainteresirani prisotni učenci so se ob predstavitvi preizkusili tudi v navedenih poklicih, slikopleskarji in keramičarji pa so še poskrbeli za tekmovalne v ročnih spretnostih.

Na zunanjem sejmskem prostoru je podjetje Pomgrad iz Murske Sobote predstavilo poklic strojnika gradbene mehanizacije.

NIKO ŠOŠTARIČ

LOGATEC

Največja zastava

Občina Logatec je skupaj z Odborom za postavitve slovenske zastave ter logaškimi obrtniki in podjetniki pod okriljem Območne obrtno-podjetniške zbornice Logatec pred tremi leti začela projektne aktivnosti za postavitve droga za slovensko zastavo, ki bo največja v Sloveniji in bo ponosno plapolala na najvišjem vrhu logaške kotline, Sekirici.

Sredi aprila letos so obrtniki izvedli še zaključne gradbene aktivnosti za postavitev 50-metrskega droga – prevoz elementov na lokacijo, sestavljanje različnih delov droga, inštaliranje in zagon motorja, druga elektroinštalacijska dela ter dvig droga. Svečano odprtje in dvig zastave pa je predviden junija, v času dneva državnosti.

DEJAN ŠRAML

POIŠČITE NOVE POSLOVNE PARTNERJE

Mednarodno poslovno srečanje

Connect2Slovenia

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v partnerstvu s SPIRIT Slovenija, Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenija, Advantage Austria Ljubljana in partnerji Evropske podjetniške mreže tudi na letošnjem sejmu MOS organizira Mednarodno poslovno srečanje Connect2Slovenia, ki bo v četrtek, 19. septembra 2024, v Modri dvorani celjskega sejmišča.

ganjih, redno preverjanje in preizkušanje varnostnih mehanizmov, finančno zavarovanje za primer poslovne škode ter ustrezen odziv na morebiten varnostni incident.

Na panelu bo predstavljena tudi nova Direktiva EU 2022/2555 o ukrepih za visoko skupno raven kibernetске varnosti v Uniji (Directive on the Security of Network and Information Systems – direktiva NIS 2), ki je začela veljati januarja 2023 in je razširitev Direktive EU 2016/1148 (NIS) iz leta 2016. Z novo di-

Dogodek je namenjen malim in srednje velikim podjetjem ter start up podjetjem, ki proizvajajo izdelke in nudijo storitve ter inovativne rešitve na področju rešitev/tehnologije za industrijo 4.0 (pametni stroji, roboti, pametna logistika, kibernetška varnost), digitalizacije, avtomobilске industrije, kovinske industrije, električne energije in elektronike, mobilnosti, prometa in logistike, raziskav, razvoja in prenosa tehnologij.

V dopoldanskem delu bo organiziran **panel na temo kibernetске varnosti podjetij**, na katerem bodo strokovnjaki predstavili učinkovito obvladovanje kibernetških groženj in ključne korake in ukrepe za izboljšanje kibernetске varnosti v podjetjih. Med ukrepi, ki zagotavljajo višjo raven kibernetске varnosti, so zagotovo jasna digitalna strategija, ki med drugim zajema podrobno poznavanje organizacije podjetja, izobraževanje vseh zaposlenih v podjetju o kibernetških tve-

SPLETNI SEMINARJI EVROPSKE PODJETNIŠKE MREŽE

VSTOP NA GLOBALNE TRGE

Evropska podjetniška mreža organizira serijo brezplačnih spletnih seminarjev za zagotavljanje ključnih tržnih informacij in informacij o regulativnih zahtevah, ki podjetjem pomagajo pri širitvi na hitro rastoče trge v Aziji, Afriki in Ameriki. Serija spletnih seminarjev z naslovom Vstop na globalne trge podpira mala in srednje velika podjetja ter zagonska podjetja pri inovacijah in širitvi v omenjenih globalnih trgih. Spletne seminarje vodijo strokovnjaki različnih služb Evropske komisije in Evropske podjetniške mreže kot največjega svetovnega ponudnika poslovnih storitev.

Aktualni spletni seminarji:

- **20. junij** od 16.00 do 17.00: Poslovanje v ZDA – kaj morate vedeti o ekosistemu na področju bioloških znanosti v ZDA
- **18. julij** od 16.00 do 17.00: Poslovanje v ZDA – kaj morate vedeti o zaposlovanju in človeških virih v ZDA
- **19. september** od 16.00 do 17.00: Poslovanje v ZDA – kaj morate vedeti o uvoznih carinskih vprašanjih v ZDA
- **17. oktober** od 16.00 do 17.00: Poslovanje v ZDA – kaj morate vedeti o ameriških pravilih o priseljevanju

Podroben program spletnih seminarjev in prijava je dostopna na spletni strani <https://een.ec.europa.eu/webinar-series-embracing-global-markets>.

rektivno NIS 2 želi Evropska unija doseči visoko skupno raven kibernetске varnosti, dodatno izboljšati kibernetско odpornost in odzivnost v primeru varnostnih incidentov v vseh državah članicah EU in unije kot celote. Zahteve direktive NIS 2 bodo v nacionalno zakonodajo prenesene z novelo Zakona o informacijski varnosti (ZInfV), ki naj bi ga Slovenija sprejela do oktobra 2024.

V popoldanskem delu pa bodo v živo potekali vnaprej dogovorjeni individualni poslovni sestanki s podjetji, na katerih boste lahko delili vaše poslovne ponudbe in povpraševanja z ostalimi udeleženci dogodka, načrtovali sestanke pred in med dogodkom ter pridobili dostop do novih stikov in ustvarili plodovita sodelovanja.

Dogodek bo kot vselej odlična priložnost za podjetja, ki iščejo nove poslovne partnerje, kupce in dobavitelje ter nove nabavne vire. Zagotavlja tudi priložnosti za mreženje, izmenjavo dobrih praks, razvijanje idej o novih projektih in navezovanje stikov za izvedbo le-teh ter navezovanje novih poslovnih kontaktov neposredno s slovenskimi in tujimi podjetji.

Dodatne informacije o dogodku dobite na OZS pri Edini Zejnic (01 58 30 586, edina.zejnic@ozs.si)

E. Z.,

SLIKA: ALEKSANDAR DOMITRICA

Dodatne informacije:

Obrotno-podjetniška zbornica Slovenije

Enterprise Europe Network

T. 01 58 30 586 | een@ozs.si

www.ozs.si/tuji-trgi | https://een.si

https://een.ec.europa.eu

AKTUALNI POSLOVNI DOGODKI

Enterprise Europe Network letno organizira različne poslovne dogodke z namenom širjenja znanja in mreženja. Dogodki nudijo podjetjem nove poslovne priložnosti in promocijo podjetja ter širjenje znanja. V nadaljevanju so navedeni dogodki v tujini. Aktualni dogodki so objavljeni na: <https://een.ec.europa.eu/events>.

• **FIMMA – Maderalia B2B Encuentro Empresarial** (14. in 15. maj, Valencia, Španija)

<https://fimma-maderalia-b2b-encuentro-empresarial.b2match.io/>

Dogodek bo potekal v okviru sejma FIMMA - Maderalia, ki je eden izmed vodilnih mednarodnih sejmov za dobavitelje v industriji pohištva, lesarstva in dekoracije. Udeležba na tem dogodku omogoča izjemno priložnost za razširitev mreže profesionalnih stikov in dostop do najnovejših informacij ter trendov v lesarski in pohištveni industriji.

• **Automotive Forum Lithuania 2024** (16. maj, Vilna, Litva)

<https://www.automotiveforum.lt/components/38263/p8OuvthVfhuL>

Dogodek bo pokrival širok spekter tem, od razvoja novih materialov do inovacij v električnih vozilih in avtonomni mobilnosti. Udeležba je zanimiva za vse, ki želijo biti na tekočem z najnovejšimi dosežki in priložnostmi v avtomobilski industriji.

• **IoT Solutions World Congress 2024** (21. do 30. maj, Barcelona, Španija)

<https://iot2024-accio.b2match.io/>

Kongres je osredotočen na inovacije v internetu stvari (IoT) ter njegovo aplikacijo v industrijskih in komercialnih okoljih. Kongres pokriva tematike od umetne inteligence, digitalne transformacije, industrijskega interneta, do varnosti in zasebnosti podatkov.

• **INTARG® 2024** (21. in 22. maj, Katowice, Poljska)

<https://intarg2024.b2match.io/>

Ta mednarodni sejem inovacij je namenjen povezovanju izumiteljev, raziskovalcev in podjetnikov z industrijskimi partnerji, vlagatelji in strokovnjaki za komercializacijo tehnologij. Sejem bo zajemal širok spekter industrij, vključno z energijo, okoljevarstvom, medicino in ICT.

• **VIII Solar Energy Business Mixer 2024** (27. do 29. maj, Varšava, Poljska)

<https://viii-solar-energy-business-mixer.b2match.io/>

Ta dogodek je specifično zasnovan za spodbujanje poslovnih srečanj in mreženja med ključnimi akterji v solarni energetske industriji.

• **Textile Connect 2024** (29. in 30. maj, Vilna, Litva)

<https://textileconnect24.b2match.io/>

Dogodek je namenjen spodbujanju povezovanj med podjetji v tekstilni in modni industriji. B2B sestanki bodo omogočali neposredno interakcijo z dobavitelji, kupci in potencialnimi partnerji iz različnih držav.

• **Matchmaking IGC 2024** (30. maj, Reykjavik, Islandija)

<https://www.b2match.com/e/matchmaking-igc-2024>

Dogodek je osredotočen na spodbujanje sodelovanja in mreženja med podjetji in organizacijami, ki delujejo v geotermalni industriji.

MODNO KROJAŠTVO ANDREJ ŠMIGOC, D. O. O., SPUHLJA PRI PTUJU

Oblačila, prilagojena ljudem in dogodkom

Svečane obleke, različne uradne uniforme, društvene uniforme, uniforme za javna podjetja, pihalne orkestre, medicinsko osebje, gostinstvo, narodne noše, lastna blagovna znamka srajc in še bi lahko naštevali izdelke, pod katere se podpisuje družina Šmigoc s svojimi sodelavci.

Temelje krojaštva Šmigoc je leta 1969 postavil **Konrad Šmigoc**, ki je po mojstrskem izpitu stopil na samostojno pot obrtništva. Začetki so bili težki, saj ni bilo na izbiro materialov in strojev, ki bi olajšali delo. Vendar so bili izdelki že takrat izdelani zelo kvalitetno, kar je pomenilo, da je bil Konrad eden najbolj iskanih in cenjenih krojačev na Ptujskem.

Z leti je podjetje raslo, potrebne so bile dodatne zaposlitve in novejša tehnologija. Očetu se je hitro pridružil sin **Andrej Šmigoc**, ki ga je po opravljenem mojstrskem izpitu tudi nasledil in je trenutno na čelu podjetja. Tudi Andrejev sin **Dejan** ni veliko razmišljal o svoji karieri. Pridružil se je očetu in danes z rokami in idejami prispeva k uspešnemu poslovanju podjetja.

Prav tako je v podjetju zaposlena Andrejeva žena Tatjana, ki opravlja računovodske storitve. Dejanova partnerka Sabina pa skrbi za marketing. Obe izhajata iz družin z dolgoletno obrtniško tradicijo.

V krojaštvu Šmigoc zašijejo svečana ženska in moška oblačila, ob tem pa veljajo za eno od vodilnih podjetij v Sloveniji za izdelavo uniform. Že Konrad je šival uniforme za avtobusna podjetja in gostinstvo, danes pa šivajo za policijo, vojsko, pilote in stevardese, lovce, gasilce, ribiče, čebelarje, pihalne orkestre, medicinsko in gostinsko osebje, izdelujejo pa tudi narodne noše.

V zadnjem obdobju so ponudbo razširili tudi na športni program (blagovna znamka Adrenalin) oziroma delovna oblačila, ki jih prilagodijo potrebam posameznega podjetja, jih barvno uskladijo, predvsem pa poskrbijo, da so kakovostna, funkcionalna in udobna.

Pri delu pogosto sodelujejo z domačimi in tujimi oblikovalci, na primer Leo Pisani, Barbaro Plavec, Milanom Gačanovičem in Alanom Hraniteljem.

Kot povesta Andrej in Dejan Šmigoc je pri poslu, sploh pa v tekstilni panogi, najbolj pomembno, da se znaš prilagaja-

ti in da vztrajaš. Poleg tega pa zelo veliko štejejo ljudje. V krojaštvu Šmigoc jih je skupaj s kooperanti okrog 30. Andrej in Dejan sta zelo zadovoljna z njimi in se trudita, da so odnosi v podjetju na visoki

ravni spoštovanja in kolegialnosti. Sama sicer skrbita predvsem za organizacijo dela, a zelo pogosto se jim pridružita tudi za stroji v delavnici, kar ti še posebej cenijo. Ker domačega kadra primanjkuje, sta vesela, da so blizu meje in si pomagajo z delovno silo s Hrvaške, sicer pa povesta, da še nihče od zaposlenih nikoli ni dal odpovedi, najstarejši je pri njih že 51 let.

EVA MIHELIČ

SLIKE: ARHIV KROJAŠTVA ŠMIGOC

Ustvarjalka klobukov

Špela Strašek je mlada Celjanka, oblikovalka in lastnica znamke Boho headwear, ki ponuja ročno izdelane klobuke ter druge dodatke za lase. Po izobrazbi je diplomirana sociologinja, ki jo je strast do mode privedla do raziskovanja oblikovanja in izdelave pokrival in dodatkov za lase.

Znanje izdelave klobukov po tradicionalnih postopkih si je pridobivala pri sosedu obrtniku – klobučarju gospodu Tomažinu. Veščin izdelovanja sodobnih pokrival t.i. fascinatorjev pa se je naučila pri največjih mojstrih londonskega tedna pokrival London Hat Week, ki imajo ogromno znanja iz tega področja.

Špela Strašek: »Vedno me je fasciniralo, kako imajo lahko pokrivala moč, da človeka spremenijo, mu dodajo zgodbo in piko na i videzu.«

Navdušujeta jo teatralnost in drznost kombinacij. Navdihujejo jo barok, čipke, okraske in razkošje, seveda pa tudi ena izmed prvih dam Coco Chanel, ki je bila znana po svojih elegantnih in edinstvenih klobukih. Že peto leto izdeluje po naročilu pokrivala in naglavne trakove in za vse priložnosti.

Pri njenih prizadevanjih jo podpira lokalno okolje s predstavitvijo v FB rubriki Mladi obrazi Celja, saj je ustvarjalka, ki ohranja in obuja klobučarsko obrt. Svoje klobuke je že trikrat razstavljala na prestižni mednarodni razstavi klobukov London Hat Week (leta 2018 se je predstavila s klobukom, ki vsebuje ročno narejeno idrijsko čipko in broško v obliki človeške ribice, posuto s kristali Swaro-

vski) in na najbolj vidnih dogodkih za klobučarje Royal Ascot. Njene kreacije lahko vidimo tudi na Ljubljana Fashion Week in MOS-u. Prepoznalo jo je tudi širše okolje, saj je njeno delo letos predstavljeno z intervjujem v mednarodnem časopisu Frankfurter Allgemeine Zeitung.

Špela meni, da je znanje obrtnih poklicev izredno dragoceno in bi ga morali bolj negovati, ter poskrbeti, da tovrstne obrti ostanejo žive. Prav iz tega vzroka sodeluje v projektu OOO Celje na temo promocije poklicev in kariernih poti. Prijavila se je tudi na mednarodni razpis World Crafts Council Europe, ki je namenjen temu, da se širši javnosti približa delo obrtnikov, njihovo ustvarjanje in se širi zavedanje o njihovi edinstvenosti. Bila med izbranimi projekti 220 prijaviteljev iz 39 držav in edina iz Slovenije. Tako je v okviru mednarodnega dogodka Evropski dnevi umetnostne obrti 2024 z evropskimi finančnimi spodbudami in v sodelovanju z Zavodom Celeia Celje v soboto 6. aprila 2024 pripravila

Špela Strašek je mlada Celjanka, oblikovalka in lastnica znamke Boho headwear, ki ponuja ročno izdelane klobuke ter druge dodatke za lase.

Špela se trudi, da bi bila njena obrt uvrščena v nesnovno kulturno dediščino Slovenije.

predstavitev klobučarske obrti in izvedla delavnico predelave starih klobukov v nov naglavni modni dodatek. Delavnica je bila namenjena vsem tistim, ki so želeli spoznati to obrt in se preizkusiti v oblikovanju pokrival. Udeleženci so tako lahko spoznali tradicionalne in moderne tehnike oblikovanja pokrival in si po svojih željah transformirali star klobuk v nov dodatek za lase. Tovrstni pristop spodbuja kreativnost, ročne spretnosti, koncept trajnosti in re-uporabe dodatkov

MAG. TATJANA ŠTINEK,
SLIKI: ANA SAJOVIC PHOTO

30 LET PODJETJA MRGOLE D.O.O., TELČE

Orali so ledino prvih zasebnih linijskih avtobusnih prevozov

Minilo je 30 let, odkar je avtobus dijake prvič odpeljal s Telč, skozi Šentjanž in Mokronog do Novega mesta, s tem pa se je začela tudi uspešna zgodba podjetja Avtobusni prevozi Mrgole, ki danes z modernim voznim parkom izvaja vrsto linijskih in številne turistične avtobusne prevoze. So naše tipično obrtno družinsko podjetje, ki je začelo zelo skromno, se uporno razvijalo in rastlo, danes pa ga uspešno vodi že druga generacija.

Dejavnost je začel oče **Jožef Mrgole**, ki je marca 1994 stopil na samostojno obrtno pot, dlje časa je razmišljal o odločitvi in na koncu le pustil redno službo voznika ter na veliko veselje številnih dijakov vzpostavil redno dijaško avtobusno linijo za Novo mesto. Pri odločitvi mu je bila v veliko oporo in pomoč žena **Zvonka Mrgole**, ki je poleg svoje službe skrbela še za urejenost avtobusa, organizacijo dela in urnikov ter številnih drugih opravil v domačem podjetju.

Prvi avtobus in prva linija

Čeprav je bilo dijakov veliko in potrebe prevozov nujne, so monopolna javna podjetja zasebnikom nasprotovala, veliko ovir pa so predstavljale tudi druge javne organizacije ter inšpekcija in policija. Očetu Jožefu to ni bilo sprejemljivo, nikomur ni predstavljal konkurence, saj rednih linij pri njih sploh ni bilo, pa tudi

ljudje v okoliških odročnih krajih so bili nad tem, da bodo končno imeli redno avtobusno povezavo s svetom, seveda navdušeni. Zato je uporno oral ledino in ob podpori območne obrtne zbornice iz Sevnice, njene sekcije za promet in Občine Sevnica ter v družbi kolegov avtobusnih prevoznikov uspešno sooblikoval pogoje za uspešen zagon zasebnih linijskih prevozov.

Razvoj podjetja in turizem

Dejavnost pa se je tudi doma v podjetju hitro razvijala, med tednom so vozili dijake, kmalu pa so sledili tudi drugi potniki. Prvi avtobus zato ni več zadoščal in vozniki so začeli širiti, s tem pa so prihajali tudi prvi zaposleni vozniki. Ob koncih tedna so opravljali turistične prevoze, sprva za lokalna društva, kasneje pa vedno več in več turističnih izletov. Danes imajo v podjetju šest velikih av-

tobusov, štiri manjše in en kombi, redno zaposlujejo deset voznikov in več pogodbenih sodelavcev.

Prevzem mlajše generacije

Ko se je oče upokojil so domača obrt preoblikovali v podjetje, vajeti pa so v svoje roke enakovredno prevzeli sinova **Andrej** in **Damjan Mrgole** ter hči **Mateja Barič**. Vsi trije ostajajo zvesti osnovni dejavnosti in aktivno opravljajo voznikiški poklic, Andrej pa poleg tega največ vodi tudi poslovanje, Damjan skrbi za vozni park, Mateja pa za stike s strankami in vrsto drugih opravil. Ostajajo tudi zvesti svoji stanovski organizaciji OZS in aktivno sodelujejo pri delu Odbora avtobusnih prevoznikov pri Sekciji za promet OZS ter s tem tako še naprej pomagajo pri razvoju stroke.

Ob jubileju v nove prostore

Ob praznovanju so pripravili atraktivno razstavo tehničnega in slikovnega materiala zgodovine podjetja ter gostom predstavili svoj današnji vozni park. Zelo veseli so tudi nove pridobitve, nakupa sosednje domačije, kjer so uredili parkirna mesta, v celoti pa so restavrirali tudi velik spomeniško zaščiten kozolec, ki bo v bodoče služil kot poslovni prostor.

S svojimi avtobusi so prevozili vso širšo Evropo, od Španije na zahodu, Sicilije, Grčije in Turčije na jugu, pa do Škotske, Irske in Norveške na severu ter daljne Rusije na vzhodu. Veseli so, da so potovanja vedno potekala varno, srečno in brez večjih težav, mi pa jim zaželimo, da bi jih sreča spremljala tudi pri vseh nadaljnjih poteh.

ANTON ŠIJANEC

Andrej, Mateja, Zvonka, Jožef in Damjan Mrgole ob praznovanju jubileja svojega družinskega podjetja.

Bigstock

								MEDEL SVETEL TRAK NA NEBU, MNOŽICA ŠIBKIH ZVEZD		AVTOMO- BILSKA BATERIJA	VRH GORE (NAREČNO)	FRANC. MESTO OB REKI LOARI	VZDEVEK SLAVKA ŠORNA	MEDENO PECIVO V OBLIKU SRCA	STAR IZRAZ ZA KIS	
								PRIPRAVA ZA RAV- NANJE, REGU- LATOR								
								APNENEC ZRNASTE ZGRADBE. OOLIT								
								STRUPENE GOBE Z OBROČ- KOM NA BETU								
								MANJŠI ODPADEK					AUDIJEV KUPE ZLAT KOVANEC			
								TRDOGLAV LESNI HROŠC					NAŠ LETALSKI PIONIR (EDVARD)	ŽUŽELČJA TIPALKKA		
								SIMBOL ZA ALUMINIJ			NEZADO- VOLJNEZ LJUDSTVO BREZ PRAVIC					
								RUSKI VLADARSKI NASLOV				MADŽAR. POLITIK (BELA) JUŽNOAM. RIBA				
								PRISTAŠ DRŽAV- NEGA SOCIA- LIZMA								
								SODNIŠKI PROCES NAS NEKDANJI POLITIK								
VELIKA ŽELJA STORITI KAJ NEPRI- MERNEGA ALI NEDOVO- LJENEGA	SMUČAR, KI DRVI PO STRMINI	LEPO- PISJE	SEČNINA	ENAKI ČRKI S STREŠICO	MORALA, ETIKA	SOL DUŠI- KOVE KISLINE JURCEK							ANTON NOVAČAN ZADNJE PREDIVO			
									DELOVNI SESTANEK	POMEMB. EVROPSKA REKA NAJVEČJI GR. OTOK						
SMER POHODA Z NATANČ- NIM NAČRTOM								PLOŠČATA RIBA TELE- VIZIJKKA (ERIKA)					NEKDANJA RTV VODI- TELJICA	PRE- GLEDNO UREJENA ZBIRKA LISTKOV		
NAS FILOZOF (ANDREJ)				ESTETSKI UREJE- VALEC HR. PEVKA (KSENIJA)							NEVARNA BOLEZEN SRBSKA IGRALKA (EVA)					
GLAVNO MESTO UKRAJINE						NAČRTNA VZREJA KONJ										
ŽELATINA IZ MORSKIH ALG					IME ČEŠKIH KRALJEV	GORA V TOSKANI PEVEC YOUNG							DOKTOR KOST GOLENICA (ANATOM.)			
SOGLAS- NIKA V BESEDI ČARA				POLITIK ADENAUER TENIŠKI LOPAR					RADIOAKT. ELEMENT EST. OPER- NA PEVKA (EVE)							
ELIPSOID, KI NASTANE Z VRTE- NJEM ELIPSE OKOLI OSI	VRLINA, ODLIKA CUT ZA ZVOCNE DRAZLAJAJE					TAJSKA REKA NORV. PESNIK (PETTER)				AVTOR MIKLOVE ZALE (JAKOB)	BALETNI PLESALEC IN KOREO- GRAF OTRIN					
								LIT. ZGO- DOVINAR (ALOJZIJ)				KIJ, TOLKAČ				
								BIBLIJSKI OČAK								
FIGURA, PODOBA				NAŠA IGRALKA (MARJANA) DANIEL ORTEGA								OTOK V FRANC. IMENIH SIMBOL ZA NIKELJ				
PTICA IZ DRUŽINE ROPARIC						KDOR IMA SKUPAJ S KOM ISTO IME										
STARO- EGIPČAN. KRAVJA BOGINJA						URIN				VZDEVEK PEVKE TINE GAČNIK						

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravico do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitel računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - NOVO – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

PRODAM STROJE IN NAPRAVE za izdelovanje gumijastih škornjev s filc podlogo. Informacije po tel. 031 640 538. Šifra oglasa: 24-02-002

PRODAM RAZNO GOSTINSKO opremo, 50 kosov - masivne klopi, mize, stoli, razni roštilji, zaradi zaprtja lokala. Informacije po tel. 040 688 777. Šifra oglasa: 24-02-003

COPIA BIRO d.o.o. - prodaja, servis in vzdrževanje Canon tiskalnih naprav: tiskalniki, multifunkcijske naprave, ploterji, produkcijske naprave in skenerji. Nudimo programske rešitve za centralizacijo tiskanja in dokumentni sistem. Informacije po tel. 01 242 58 14, e-pošta: prodaja@copia-biro.si, www.copia-biro.si. Šifra oglasa: 24-02-004

VSE ZA HIDRAVLIKO, PNEVMATIKO IN INDUSTRIJO. Izdelava cevi po naročilu. Delavnica na terenu. Cevi za odsesavanje, hidravlične cevi, priključki, ventili, črpalke, pripravne enote, akumulatorsko orodje, maziva, hitro in kvalitetno. Informacije po tel. 02 883 8690. Šifra oglasa: 24-02-005

PRODAMO ODLIČNO OHRANJENE hidravlične škarkarje Jelšingrad MG 3100/635, letnik 1984. Več informacij po e-pošti: tomas.puc@siol.net. Šifra oglasa: 24-02-006

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIJ, TESTENINARIJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 24-02-001

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam **pošljite dokumente o vaši registrirani dejavnosti.**

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v **junijski Obrtnikovi borzi** je **24. maja 2024.**

NAROČILO NA REVIJO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- navadni pošti na naslov: OZS, Celovška c. 71, 1000 Ljubljana

Informacije po tel. 070 401 802, e-pošta: vesna@rehar.com Šifra oglasa: 24-03-003

OBRTNE STORITVE

FOTOGRAFSKE STORITVE - nudimo profesionalno izdelavo poslovnih portretov, produkcijskih fotografij in fotografiranje dogodkov. slikaj.se Uroš Abram s.p., PE Jesenice, Cesta železarjev 2, e-p: info@slikaj.se, tel. 051 660 419. Šifra oglasa: 24-03-001

NUDIMO: špedicijske storitve, logistiko, vulkanizirno za tovorna vozila, hidravlične cevi, avto klima. Informacije: Laptrans prevozi d.o.o., Veliki Gaber 109, 8213 Veliki Gaber, tel. 041 799 296. Šifra oglasa: 24-03-002

LASERSKI RAZREZ PLOČEVINE: nudimo različne storitve za obdelovanje kovin - razrez, krivljenje, varjenje, peskanje, prašno barvanje, hitra in natančna izdelava, enostavne in cenovno ugodne rešitve za vaš izdelek. Zagotovljena tehnična pomoč strankam.

PROFISERVIS d. o. o. - prodaja, servis, najem in vzdrževanje tiskalnikov, multifunkcijskih naprav, računalnikov, skenerjev. Reševanje podatkov iz SSD. Brother, Canon, HP, Epson, Asus, Lenovo, Dell, Acer ... Informacije po tel. 0590 42 800, e-pošta: prodaja@profiservis.si, www.profiservis.si Šifra oglasa: 24-03-004

PESKANJE kovinskih elementov, šasij, starodobnikov, konstrukcij, možnost lakiranja in razne obnove vozil, gradbenih in komunalnih strojev. Informacije po e-pošti: avtoservismilakar@gmail.com in tel. 051 636 083. Šifra oglasa: 24-03-005

UREJANJE VRTOV IN PARKOV! Nudimo celostno storitev na področju načrtovanja, zasaditve in vzdrževanja zelenih površin ter okolice. Povpraševanja in informacije: Terrapevt, d. o. o., Lipe 13, 1000 Ljubljana, tel. 041 373 604. Šifra oglasa: 24-03-006

Ročni paletnik

- nosilnost: **2500 kg**
- dolžina vili: **1150 mm**
- tovorna kolesa: **POLYURETAN (PU)**
- krmilna kolesa: **GUMA**
- neto teža: **71 kg**

Slika je simbolična.

Cena samo 270 € brez DDV

Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

www.ika.si

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

**OSEBNA DVIGALA
TOVORNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VISEČI FASADNI ODRI**

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

MATERIAL

• pleksi izdelki po naročilu
• svetlobne kupole • varnostna ogledala

**PLEKSI OBLIKUJEMO
s svojim stilom**

POSplastika
T +386 1 837 10 33
www.pos-plastika.si/trgovina

KOLESA ZA TRANSPORTNE VOZIČKE: popolna izbira transportnih koles za vse namene: pohištvena, krom svetleča zaščita, Inox elektro polirani AISI 304, antistatika, temperaturno odporna kolesa (-70 stopinj C do +400 stopinj C) za pekarne in kadilnice, kolesa z brezledno površino, kolesa za večje obremenitve in kolesa za čistilne stroje. Dodatni popust pri večjih količinah, kolesa so na zalogi (kratki dobavni roki) in brezplačna dostava na vaš naslov. Nudim svetovanje in pomoč pri izbiri. Informacije po tel. 040 990 011, Perko Jože in na www.kolesa.net Šifra oglasa: 24-01-001

VSE IZ PLEXI STEKLA

► plošče, bloki, cevi, palice, profili, krogle, kupole, ... ► mehanska in termična obdelava plexi stekla

T: +386 1 281 11 47
info@pecenko.com
www.pecenko.com

pečenko.

PRAŠNE BARVE Iba Kimya za prašno lakiranje. Poliestri fasadne kvalitete, z Qualicoat/GSB certifikatom, gladka/groba struktura. Odlična kvaliteta in brezplačna dostava v 1-2 dneh na vaš naslov. Več informacij na www.iba.com, e-pošta: ibakimya.slo@gmail.com, tel. 031 888 289. Šifra oglasa: 24-01-002

Registrirajte se na naši spletni strani
www.pigo.si

Čaka vas
DODATNIH 10 % POPUSTA
na vse artikole, ki niso v akciji!
V košarici uporabite kodo za popust in
popust se bo odštel!
KODA ZA POPUST: OZS-10

POSLOVNE STORITVE

VRHUNSKA KULINARIKA, fine dining, čudovit ambient, catering pogostitve, poslovni in protokularni dogodki, možnosti seminarjev, poročna slavlja. Restavracija Nova Rajngla, Rajngla d. o. o., Preserje 9/a, 3314 Braslovče. Informacije po tel. 041 721 299. Za vse člane Obrtno-podjetniške zbornice - 5 % popusta pri koriščenju storitev. Šifra oglasa: 24-04-002

DOBER OKUS ŠTEJE, domače pristno bučno olje pa je pika na i vsake izbrane jedi. Jeruzalem SAT - Štajersko prekmursko bučno olje Slovenija najdete v vseh večjih trgovinah ali v spletni trgovini: www.oljarne-je-ruzalem.si, tel. 02 713 48 52. Izberite dožveto in praktično darilo, po katerem si vas bodo zapomnili. Šifra oglasa: 24-04-003

NAČRTOVANJE IN IZDELAVA TISKANIH VEZIJ in manjših elektronskih krmilij. Prilagodite rešitev vašemu unikatnemu izdelku ali projektu. Informacije po tel. 040 501 114, e-p: gkobetic@gmail.com Šifra oglasa: 24-04-005

RAČUNOVODSKI SERVIS nudi strokovno opravljanje računovodskih storitev za podjetja in družbe. Prednosti: osebni pristop, odzivnost, ugodne cene, fleksibilen delovni čas. Preprosto pokličite po tel. 051 332 742, Natalija Geček s.p., Ramovševa 47, Ljubljana. Šifra oglasa: 24-04-001

TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravnih zelišč Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlajuu: maj - 8., 9., 10., 11. in 12., delovni čas: delavnik od 8h - 13h in od 15h - 18h, nedelje in

prazniki od 8h - 13h. Informacije in naročila po pošti, tel. 04 531 83 40, 051 649 793. Šifra oglasa: 24-05-001

ZANESLJIVA DOBAVA INDUSTRIJSKIH KRP za čiščenje v proizvodnji, delavnicah, čistilnih in biro servisih ... Reciklirane krpe iz bombaža, trikoja in frotirja, embalarane po 10 kg. Naročila: BRA.IN.TRADE, Čepin s. p., e-pošta: info@2-bi.eu, tel. 041 694 653. Šifra oglasa: 24-05-002

PODJETJE BERTIS nudi paste za roke priznane proizvajalca MACO za odstranjevanje vseh vrst trdovratne umazanije kot so: olje, masti, katran, bitumen, silikon, lepilo, lak. Informacije in naročila na: www.bertislesce.si ali e-p: bertis.lesce@gmail.com Šifra oglasa: 24-05-003

NEPREMIČNINE

V ZALEDJU ISTRE prodam zazidljivo parcelo v izmeri 1.800 m². Informacije po tel. 040 688 777. Šifra oglasa: 24-07-001

RAZNO

BOSCH SERVIS v Ljubljani išče vestnega delavca za servisiranje gospodinskih aparatov na terenu. Željene izkušnje oz. izobrazba elektro smeri, izpit B kategorije, slovenski jezik. Prošnje z življenjepisom pošljite na: zaposlitev@skerjanc.si, tel. 041 380 100, Škerjanc Co. d.o.o. Šifra oglasa: 24-09-003

PRODAM TURISTIČNO AGENCIJO na Ptuj. Več informacij po tel. 041 662 504. Lijana Valentin, EUROPA PARTNER d. o. o. Šifra oglasa: 24-09-005

M & I ZOBOZDRAVSTVO - Podmilščakova 19, Bežigrad - brezplačni prvi pregled, brezplačna parkirišča, vse na enem mestu: implantanti, All-on-4, porcelanske fasete, mostički, prevleke, ortopani, zdravljenje parodontalne bolezni, proteze, bele zalivke, laserska terapija, beljenje, zdravljenje zobnih korenin, kirurgija, ustna higiena. Telefon 051 611 613, spletna stran: mi-zobozdravstvo.si Šifra oglasa: 24-09-006

PRODAM PATENT za leseno miselno družabno igro za vse generacije »Slepi zajček na šahovskem polju«. Igra bistri možgane in plemeniti duha. Zanimirani pokličite po tel.: 041 396 424, Jožef Borštnar. Šifra oglasa: 24-09-007

PRODAM DIGITALNI KLAVIR (Yamaha digital piano P - 515) z vso potrebno dokumentacijo in dodatnim, četrtim pedalom. Klavir je bil kupljen decembra 2018 in v uporabi le kratek čas. Cena: 1.250 €. Lokacija: Ljubljana Šiška. Informacije: mojhrast13@gmail.com, tel. 031 477 406. Šifra oglasa: 24-09-001

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

**"KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH."**

Popuste in ugodnosti si izračunajte na **mozaikpodjetnih.si**

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Borza EEN

Šifro oglasa, ki vas zanima, nam pošljite na e-naslov: een@ozs.si. Oglasili se vam bomo s dodatnimi informacijami in nadaljnjimi navodili.

FRANCIJA (RDRFR20240221067): francoski koordinator išče raziskovalne centre ali univerze, ki bi se pridružili konzorciju za razvoj prve vodikove polnilne postaje.

DANSKA (BRDK20240216015): trgovsko podjetje, ki se ukvarja s paletami, išče proizvajalce paletnih okvirjev iz reciklirane plastike.

NIZOZEMSKA (BONL20230704022): ponudnik naprednih rešitev za čiščenje odpadne vode in nadzor vodnih tokov išče partnerje za skupno sodelovanje pri projektih.

ŠVICA (TOCH20240212010): MSP ponuja avtomatizacijo analize podatkov, ki omogočajo vizualne preglede zaprtih prostorov ter odpravljajo tveganja za zdravje in varnost delavcev.

FRANCIJA (BRFR20240209028): podjetje išče podizvajalca na področju brizganja plastike iz vzhodne Evrope, ki bi zagotovil izdelavo enega od njihovih izdelkov.

FRANCIJA (BRFR20240221043): založnik išče storitve tiskanja na zahtevo v Evropi.

FRANCIJA (BOFR20240221020): podjetje, ki proizvaja generatorje brez električnega omrežja na baterijski pogon kot alternativo hrupnim generatorjem na plin, išče poslovne partnerje.

DANSKA (BODK20240222013): specializiran oblikovalski studio išče partnerje za sodelovanje pri svojih senzoričnih sobah za zdravstveni sektor.

ŠVEDSKA (BRSE20240220007): distributer izdelkov za nego las želi svojo proizvodnjo ekoloških izdelkov za nego las oddati izkušenemu proizvajalcu.

LUKSEMBURG (TRLU20240220021): luksemburška EdTech organizacija išče partnerstva za oblikovanje instrumentov za digitalno usposabljanje in razvoj tehnologije.

POLJSKA (BRPL20240221031): podjetje išče dobavitelja rastlinskih izvlečkov, polifenolov in aminokislin za industrijo prehranskih dopolnil.

ITALIJA (RDRIT20240219074): MSP iz sektorja GreenTech išče partnerje s strokov-

nim znanjem na področju IT, AI/ML in solarne industrije.

FINSKA (BOFI20240219029): Globalni pospeševalni program na področju energije išče energetska vozlišča in grozde.

ITALIJA (RDRIT20240216010): zagonsko podjetje išče strokovno znanje o velikih podatkih/oblaku za spletno aplikacijo za opazovanje Zemlje.

ŠPANIJA (RDRES20240213001): koordinator projekta išče partnerje za projekt, katerega cilj je medijske strokovnjake oborožiti z orodji za boj proti dezinformacijam.

NEMČIJA (RDRDE20240222029): nemška univerza išče industrijske partnerje za razvoj hibridnega sistema gorivnih celic in baterij v novi kiloVolt zasnovi za povečanje ravni napetosti in izboljšanje učinkovitosti sistema.

AVSTRILIJA (BRAT20240305003): trgovsko podjetje išče proizvajalca steklenic in pokrovkov za bučno olje.

LATVIJA (BRLV20240311002): kmetija iz Latvije išče dobavitelja bučnih semen.

POLJSKA (BOPL20240313006): podjetje, ki potrošnikom pomaga kupovati energijo neposredno iz obnovljivih virov energije, išče poslovne partnerje.

FINSKA (RDRFI20240301011): podjetje za razširjeno resničnost išče proizvajalce pohištva v Evropi, ki bi želel na razpisu za kaskadno financiranje naprednih tehnologij.

POLJSKA (BRPL20240306002): podjetje išče proizvajalca silikonskih papirjev za ločevanje. Proizvajalec mora ponujati izdelek z različnimi gramaturami, v listih in zvitkih.

FINSKA (BRFI20240215001): ladjedelnica išče nove podizvajalce in dobavitelje.

ŠVICA (TOCH20240308005): podjetje, specializirano za ocenjevanje življenjskega cikla (LCA) in ogljičnega odtisa, išče partnerje za sodelovanje pri raziskovalnih in razvojnih projektih.

NEMČIJA (RDRDE20240314010): Mednarodna mreža na področju kvantne ekonomije išče strateške partnerje za predložitev predloga v okviru programa EIE StartUp.

ROMUNIJA (RDRRO20240314005): zagonsko podjetje išče partnerje EU razpis za izboljšanje zdravstvenega varstva s preventivno medicino.

POLJSKA (BRPL20240409001): veletrgovec iz avtomobilske industrije išče dobavitelje rezervnih delov in dodatne opreme za distribucijo na poljskem trgu.

BELGIJA (BRBE20240404003): podjetje, ki se ukvarja z montažo jeklenih konstrukcij za sončne elektrarne, išče evropskega proizvajalca pocinkanih vijakov za temelje.

TURČIJA (BRTR20240408025): distributersko podjetje, specializirano za farmacevtske izdelke, medicinsko kozmetiko in izdelke za osebno nego, išče dobavitelje in proizvajalce v EU.

FRANCIJA (BRFR20240409017): podjetje oblikuje in zloga polimerne cevi (polipropilen). Za dolgoročno partnerstvo išče proizvajalce in dobavitelje cevi velikih premerov in tankih cevi.

POLJSKA (BOPL20240410017): podjetje iz živilskega sektorja išče dobavitelje konzerviranega, zamrznjenega in suhega sadja ter zelenjave.

FRANCIJA (RDRFR20240411008): zagonsko podjetje je razvilo lastniške celične linije za bioprodukcijo, ki natančno nadzorujejo glikozilacijo. Podjetje išče partnerje za EIC Transition.

ITALIJA (BOIT20240411004): podjetje, ki je specializirano za izdelavo stolov in miz po naročilu, išče pohištvena podjetja za distribucijo in proizvajalce.

NEMČIJA (BRDE20240408015): Vodilni proizvajalec kotlov išče nove dobavitelje za izdelavo jeklenih konstrukcij in podestov iz jekla in aluminija za široko paleto aplikacij.

POLJSKA (BRPL20240404021): podjetje išče proizvajalce naravne kozmetike za nego telesa in las (kreme, balzami, šamponi, balzami), da bi razširili ponudbo v stacionarnih salonih.

UKRAJINA (BOUA20240409015): podjetje, ki izdeluje modularne konstrukcije ter ima lastno tovarno za proizvodnjo pohištva, išče mednarodne partnerje za vstop na nove trge.

BELGIJA (BRBE20240410025): podjetje, ki prodaja kože za dekoracijo in trži tudi surove kože v svežem ali slanem stanju, išče nove dobavitelje kož v Evropi.

POLJSKA (BOPL20240410022): inženirsko podjetje išče partnerje, ki bi zanj pripravilo projektno dokumentacijo na področju industrijskih in sanitarnih projektov.

ROMUNIJA (TORO20240410015): podjetje išče razvojne partnerje za medicinski pripomoček na podlagi umetne inteligence, ki se uporablja na področju endoskopskega ultrazvoka.

BELGIJA (TOBE20240410010): podjetje, ki razvija in proizvaja večgorivni sistem za mikrokrmiljenje na osnovi mikroturbin in brezplamenskega izgorevanja, se želi pridružiti projektne HORIZON konzorciju.

NEMČIJA (TODE20240410002): podjetje s področja krožnega gospodarstva, ki razvija programsko opremo za digitalizacijo gradbenih materialov, išče konzorcij v okviru HORIZON programa.

ITALIJA (BOIT20240411013): zagonsko podjetje, ki je razvilo inovativen model spletne trgovine za sektor hrane in živil, išče vlagatelje in mednarodne partnerje.

ŠPANIJA (BRESE20240408022): podjetje išče dobavitelje kemičnih reagentov za širok spekter aplikacij, zlasti za proizvode iz surove nafte.

LATVIJA (BOLV20240405022): podjetje za proizvodnjo ekološke hrane išče partnerje za uvedbo nove kategorije izdelkov - pripravljenih obrokov za starejše.

POLJSKA (BRPL20240405006): trajnostni proizvajalec tekstila za dom išče proizvajalce/tkalnice perkal bombaža, organskega bombaža, lanu, valovitega bombaža, svile, volne in bombažnih odev, brisač ter obrate za dodelavo pentelj iz bombaža.

SLOVAŠKA (TOSK20240402014): tehnološko podjetje išče partnerje za zagotavljanje celovitosti podatkov za letalsko in vesoljsko industrijo.

NEMČIJA (TRDE20231102023): podjetje išče partnerja, ki bi jim pomagal pri proizvodnji biogenih lepljenih desk iz konoplje. Potrebno je vroče stiskanje pri temperaturah do približno 200 °C in tlaku nad 1 N/mm².

Poiščite novega poslovnega partnerja

Oglasi ponudb in povpraševanj iz tujine so brezplačno dostopni na <https://een.ec.europa.eu/partnering-opportunities> ali <https://een.si/poslovnaborza/>.

Oddajte brezplačni oglas (ponudbo/povpraševanje), ki bo viden v okviru mreže Enterprise Europe Network.

PRVI MEDIJ TRANSPORTA IN LOGISTIKE

Z vami na poti,
v službi in doma!

Poiščite nas vsak mesec na prodajnih mestih ter dnevno spremljajte novice na
www.eTransport.si

Najdite nas na:
facebook

REVIJA ZA GRADBENIŠTVO, ARHITEKTURO IN MATERIALE

www.gradbenik.net

Zavarovanja za podjetja

Zavarovalnica Triglav nudi
poseben popust za imetnike
kartice **Mozaik podjetnih**.

triglav

Vse bo v redu.
triglav.si

